

Včeraj »po našim«, danes »nediško«

SANDOR TENCE

Vsi jeziki imajo narečja in krajevne govornice, da ne govorimo o različnih izgovorjavah in podobno. Te značilnosti ima seveda tudi slovenščina, kjer se narečja večkrat razlikujejo tudi od vasi do vasi. Nič posebnega ali izrednega. Pri nas je najbolj razvpit primer Rezije.

Iz vse bolj demografsko in gospodarsko obubožanih Nadiških dolin prihaja novica, da je občinski svet v Podbonescu za avtohtoni jezik domače skupnosti proglasil »nediško«. Pri tem se splošno sklicuje na neke sodobne filološke raziskave, ki naj bi dokazovale, da »jezik nediško« nima nič skupnega s slovenščino. Takšne razlage smo svoj čas že slišali tudi v parlamentu (Ferruccio Saro in Pietro Fontanini), cilji zagovornikov takšnih »teorij« pa niso filološke, temveč politične in tudi finančne narave.

Po eni strani hočejo zagovorniki »nediškega« (različica »po našim«) udariti po tistih, ki menijo, da je beneško narečje sestavni del slovenščine, po drugi se odkrito zavzemajo »za bolj učinkovito preračunavanje finančnih sredstev.« Iz zaščitnega zakona za Slovence seveda.

Dogajanja v Podbonescu bi lahko komentirali z ironijo, ker je vmes ranljiva Beneška Slovenija pa gre za resno zadevo, ki je ne gre podcenjevati. Zanimivo, da je občinski svet sprejel to stališče z novim županom in novo upravo, prejšnji župan in upravitelj pa niso nikoli podvomili, da je domače narečje slovenskega izvora.

FRANCIJA - Po torkovem strmoglavljenju letala družbe Germanwings

O vzrokih tragedije še nič znanega

UPLINJEVALNIK - Jutri predstavitev dopolnjenega načrta

»Novi« Smart Gas?

Predsednik Vescovini: V slovenščino prevedenih že 83 odstotkov dokumentacije

NABREŽINA - Podjetje Smart Gas bo jutri predstavilo drugi, dopolnjeni načrt za gradnjo uplinjevalnika na območju na Lokavcu v tržiški občini, nedaleč od izliva Timave. Tako je na facebooku naznanil lastnik podjetja, tržiški podjetnik Alessandro Vescovini.

V dopolnjeni načrt naj bi vnesli pripombe in predloge, ki so jih k prvotnemu projektu iznesle razne krajevne uprave in okoljevarstvene organizacije. Vescovini je tudi napovedal, da je 83 odstotkov celotne dokumentacije že prevedenih v slovenščino.

Na 4. strani

GORICA - Že leta onesnažuje Sočo

Koren ni potok ...

Kakovost njegovih voda se bo izboljšala po dograditvi čistilne naprave v Vrtojbi in zaključku sanacijskega posega v Gorici

GORICA - Koren že leta onesnažuje Sočo s svojo rjavkasto-sivkasto vodo. Dejansko ne gre več za potok, ampak za kanalizacijsko cev, po kateri se pretakajo novogoriške in goriške odplake. Da se bo kakovost voda nesrečnega goriškega potoka izboljšala, bo treba čakati še nekaj mesecev. Predvidoma prihodnje leto bodo v novi čistilni napravi v Vrtojbi začeli prečiščevati novogoriške črne vode. Sanacijski načrt je že pripravljen tudi za goriški del potoka; za njegovo uresničitev ima goriška občina na voljo 21 milijonov državnih sredstev.

Na 13. strani

MANJŠINA - Na razpolago celoten znesek v skupni višini približno 9,2 milijona evrov

Finančno ministrstvo podpisalo dekret o financiranju zaščitnega zakona

RIM - Na ministrstvu za finance so včeraj podpisali dekret o zagotovitvi sredstev za izvajanje določil zaščitnega zakona št. 38/2001, kar zadeva 8., 16. in 21. člen zakona. Veliko novost v primerjavi s prejšnjimi leti predstavlja to, da je zagotovljen celotni znesek za te tri člene v skupni višini približno 9,2 milijona evrov in pa to, da je dekret vsebuje tudi popravek poslanke Tamare Blažina (na arhivskem posnetku), s pomočjo katerega bo lahko Dežela Furlanija-Juljska krajina neposredno upravljala s temi sredstvi in tudi določila

višino sredstev, ki bodo predvidena za izvajanje določil posameznega člena iz zaščitnega zakona.

Prej to ni bilo mogoče, težave pa so se pojavljale predvsem v zvezi z 8. členom zaščitnega zakona, ki zadeva dvojezično poslovanje javnih uprav. V preteklosti so sredstva za ta člen prihajala z veliko zamudo, predvsem pa morebitnih neporabljenih sredstev ni bilo mogoče prenesti na druga dva člena, od katerih 16. člen zadeva poslovanje slovenskih organizacij, 21. pa Slovence v Videmski pokrajini. S sprejetim popravkom neporabljenih sredstev

za dvojezično poslovanje (8. člen zakona 38/2001) ne bo treba več vračati Rimu, predvsem pa jih bo mogoče prenesti na 16. in 21. člen, od česar bodo imele neposredno korist predvsem organizacije Slovencev v Italiji.

Da bo denar prišel do pristojnih deželnih oblasti v FJK bo sicer minilo še nekaj tednov, saj je potrebno opraviti ves birokratski iter. Toda prvi korak je bil storjen, naslednji pa bi moral nato biti ta, da bodo finančna sredstva lahko čim prej koristile tudi manjšinske organizacije.

Mlada Tržačana

s kilogramom »trave«

Na 3. strani

Nepremičninski trg naj bi se delno stabiliziral

Na 5. strani

COOP: zaposleni bodo zaščiteni

Na 6. strani

Stanovalca na vrtu, tatovi v stanovanju

Na 12. strani

Računsko sodišče nad goriško vzpenjačo

Na 12. strani

pred cono namenjeno pešcem, tik ob večnadstropnem parkirišču

MARINIGH

confezioni

NOVA KOLEKCIJA
POMLAD/POLETJE

odprto tudi v nedeljo,
29. marca
urnik: 10.00 - 12.30 / 15.30 - 19.00

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066

FRANCIJA - Po torkovem strmoglavljenju letal družbe Germanwings

Še vedno brez odgovora o vzrokih tragične nesreče

V Nemčiji in Španiji, od koder je večina umrlih, žalujejo za žrtvami

NICA - Francoska agencija za preiskave nesreč v civilnem letalstvu BEA, ki vodi preiskavo strmoglavljenja letala, je razkrila, da so s črne skrinjice, ki so jo našli v tork zvečer in je snemala dogajanje v pilotski kabini, pridobili uporabne podatke. Kot je povedal vodja BEA Remi Jouty, morajo podatke še analizirati, so pa imeli pri njihovem pridobivanju precej težav, saj je bila skrinjica močno poškodovana. Javnosti zaenkrat ne morejo ponuditi »niti najmanjše razlage ali interpretacije« vzrokov za strmoglavljenje. Prav tako Jouty ni mogel povedati ničesar o možnih razlogih, zakaj posadka letala pred trčenjem v goro ni poslala nobenega sporočila in ni odgovarjala na klice kontrolorjev zračnega prometa. Je pa zavrnil ugibanja o tem, da je morda na letalu pred strmoglavljenjem odjeknila eksplozija.

Na kraju tragedije so medtem danes našli tudi ohišje druge črne skrinjice, ki beže tehnične podatke o letu, same skrinjice s podatki pa še ne. Preiskovalci so zatrili, da je iskanje te skrinjice prioriteta, in so optimistični, da jo bodo našli v kratkem.

Še vedno tako ni znano, kaj se je dogajalo na letalu v minutah, preden je to trčilo v steno pod vrhom Les Trois Evèches. Tudi navedbe o tem, kdaj se je letalo začelo spuščati z več kot 10.000 na okoli 2000 metrov višine, so se včeraj še razlikovale. Največ ugiibanj sproža vprašanje, zakaj se posadka v teh minutah ni javila kontrolorjem na tleh in ni poslala klika na pomoč.

Alarm je zato sprožila francoska kontrola zračnega prometa, potem ko je zaznala nevarno spuščanje letala. Zato je v tork dopoldne tudi vzletel mirage 2000 francoske vojske, a bilo je prepozno. Preiskovalci upajo, da ima pilot lovca morada kakšne koristne informacije o tragičnem letu 4U9525.

Francoske Alpe, kjer je strmoglavilo letalo, so včeraj obiskali tudi francoski predsednik Francois Hollande, nemška kanclerka Angela Merkel in španski premier Mariano Rajoy ter tako počastili žrtve tragedije.

Več sto ljudi - policistov, vojakov, reševalcev, bolničarjev, prostovoljcev - na zelo težko dostopnem in strmem območju, velikem kake štiri hektarje in na višinski razliki 200 metrov, medtem išče razbitine letala in posmrtno ostanke žrtev. Seyne-les-Alpes je njihovo osrednje izhodišče. Trčenje nemškega letala v gore je bilo sicer silovito, tako da se je letalo povsem raztreščilo, podobno pa velja tudi za trupla.

Na območju so lokalne oblasti vzpostavile kapacitete za sprejemanje svojcev žrtev, vključno z objekti za najnujnejšo zdravniško in psihološko pomoč. Ti so včeraj že začeli prihajati. V krajih Seyne-les-Alpes in Vernet postavlja iz vidov mrljske vežice, kamor naj bi vozili posmrtno ostanke.

V nemški letalski družbi Lufthansa, matični družbi Germanwingsa, so se ob 10.53 - ob uri, ko je v tork letalo izginilo z radarja - z minuto molka spomnili žrtev nesreče. Obstali so tudi številni potniki na nemških letališčih. Opoldne so imeli minuto molka tudi v Španiji, kjer tako kot v Nemčiji zastave visijo na pol droga. Žrtev so se z minuto molka spomnili tudi v uradu nemške kanclerke in na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta v Bruslju.

Počasi prihajajo podrobnosti o 150 ljudeh, ki so izgubili življenje v strmoglavljenju letala, 144 potnikov in šestih članov posadke. Največ med njimi, po podatkih Germanwingsa 72, je bilo Nemcev, Špancev je bilo po navedbah španske vlade 51. Med potniki so bili tudi najmanj trije Britanci in prav toliko Kazahstancov ter vsaj dva Američana. Z letalom sta se po nastopu v Barceloni v Düs-

seldorf vračala tudi operna pevca tamkajšnje operne hiše. Na krovu je bilo poleg tega 16 nemških najstnikov, ki so se vračali s šolske izmenjave v Španiji. Da so lahko obiskali Španijo, so bili v šolski loteriji celo posebej izžrebani.

Francoski zunanji minister Laurent Fabius je potrdil, da so bili ostali potniki med drugim iz Argentine, Avstralije, Belgije, Kolumbije, Danske, Izraela, Japonske, Maroka, Mehike in Nizozemske. Med žrtvami so se pred tem omenjali tudi Turki, medtem ko Germanwings navaja še Iran.

Večje število pilotov nemške nizkocenovne družbe Germanwings je dan po nesreči podobno kot že v tork tudi včeraj zavrnilo letenje. Družba je sicer sporočila, da so zaradi tega odpovedali le en načrtovan polet, saj pri prevozu njihovih potnikov pomagajo tudi druge letalske družbe. V Lufthansi poudarjajo, da je bilo letalo v brezhibnem stanju. (STA)

Hollande, Merklova in Rajoy so se v francoskih Alpah poklonili žrtvam nesreče ANSA

EVROPSKA UNIJA - Predsednik EK prepričan, da bodo našli rešitev

Juncker optimistično o Grčiji Kritike zaradi mini vrha

BRUSELJ - Predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker je optimističen, da se bo Grčija s posojilodajci uspešno dogovorila o rešitvi, sprejemljivi za vse. V minulih tednih sem bil zelo pesimističen, ker ni bilo napredka, zdaj pa je proces spet v pravih tirnicah, je ocenil Juncker v razpravi z evropskimi poslanci v Bruslju.

Predsednik komisije je še povedal, da je v tork govoril z grškim premierjem Aleksisom Ciprasom, ki je napovedal, da bo Grčija nov celovit seznam podrobnih reform posredovala konec tega ali v začetku prihodnjega tedna. Pojasnil je tudi namen mini vrha o Grčiji, ki je med nepovabljenimi evrskimi državami, tudi v Sloveniji, naletel na nezadovoljstvo. Namen je bil vzpostaviti stik med ljudmi, ki še niso govorili drug z

drugim, bil je zelo koristen sestanek, je poudaril Juncker. Mini vrha, ki ga je želel Cipras, so se v noči s četrta na petek udeležili Tusk, Juncker, nemška kanclerka Angela Merkel, francoski predsednik Francois Hollande, predsednik Evropske centralne banke Mario Draghi in šef evroskupine Jeroen Dijsselbloem.

Včeraj so ga problematizirali tudi nekateri evropski poslanci. Syed Kamall iz skupine Evropskih konservativcev in reformistov (ECR) je Junckerja in Tuska vprašal, kako je mogoče, da se o najpomembnejšem vprašanju razpravlja ob robu vrha v omejeni sestavi. Če voditelji članic EU ne razpravljajo o najpomembnejši temi, ker je ta prevroča, kakšen smisel sploh imajo njihovi sestanki, je vprašal Kamall in menil, da nobena tema ne bi smela biti prevroča za razpravo voditeljev članic unije.

Še bolj kritičen je bil vodja evropskih liberalcev (Alde) Guy Verhofstadt, ki omejeno sestavo sestanka o tako pomembni temi obžaluje ter meni, da je nesprejemljiva in slabo znamenje, saj je v navzkrižju z interesi EU in območja evra. Pri tem je Junckerja spomnil, kako je skupina voditeljev želela ločen sestanek o Afganistanu po terorističnem napadu leta 2001, pa jim je kot tedanji belgijski premier priskrbel najbolj umazano in temno sobo v Gentu, tako je sestanek trajal le pet minut, nato pa so prišli nazaj.

Evropski poslanci so sicer plenarno zasedanje začeli z minuto molka v spomin na žrtve torkove letalske nesreče na jugu Francije, v kateri je umrlo 150 ljudi, in na žrtve terorističnega napada v Tuniziji.

ITALIJA - Politika

Še polemike med Renzijem in notranjo levico v DS

RIM - V Demokratski stranki ni videti konca polemik med večino, ki jo vodi Matteo Renzi, ter notranjo levico. Različne strankine duše se ne morejo zediniti niti o dnevnem redu ponedeljkovega zasedanja državnega vodstva. Pier Luigi Bersani in somišljeniki so upali, da bo na seji tekla beseda tudi o ustavnih in drugih reformah, Renzi pa je na dnevni red uvrstil edino volilni zakon za poslansko zbornico, ki je poznan kot Italicum.

Renzi in pristaši notranje levice, ki nasprotujejo Italicumu, naj bi se pred časom dogovorili, da bo poslanska zbornica volilni zakon obrnila po majskih deželnih volitvah. Predsednik vlade pa si je očitno premislil ter pospešil soočenje o volilnem zakonu, ki nikakor ni všeč levici v DS. Bersani je pred nekaj dnevi celo zagrozil, da bo volil proti zakonu, če ga Renzi ne bo korenito spremenil.

Premier medtem razmišlja, da bi

Predsednik vlade Matteo Renzi

za novega ministra za infrastrukturo namesto Maurizia Lupija imenoval vodjo poslancev DS Roberta Speranza. S tem bi Renzi na nek način spravi v zadrego pisano notranjo opozicijo, ki bi z odhodom Speranze v vlado izgubila svojega vplivnega zastopnika v parlamentu. Namesto Speranze bi Renzi skoraj gotovo za vodjo poslanske skupine imenoval svojega pristaša.

V Tuniziji prijeli domnevnega voditelja napada na muzej Bardo

TUNIS - Tunizijske oblasti so prijele vodjo džihadistične celice, ki je prejšnji teden izvedla smrtonosni teroristični napad v muzeju Bardo, je povedal vodja za varnostne zadeve na tunizijemskem notranjem ministrstvu Rafik Echilli, ki omenjenega voditelja teroristične celice ni imenoval. Je pa povedal, da je bilo v tej celici skupno 16 džihadistov. Dva izmed njih naj bi se vrnila z bojišč v Siriji.

V napadu na muzej Bardo v središču Tunisa prejšnjo sredo je bilo ubitih 20 turistov in policist. Policija je nato v posredovanju ubila dva napadalca, tretjemu pa je uspelo pobegniti in ga še iščejo. Odgovornost za napad je prevzela džihadistična skupina Islamska država (IS). Analitiki sicer dvomijo, da naj bi ta napad dejansko načrtovali borci IS. Napad na muzej Bardo je bil najhujši teroristični napad v Tuniziji doslej. Skrajneži sicer večinoma delujejo v goratih območjih na zahodu države na meji z Alžirijo, kjer pogosto prihaja tudi do spopadov s policijo.

ZLATO

(999,99 %) za kg

35.012,64

+76,13

SOD NAFTE

(159 litrov)

56,25 \$

+2,07

EVRO

1,0985 \$

+0,30

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
25. marca 2015

valute	evro (povprečni tečaj)	25. 3.	24. 3.
ameriški dolar	1,0985	1,0950	
japonski jen	131,13	130,89	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,378	27,390	
danska krona	7,4688	7,4603	
britanski funt	0,73650	0,73440	
madžarski forint	298,80	302,26	
poljski zlot	4,0858	4,1131	
romunski lev	4,4147	4,4110	
švedska krona	9,3026	9,2889	
švicarski frank	1,0517	1,0491	
norveška krona	8,5930	8,5935	
hrvaška kuna	7,6518	7,6480	
ruski rubel	62,5738	63,4232	
tureška lira	2,8089	2,8043	
avstralski dolar	1,3925	1,3843	
braziljski real	3,4334	3,4202	
kanadski dolar	1,3711	1,3649	
kitajski juan	6,8244	6,7981	
indijska rupija	68,5150	68,2484	
južnoafriški rand	12,9574	12,9620	

RIM - Razprava pred vrhovnim sodiščem

Razsodba za Sollecita in Knoxovo najbrž jutri

RIM - Na vrhovnem sodišču v Rimu se je na zadnji stopnji včeraj začel sodni proces proti ameriški študentki Amandi Knox in njenemu bivšemu prijatelju Raffaeleju Sollecitu zaradi umora britanske študentke Meredith Kercher. Sodišče naj bi razsodbo objavilo jutri, je sporočil predsednik sodniškega kolegija Genaro Marasca.

Ob začetku včerajšnjega procesa je imel besedo tožilec Mario Pinelli. Ta je branil prvotno razsodbo kasacijskega sodišča v Firencah, ki je januarja lani Knoxovo obsodilo na 28 let in pol zaporne kazni, Sollecita pa na 25 let. Njuna obramba se je na razsodbo pritožila. Pred tem sta bila oba na zapor obsojena že leta 2009, a so ju nato po pritožbi oprostil. Knoxova se je leta 2013 vrnila v ZDA.

Toda s tem zadeve še ni bilo konec. Vrhovno sodišče namreč zdaj že drugič obravnava zadevo. Sollecito in Knoxova sta bila namreč na ponovljenem procesu ponovno obsojena. Prizivno sodišče ju je namreč 30. januarja lani obsodilo na iden-

tične kazni kot prvič. Če bo kasacijsko sodišče tokrat prislusnilo tožilcu, bo šel v zapor samo Sollecito, saj je Knoxova ostala v ZDA, izročitve pa ni pričakovati.

Včeraj so se na sodišču pojavili Sollecito in njegovi svojci ter kongovski barman Patrick Lumumba, ki ga je Knoxova kmalu po svoji aretaciji obtožila umora Meredith Kercher. Kmalu zatem so barmana razbremenili teh obtožb, sam pa je proti Knoxovi vložil tožbo zaradi obrekovanja. Knoxova se mora tako v Rimu poleg obtožb umora britanske študentke zagovarjati zaradi obrekovanja Lumumbe.

Umor Kercherjeve v Perugii leta 2007 je sprožil veliko medijsko pozornost. Britanko so napol golo in s prerezanim vratom našli v postelji. Sum je padel na sestanovalko Knoxovo, njenega bivšega fanta in njunega znanca Rudyja Guedeja, ki so ga kasneje v ločenem sojenju zaradi pomoči pri umoru prvotno obsodili na 30 let zapor, nato pa so mu po pritožbi kazen zmanjšali na 16 let.

PODBONESEC - Stališče občinskega sveta

»Avtohtoni jezik skupnosti v Nadiških dolinah je "nediško"«

Opozicija ocenjuje, da gre za pobudo proti zaščitnemu zakonu za Slovence

PODBONESEC - Avtohtoni jezik skupnosti v Nadiških dolinah je »nediško«. V to so prepričani predstavniki večine v občinskem svetu v Podbonescu, ki so na izredni seji, ob nasprotovanju opozicije, odobrili posebno resolucijo. »Občina Podbonesec, na podlagi rezultatov najbolj sodobnih filoloških raziskav, jemlje na znanje, da skupnost Nadiških dolin tradicionalno uporablja avtohtoni jezik z imenom "nediško", ki odraža njeno zgodovino, kulturo, družbeni razvoj in geopolitično pripadnost. Občinska uprava se bo na vseh nivojih zavzela za to, da bo nediški jezik uradno priznan kot avtentični jezik krajevne skupnosti.« Tako med drugim piše v odobreni resoluciji, ki jo je na seji prebral in predstavil podžupan Mirko Clavora.

Besedilo vsebuje celo vrsto argumentov v podporo teoriji, da je »nediško« jezik, ki ni del slovenskega narečnega sistema in ki tudi nima kaj opraviti z zaščito »slovenske narodne skupnosti«. V resoluciji je tudi zapisano, da razpolaga »nediški jezik zdaj tudi s svojo pisno podobo, slovnico in slovarjem, potem ko se je več stoletij prenašal le ustno«. Obenem pa se na svojevrsten način sklicuje in na poseben način razlaga člene zakonov, ki ščitijo, tako piše v resoluciji, »slovensko narodno manjšino« (v državnem in deželnem zakonu pa je govor o jezikovni manjšini, op.a.).

Tako naj bi po mnenju avtorjev resolucije in večine v občinskem svetu, ki jo je podprla, »12. člen državnega zakona 38/2001 in 3. odstavek 2. člena ter 22. člen deželnega zakona 26/2007 ugotavljali, da na območju videmske pokrajine obstajajo skupnosti, ki se po tradiciji, kulturi in jeziku razlikujejo od slovenske narodne manjšine v Furlaniji Julijski krajini«.

Vodja večine v občinskem svetu Pamela Fedrizzi je pred glasovanjem poudarila, da besedilo »glede identitete prebivalcev teh dolin odraža stališča, ki jih je večina zagovarjala že med volilno kampanjo: 'nediško' je avtohton jezik, ne pa narečje nekega drugega jezika.« Fedrizzi je še dodala, da zahtevajo spoštovanje teh pogledov, sicer ni mogoče govoriti o reševanju problemov Benečije.

Bivši župan in vodja opozicije

Podžupan Podbonesca Mirko Clavora

Piergiorgio Domenis pa je bil v svojem odgovoru zelo oster in je ocenil, da gre za nepotrebne polemike, ki so že močno škodile in še vedno škodijo že tako šibke Nadiške doline. Poudaril je, da že obstajajo zakoni, ki potrjujejo in upravičujejo izvajanje zaščite v tem prostoru. Poleg tega pa je še dodal, da je med drugim to, kar poimenujejo »nediško«, novejši izum, saj se pred tem o njem ni govorilo.

Predstavnike večine je tudi vprašal, katera krajevna govorica je pravzaprav predmet razprave, glede na to, da so med posameznimi vasmi bistvene razlike in torej prav tako ni jasno, na kateri osnovi sta bila sestavljena slovar in slovnica. Domenis se je ob koncu obregnil še ob nedoslednost tistih, ki so se do pred kratkim zavzemali za sprejem zaščitne zakonodaje za Slovence in ki zdaj predlagajo ravno nasprotno.

Razpravo je zaključil župan Podbonesca Camillo Melissa, češ da gre za pobudo, ki ne škodi nikomur. Napovedal je, da bodo predlagali tudi drugim občinskim upravam, naj sprejmejo podoben sklep. Podboneška občinska uprava pa namerava, je še povedal Melissa, preveriti pripravljenost vseh javnih in zasebnih subjektov, vključno s tistimi, ki dejansko predstavljajo Slovence v videmski pokrajini, da sodelujejo pri procesu, ki naj bi privedel do družbeno-gospodarskega razvoja krajevne skupnosti. In to tudi z »drugačno in bolj učinkovito« prerazporeditvijo že obstoječih sredstev. (NM)

Županstvo v Podbonescu, kjer županuje Camillo Melissa

ČRNI KAL - Dvojico zasačili v torek malo pred polnočjo

Mlada Tržačana v avtomobilu s slabim kilogramom marihuane

KOPER - V torek malo pred polnočjo so slovenski policisti na Črnem Kalu ustavili avtomobil z italijansko registrsko tablico, v katerem sta sedela mladeniča. Ker se jim je dvojica zdela nekoliko sumljiva (voznika in njegovega sopotnika naj bi med drugim izdala živčnost), so se policisti odločili za podrobnejši pregled vozila. V avtomobilu so naposled odkrili dokaj veliko količino marihuane, in sicer skoraj kilogram. Glede na cene marihuane bi v Italiji prodaja take količine droge nanesele od 5 do 10 tisoč evrov, odvisno od njene kakovosti.

Obema so odvzeli prostost, doletela ju je kazenska ogradba. Gre za 22 in 21 let stara italijanska državljana iz tržaške pokrajine. Zaslišal ju bo okrožni tožilec, o morebitnem priporu bo odločal preiskovalni sodnik v Kopru. Mnogo Tržačanov zahaja po mehke in trde droge čez mejo, saj so v Sloveniji cenejše. V večini primerov pa gre za bistveno manjše količine in torej za osebno porabo.

Marihuana ima mnogo privrženec, v Sloveniji pa je cenejša kot v Italiji

ARHIV

ZGODOVINA - Spominska kolajna fašistu iz Parme

Komisija bo spet proučila »primer Mori«

Zadeva bi ostala neopazna, če ne bi družina pokojnega častnika bataljona Mussolini znova zahtevala ulico Paride Mori v občini pri Parmi

»Takoј razpustiti komisijo, oglasi naj se Slovenija«

RIM - »Komisijo, ki podeljuje priznanja in spominske kolajne ob dnevu spominjanja na fojbe in eksodus Italijanov iz Istre, je treba takoj razpustiti, ker je naredila že preveč škode.« Tako razmišlja poslanec stranke SEL iz Emilije-Romagne Giovanni Paglia (na sliki), ki pazljivo spremlja »afero Paride Mori«. Spominska kolajna za fašista iz okolice Parme po mnenju poslanca ni napaka ali spodrsrlaj, kot menijo nekateri, temveč poskus sistematične rehabilitacije fašizma in kolaboracionizma. »Odlikovanja tristo fašistov, med katerimi so tudi vojni zločinci, res ne moremo šteti kot napako,« nam je po telefonu povedal parlamentarec.

Po njegovem bi morala Renzijeva vlada razpustiti komisijo in obenem spreminiti zakon o 10. februarju, ki je glede odlikovanj zelo nedorečen in po svoje dvoumen. V zakonu je vsekakor zapisano, da imajo pravico do odlikovanj le tisti, ki so se borili na strani Italije. »Saloska republika je mednarodno priznana kot tista, ki se je po kapitulaciji Italije borila na strani nacistov,« poudarja Paglia. Tristo odlikovanih fašistov se mu zdi škandal z mednarodnimi razsežnostmi. »Ko govorim o mednarodni blamaži Italije mislim, da bi se morale glede tega oglašati tudi države nekdanje Jugoslavije, začenši s Slovenijo. Konec koncev se je Paride Mori boril proti partizanom, ki so osvobodili Slovenijo,« dodaja poslanec SEL. S.T.

RIM - Komisija, ki podeljuje priznanja ob dnevu spominjanja na fojbe in eksodus Italijanov iz Istre, se je sestala in sklenila, da bo proučila spominsko kolajno fašistu Paridu Moriju. Novico, ki je uradni viri predstava vlade niso potrdili, je posredoval poslanec SEL Giovanni Paglia. Upal in računal je, da bo komisija razveljavila spominsko kolajno za Morija, v resnici pa si je menda vzela »čas za razmislek«.

Komisiji (šteje deset članov) za podelitev priznanj ob dnevu spominjanja predseduje ministrski predsednik ali njegov pooblaščenec, ki je v tem primeru podtajnik na predsedstvu vlade Graziano Delrio. Ostali člani so štirje predstavniki zgodovinskih inštitutov letalstva, karabinerjev, vojske, finančne straže in vojne mornarice, predstavnik odbora za počastitev žrtev fojb, izvedenec De-

želnega inštituta za istrsko kulturo (Trst), izvedenec Združenj ezulskih organizacij ter funkcionar notranjega ministrstva.

Takojšnjo razveljavitev priznanja za fašista iz Parme, ki je leta 1944 padel v Sloveniji kot pripadnik zloglasnega bataljona Benito Mussolini, je zahtevalo tudi Vsedržavno združenje partizanov Italije. Izrazilo je začudenje in razočaranje, da se je Italija spomnila Morija prav ob 70-letnici konca druge svetovne vojne.

Spominska kolajna za Morija bi ostala neopazna, če ne bi njegova družina pozvala župana Občine Traversetolo, naj spet vzpostavi preklicano Ulico Paride Mori. Pismo Morijevega sina Renata županu je objavil dnevnik La Gazzetta di Parma, na kar je stvar odmevala v državnih občilih, predvsem v Corriere della Sera in Repubblica.

DEVIN-NABREŽINA - Jutri predstavitev dopolnjenega načrta za uplinjevalnik na Lokavcu

Smart Gas, 2. dejanje

Podjetnik Vescovini: Upoštevali smo pripombe, ki so jih na račun uplinjevalnika iznesle krajevne uprave Jamstva podjetja za gojitelje školjk - »V slovenščino smo prevedli 83 odstotkov celotne dokumentacije«

Jutri se bo dvignil zastor nad drugim dejanjem uplinjevalnika, ki ga namerava podjetje Smart Gas zgraditi na območju Lokavca v trziški občini, nekaj sto metrov od izliva Timave. Tako napoveduje njegov režiser, trziški podjetnik Alessandro Vescovini.

Scenarij bodočega poteka gospodarsko-okoljske drame v Pancanskem zalivu je predstavil na facebooku. Prvotni načrt bo dopolnjen, da bi zadostil številnim pripombam, ki so jih iznesle občine, pokrajine, dežela, druge krajevne uprave in okoljevarstvene organizacije. Glavno novost predstavlja en sam izkop za poglobitev kanala, ki bo omogočil dostop plinskih tankerjev do terminala. Prvotno bi morala najprej trziška pristaniška oblast izkopati kanal do nekaj več kot 12 metrov globine, potem pa bi ga podjetje Smart Gas poglobilo še za dodatni meter. Dvakratno kopanje bi predstavljalo norijo, je zapisal Vescovini. Izkopano blato bodo ustrezno zavarovali na novonastali bankini.

Od uplinjevalnika bo stekel plinovod do osrednjega plinskega omrežja, po novem pa bo za kakih 300 metrov obšel zaščiteno območje, da bo tako zadoščeno pripombam okoljevarstvenikov.

Družba Smart Gas se je tudi odločila, da bo »zaščitila« interese gojiteljev školjk, ki bi jih prizadel izkop na morskem dnu. Motna voda naj bi namreč negativno vplivala na gojišča, in bi lahko uničila letni pridelek. Zato je podjetje - ne da bi se posvetovalo s školjkarji - na trgovinski zbornici pregledalo, koliko je v prejšnjih znašal letni promet posameznih gojiteljev, in vpisalo zanje jamščino v skupni vrednosti 800 tisoč evrov, s čemer naj bi krilo morebitno povzročeno škodo.

Vescovini je poudaril, da je v dopolnjenem načrtu posvečena varnosti še večja pozornost. Tako bodo od bankine, ob kateri se bodo privezali plinski tankerji, do uplinjevalnika namestili večjo, kakih 200 metrov dolgo cev, v katero bodo vgradili drugo, tanjšo, za pretok plina. S tem bo mogoče omejiti varnostno območje na samih pet metrov. Od predstavitve prvotnega načrta 27. julija lani do pred nekaj dnevi so v morskem dnu opravili 450 pregledov tal, na kopnem pa dodatnih 40, da bi zadostili okoljskim zahtevam.

Podjetje Smart Gas je v tem času posvetilo veliko pozornost prevodu dokumentacije v slovenščino, kot so na primer zahtevali v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu in na javnem srečanju v Nabrežini. Prevajanje poteka pospešeno, doslej je bilo prevedenih 83 odstotkov celotne dokumentacije. Prevod bo podjetje v roku do 30. aprila posredovalo ministrstvu za okolje, da bi ga nato poslalo slovenski vladi. Tudi slednja mora - kot zakonita predstavnica sosednje države - izreči svoje mnenje. Vescovini je prepričan, da bo Slovenija »zlahka ugotovila, da ne bo uplinjevalnik povzročil nobene interference z njenim ozemljem in z njenimi gospodarskimi interesi.«

Podjetnik iz Trziča je ocenil, da »smo popolnoma zadostili vsem zahtevam krajevnih uprav in računamo, da bomo do konca junija prejeli potrebno okoljsko pooblastilo.« Po Vescovinijevem mnenju nima načrt uplinjevalnika Smart Gas »nobene kritične točke« in daleč prerašča varnostno raven, ki jo je predvidela trziška pristaniška oblast.

Po njegovi predstavitvi bodo na oder drugega dejanja načrta Smart Gas spet stopili igralci, ki so že kritično oce-

nil prvotni načrt. Kako se bo to drugo dejanje razpletlo (ali zapletlo), pa bo verjetno odvisno od vsemočnega igralca tovrstnih italijanskih dram, birokracije.

M.K.

Desno območje v Pancanskem zalivu, kjer naj bi zgradili uplinjevalnik Smart Gas; levo Alessandro Vescovini

FOTODAMJ@N

RIBIŠKO NASELJE - Na včerajšnji občinski seji soglasno odobrili pristaniški načrt

Kar je Ret začel, je Kukanja končal

Nekdanje veliko poslopje za predelavo rib bo porušeno, tam bo nastalo območje za trgovske, turistične in rezidenčne dejavnosti

Zapuščeno poslopje, ki ga bo treba porušiti

FOTODAMJ@N

Ko je čilski pisatelj Luis Sepulveda oktobra '98 po kosilu z devinsko-nabrežinskim županom Marinom Voccijem zapustil takrat renomirano ribjo restavracijo Baia degli uscocchi v Ribiškem naselju, se je njegov pogled zapičil v veliko, golo poslopje na desni, nekaj deset metrov naprej. Za trenutek je obstal, nekoliko skremžil bradati obraz, in šel dalje, dijakom Zavoda združenega sveta naproti. Verjetno se je bil vprašal: Kaj pa dela taka gradbena spaka v spokojni vasi ob morju?

To vprašanje so si dobro desetletje pozneje zastavili tudi devinsko-nabrežinski upravitelji ob pripravi novega pristaniškega načrta za Ribiško naselje. Projekt je sprejela že prejšnja, Retova občinska uprava leta 2011, ni pa ji ga uspelo dokončno odobriti. Župan Kukanja je delo pododval, s svojo upraviteljsko ekipo je počakal

na priporočila deželne uprave, jih primeren vnesel v načrt in prisluhnil pripombam in ugovorom krajevnega prebivalstva. Ker je od sprejema minilo kar precej let, je z javnim srečanjem v Ribiškem naselju »osvežil« krajanom spomin na načrt, pretekli teden pa je občinska urbanistična komisija obdelala štirinajst prispelih pripomb in ugovorov vaščanov in njihovih organizacij. Tiste, ki jih je bilo - po oceni tehničnega urada - možno osvojiti, je osvojila, da je tako čim bolj ustregla potrebam tam bivaajočih.

Med odprtimi vprašanji je bila tudi prihodnost velikega, že dolgo let zapuščenega in razpadajočega poslopja na obali, v katerem je pred desetletji potekala predelava rib. Ifapi so mu pravili s kratko. Ribe so vanj dovažali tudi z velikimi oceanskimi ribiškimi ladjami. Sedaj sameva, s svojimi 27 tisoč kubičnimi metri je samo v napoto.

Upravitelji so doumeli, da tako gradbeno strašilo nima mesta v novi podobi Ribiškega naselja. Zato so se odločili, da se ga znebijo. Tam bo - po novem - nastalo novo trgovsko, turistično in rezidenčno območje, je med včerajšnjo občinsko sejo poudaril občinski odbornik za urbanistiko in podžupan Massimo Veronese. Od novega območja proti Devinu pa bodo na obali uredili bankino za priveze ribiških ladij in ladij gojiteljev školjk, da bi domači ribiči in školjkarji tam dobili svoje skupno mesto pod soncem.

Med razpravo sta tako vodja Zveze levice Elena Legiša kot vodja Slovenske skupnosti Edvin Forčič zelo pozitivno ocenila načrt, ki ponuja možnost za urejeno rast tamkajšnjega območja. Podobno pohvalno sta se izrazila tudi predstavnika desnosredinske opozicije Giorgio Ret (vodja istomienske liste) in Andrea Humar (Ljudstvo svobode za Devin-Nabrežino). Zato ni čudno, da je bil načrt odobren soglasno.

Poslopju Ifapi so tako, če že ne dnevi, pa vsaj meseci šteti. Zato ni daleč čas, ko domačini ne bodo več gledali nanj tako srepro, kot ga je v tistem oktobru '98 pogledal Luis Sepulveda

M.K.

RIBIŠKO NASELJE - Vedno eno in isto vprašanje opozicije

Trmasto o »mojzesu«

Odbornik Cunja ponovil, da bi morala za poseg civilne zaščite proti plimi zaprositi že prejšnja, Retova uprava

Mojzes v svoji miniaturni obliki zaščitnika pred plimo spet razganja duhove v devinsko-nabrežinskih desnosredinskih krogih. Njen občinski svetnik Andrea Humar je ponovno vložil v občinskem svetu vprašanje, da bi izvedel, kaj bo s to napravo v Ribiškem naselju, da ni vas obranili pred plimovanjem.

In ponovno mu je odgovoril občinski odbornik za javna dela Andrej Cunja. Ponovil je, da bo mogoče začeti z delom prihodnje leto, če bodo ustrezna sredstva na razpolago. Tako je zagotovil ministrski oddelek za gospodarsko načrtovanje.

Na vprašanje, zakaj ni občinska uprava zaprosila civilno zaščito, da bi ona opravila poseg zaradi nujne, je Cunja odgovoril, da bi to morala storiti prejšnja, Retova desnosredinska uprava, ki pa je zavrnila pomoč civilne zaščite, ker je nameravala sama opraviti delo. Omejitve pakta stabilnosti so nato zaustavile poseg. Ko bodo italijanske oblasti izdale dovoljenje, bo delo opravljeno v 18 tednih, je napovedal odbornik Cunja, ki je svetnikom opozicije naznanil, da bodo ob nadaljnjem ponavljanju tega vprašanja prejemali vedno isti odgovor; župan Vladimir Kukanja pa je dodal, da ni uprava posvetila nobeni od 17 vasi v občini toliko pozornosti kot Ribškemu naselju.

M.K.

Mini-mojzes, začasna pregrada proti plimovanju

FOTODAMJ@N

NEPREMIČNINE - Poročilo centra Nomisma navaja nekaj pozitivnih podatkov za Trst

Cene počasneje padajo, povpraševanje še skromno

Ponudba je v Trstu velika, povpraševanje pa mnogo manjše

FOTODAMJ@N

NEPREMIČNINSKI TRG NA TRŽAŠKEM

Napovedi za letos
(v primerjavi z letom 2014)

Cene novih stanovanj:	-1,9 %
Cene ostalih stanovanj:	-3,2 %
Koliko časa se prodajajo stanovanja:	9 mesecev
Po kolikem času se stanovanje odda v najem:	3,1 meseca
Cene garaž:	-2,4 %
Najemnine za trgovine:	-3,9 %

Vir: Nomisma

DIVJAD - V mestu Globa zaradi hranjenja divjih prašičev

V Trstu že od leta 2008 velja občinski odlok o prepovedi hranjenja divjih živali v urbanem okolju, še posebej divjih prašičev, ki postajajo vse bolj udomačeni. Na podlagi tega odloka je v preteklih dneh lokalna policija oglobila dva občana, ki sta v Ul. Marchesetti odložila hrano za divje prašiče.

Globa v višini 300 evrov želi biti opozorilo vsem občanom, ki iz dobronamernih razlogov hranijo divje živali. Lokalna policija namreč opozarja, da na ta način občani naredijo veliko več škode kot koristi, saj se prav zaradi enostavnega dostopa do hrane v vse več odvilje prašičev zateka v urbane okolje, po drugi strani pa te živali izgubljajo živalski nagon po iskanju hrane. S problematiko divjih prašičev smo v Trstu dobro seznanjeni, saj se te živali mirno sprehajajo po obljudenih ulicah, kjer ogrožajo tudi varnost v prometu. Da bi v urbanem okolju še naprej bivali ljudje, divje živali pa naravnem habitatu, moramo ljudje upoštevati opozorila o prepovedi hranjenja divjadi, je sporočila lokalna policija, ki bo ob nespoštovanju prepovedi hranjenja dosledno izdajala kazni.

V letu 2014 je bilo na tržaškem nepremičninskem trgu zaznati nekaj pozitivnih znakov, ki pa so bili preskromni, da bi lahko govorili o zasuku po več letih recesije. Letošnje leto bo moralo potrditi ta trend, obračun bo znan šele čez nekaj mesecev. Najnovejši podatki pa kažejo, da naj bi se večletno upadanje števila transakcij letos precej upočasnilo oziroma skoraj stabiliziralo, vsaj kar se tiče hiš in stanovanj. V komercialnem sektorju bo stabilizacija manj izrazita, medtem ko za druga področja predvidevajo nadaljnje močno upadanje cen nepremičnin in najemnin.

Podatke je poslal študijski center Nomisma, ki je včeraj na sedežu združenja Asolombarda v Milanu predstavil poročilo o nepremičninskem trgu v 13 italijanskih mestih. Povpraševanje po stanovanjih in hišah je v tržaški pokrajini več let močno upadalo, zdaj pa naj bi se slika stabilizirala. Ponudba medtem še naprej strmo raste: vsi prodajajo in malokdo kupuje. Cene novogradenj naj bi letos padle samo za 1,9 % v letni primerjavi, cene ostalih hiš in stanovanj pa za 3,2 %. Februarja letos je bila povprečna cena za novogradnjo v središču Trsta 2260 evrov za kvadratni meter (-2,8 % v letni primerjavi), za rabljeno stanovanje v središču pa 1573 evrov za kv. m. (-2,3 %). V predmestju znašata povprečni ceni 1769 oziroma 1188 evrov. Povprečna najemnina za stanovanje pa znaša 94 (v centru, -1,5 %) oziroma 70 evrov (v predmestju, -2,6 %). Za širšo okolico ni podatkov.

Stanovanja se v povprečju prodajajo 9 mesecev, kar je približno toliko kot lani, lastniki pa hitreje najdejo najemnika: letos potrebujejo za to 3,1 meseca, v letu 2014 pa 3,8 meseca. Pri Nomismi razlagajo, da se to dogaja tudi zaradi tega, ker se lastniki nepremičnin po večletni recesiji zavedajo, kakšno je realno stanje na trgu in ne navajajo začetne cene. Najemniki predstavljajo več kot polovico (54,5 %) celotnega povpraševanja po nepremičninah.

Prodaja garaž je še vedno v krizi, razlika med povpraševanjem in ponudbo je velika. Cene so v enem letu padle za 2,4 %, medtem ko so lani padle za 3,7 %. Cene najemnin so padle za 2 % (lani za 2,3 %). Garaže se v povprečju prodajo v 5 mesecih, cena se na posled zniža za okrog 10 %. Poslovne nepremičnine (v prvi vrsti urade) prodajo v povprečju po dobrem letu dni (12,5 meseca), kar je nekoliko manj kot lani. Povpraševanje po trgovskih prostorih in številu transakcij se je stabiliziralo, za prodajo takega prostora je treba v povprečju potrpeti 9,5 meseca. Cene najemnin v tem sektorju so v enem letu padle za 3,9 %. V hudih težavah pa so lastniki industrijskih hal, saj je povprečni popust pri kupoprodajah 21-odstoten, do prodaje pa v povprečju pride po 14 mesecih. (af)

ULICA TIMEUS - Včeraj popoldne Prometni zamašek po nesreči na ozki ulici

Avtomobil trčil v skuter - Na zelo prometnem območju so nesreče pogoste

Avtomobil je včeraj okrog 16.30 podrl skuterista pred hotelom Istria v Ulici Timeus, blizu križišča z Ulico Crispi. V pičlih dveh minutah se je na zelo prometnem območju ustvaril prometni zamašek, nakar so občinski policisti takoj začeli preusmerjati vozila. Rešilec službe 118 (fotoDamj@n) je skuterista, ki si je poškodoval le zapestje, odpeljal v katarinsko bolnišnico, redarji pa so se zadržali z avtomobilistom in očitvidci. Na tamkajšnjih prometnih ozkih ulicah so nesreče dokaj pogoste.

PARLAMENT - Stališče šolske ministric Stefanie Giannini

»Pri Igrri spoštovanja nismo ugotovili nobene nepravilnosti«

»Pri Igrri spoštovanja (V italijanski Il gioco del rispetto), ki je dvignila toliko prahu in polemik, nismo ugotovili nobene nepravilnosti ali kršitev obstoječe zakonodaje.« To je včeraj v poslanski zbornici poudarila šolska ministrica Stefania Giannini. Izpostavila je, da sodi igra v sklop šolske avtonomije in v pristojnost šolskih organov, pri njej pa so bili aktivno soudeleženi javne ustanove (v tem primeru zlasti Občina Trst) in starši. Gianninijeva je glede vsebine te šolske igre tudi prepričana, da nudi koristne informacije in napotke o enakopravnosti spolov, diskriminacijah ter nasilja nad ženskami.

Ministrica je v parlamentu odgovorila vodji poslanske skupi-

ŠOLSKA
MINISTRICA
STEFANIA
GIANNINI

POSLANEC
SEVERNE LIGE
MASSIMILIANO
FEDRIGA

ne Severne lige Massimilianu Fedrigi, ki nikakor ni bil zadovoljen z njenim odgovorom. Prepričan je, da so tržaške uprave enostavno lagale ne samo ministrstvu, temveč tudi staršem otrok, ki so bili dejansko zavedeni, »saj jim nihče ni

posredoval točnih informacij o vsebini ter namenu te igre.« Tržaški parlamentarec je bil znova zelo kritičen do Občine Trst in do delne uprave, Igrro spoštovanja pa je označil za škodljivo in za potratno javnega denarja.

Publikacija Fundacije CRTrieste

Danes ob 18. uri bo v avditoriju muzeja Revoltella potekala predstavitev publikacije iz umetniške zbirke Fundacije CRTrieste. To je 16. izdaja zbirke, ki so jo izdali ob 50-letnici smrti umetnika Carla Sbisaja. Za predstavitev je odgovorna novinarska in kuratorica Ada Masoero. Na predstavitvi bodo sodelovali Renzo Piccini, podpredsednik upravnega sveta Fundacije CRTrieste, Giuseppe Pavanella, kurator razstave, ter avtorica knjige Vania Gransinigh. V knjigi avtorica natančno opisuje življenje in umetniško pot Carla Sbisaja.

Razstava o Petrarci in Boccacciu

Danes ob 17. uri in pojutrišnjem ob 11. uri bodo potekali vodeni ogledi po razstavi v Petrarcovem muzeju (v Ul. Madonna del Mare, 13). Razstava razkriva osebnost Boccacciove dame Fiammette in predstavlja prvo srečanje med Boccacciom in Petrarco v Neaplju. Delovni čas muzeja je sledeč: od ponedeljka do sobote med 9. in 13. uro; vstop je brezplačen.

Razstava na sedežu novinarskega krožka

Jutri bo ob 17.30 na sedežu novinarskega krožka predstavitev zadnje pesniške zbirke tržaške avtorice Nidie Robba z naslovom »Ultima cetra« (La Mongolfiera). Voditeljica predstavitve bo hčerka avtorice Helga Lumbar. Knjiga vsebuje 70 poezij in je razdeljena na 4 sekcije. V njej je opisano življenje avtorice in njeni občutki.

Predstavitve tipičnih velikonočnih jedi

Od danes do nedelje, 28. marca, bo od 9. do 20. ure na trgu Sv. Antona potekala predstavitev sejma »Čakajoč na Veliko noč« (Aspettando la Pasqua). Predstavili bodo tipične velikonočne jedi, sladice, čokoladna jajca, obrtniške izdelke in nekatere delavnice. Pred cerkvijo bodo postavili pet starih in eno mlado oljčno drevo, s katerega bo župnik Giusi na oljno nedeljo simbolično odrezal nekatere veje in jih razdal vsem prisotnim za tradicionalni blagoslov.

DELAVSKE ZADRUGE - Med zaposlenimi naj ne bi nihče ostal na cesti

Consolijev načrt dober, a pogajanja bodo dolga

Pozitivna ocena panožnih sindikatov - Najtežje bo za uradnike

Trgovina GranDuino v Devinu naj bi prevzela skupina Conad

FOTODAMJ@N

Zaposleni v Delavskih zadrugah bodo vsi zaščiteni in ne bo nihče izmed njih ostal na cesti. Pot bo sicer še dolga, saj bodo potrebna različna pogajanja z različnimi subjekti, v glavnem pa s potrošniškimi zadrugami Coop Nord Est in skupino Conad. Še pred tem bo potrebno počakati, ali bo sodni upravitelj družbe Cooperative operaie Maurizio Consoli prodal vse trgovine in nepremičnine oziroma kakšna bo njihova namembnost. Kar zadeva tiste uslužbenke, ki bodo ostali nazadnje brez delovnega mesta, bo poskrbljeno za njihovo ponovno zaposlitev ali za ustrezne socialne blazilce.

Načrt za dogovor z upniki, ki ga je izdelal Consoli in ga je odobrilo tržaško sodišče, je namreč pozitiven, saj bi Delavske zadruge drugače čakal stečaj, nam je povedala sindikalna predstavnikca Filcams-Cgil Antonella Bressi, ki je že v preteklosti sledila dogajanju v COOP skupaj s kolegi sindikatov Fisascat-Cisl in Uiltucs-Uil. Consolijev načrt je soliden, je dejala, a zaskrbljujoče je število odvečnih uslužbencev, ki jih je približno sto. To je vsekakor število, ki je zdaj na mizi, je dodala, saj pričakujejo še dodatne ponudbe za odkup nekaterih trgovin, ki bi lahko torej ostale odprte. Potrošniške zadruge Coop Nord Est so se v svoji ponudbi za odkup 20 trgovin v Trstu in v deželi FJK (34,26 milijona evrov) obvezale, da bodo obdržale 390 uslužbencev, ki so zaposleni v raznih trgovinah Delavskih zadrug. Kar zadeva 8 trgovin, ki naj bi jih odkupila družba Conad (ponudba 14,3 milijona evrov), je usoda 123 uslužbencev še negotova, saj je vodstvo Conada izjavilo, da se bo o tem odločalo na sindikalnih pogajanjih.

Na prepihu je torej še približno sto delovnih mest, med katerimi so številni zaposleni v uradih Delavskih zadrug v Ul. Caboto (okrog 60) in uslužbenci drugih trgovin, ki še čakajo na morebitne ponudbe. Še najtežje bo za uradnike, ki jih novi lastniki najbrž ne bodo potrebovali. Deželna vlada in tržaška občinska uprava sta že zagotovili, da bo poskrbljeno za morebitne socialne blazilce za ljudi, ki bodo ostali brez službe. Kar zadeva zaposlene v trgovinah, so odprte še druge poti. Kot smo že poročali, bodo morda nekateri uslužbenci odkupili nekatere manjše trgovine, drugi pa izpolnjujejo pogoje za upokožitev ali predčasno upokožitev. V tem primeru se bodo sprostila nova delovna mesta, ki jih bodo ponudili tistim, ki so bili ob službo v drugih trgovinah.

A.G.

KULINARIKA - Tekmovanje v slaščičarni Zenzeroecannella

Mojstri v peki pince

V peki pince se je pomerila tudi Ljuba Legiša

FOTODAMJ@N

V slaščičarni Zenzeroecannella pri Sv. Jakobu so včeraj popoldne v poklon tržaški tradiciji pripravili tekmovanje v pripravi najboljših domačih pince. Dogodek je privabil kar trinajst pekov in pekaric, šest pekov in sedem pekaric, ki so pripravili slastne, mehke in okusne pince. Udeležence tekmovanja povezuje ljubezen do tradicije in tradicionalnih kulinaričnih dobrot, nam je zaupal lastnik slaščičarne, ki si želi še več takšnih tekmovanj.

Ljubiteljski slaščičarji so doma pripravili testo za pinco, v katerem je bilo dovoljeno uporabiti sestavine po želji, sladko dobroto pa so spekli v pekarni slaščičarne Zenzeroecannella. O tem, katera pinca je najboljša, je odločalo občinstvo, čeprav je bila prisotna tudi strokovna žirija, ki so jo sestavljali pisatelj Pino Roveredo, krajevni župnik Roberto Rosa, predsednik kulturnega združenja Vitale Roberto Vitale in dvakratni svetovni prvak v peki kruha Simone Rodolfi. Komisija je imela izredno težko nalogo, saj so prav vse pince izgledale okusne. Komisija se je težko odločila, a na koncu izbrala pinco peka Danieleja. Dobro se je izkazal še en moški, mla-

denič z imenom Alex je med publiko veljal za tihega favorita. V peki pince pa se je preizkusila tudi Ljuba Legiša, ki se je tekmovanja udeležila iz zabave in radovednosti. Zaupala nam je, da je eno testo za pinco zamesila v torek zvečer, eno pa včeraj, pripravila pa ju je po starim in tradicionalnem receptu močeve tete. Zelo jo je razveselil namig svetovnega prvaka v peki kruha Simoneja Rodolfija, kako speči dobro pinco. Tekmovalki je namignil, da bi za »popolno« pinco morala malce več mesti testo in doseči večje ravnesje med količino kvasa in vzhajanjem testa.

In kakšno je to ravnesje? Recept za odlično pinco še naprej tiči v pravem razmerju med osnovnimi sestavinami. Čeprav so se sestavine skozi čas spreminjale, bogatile in postajale vse inovativnejše, je še naprej najboljša klasična pinca, ki ima okus naših babic in dedkov. In če poleg kulinarične tradicije uporabimo še t.i. filozofijo »kilometer 0«, kar pomeni, da so surovine ne samo lokalne, ampak celo mikrolokalne, dosežemo popolnost. In prav to popolnost so iskali na včerajšnjem tekmovanju v peki domačih pince ... (sč)

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 26. marca 2015

MAKSIMA

Sonce vzide ob 5.57 in zatone ob 18.25 - Dolžina dneva 12.28 - Luna vzide ob 10.08 in zatone ob 1.17.

Jutri, PETEK, 27. marca 2015

RUPERT

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14 stopinj C, zračni tlak 1018 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 5 km na uro sever, nebo oblačno s padavinami, morje rahlo razgibano, temperatura morja 10 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 23. do nedelje, 29. marca 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Costalunga 318/A - 040 813268, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 14 - 040 572015.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 29. marca, pohod po Trnovski planoti z vzponom na Mali Golak. Pohodniki se bodo zbrali ob 8.00 na Opčinah pred hotelom Daneu; ob 8.15 na trgu v Sesljanu in se z osebnimi avtomobili podali do izhodiščne točke. Na razpolago bo tudi društveni kombi. Predvidenih 5 ur hoje zato priporočamo pohodniško opremo. Za vse ostale info in prijavo mesta v kombiju na tel. 040-413025.

Turistične kmetije

DENIS NOVATO VAS BO ZABAVAL v soboto, 28. marca v restavraciji Pesek.

Vabljeni!
040-226294

KMETIJA ŽAGAR JE ODPRTA v Bazovici do 12.4.2015.

Vabljeni!
040-226382
Zaprto ob sredah.

OSMICA VRBAN Šmihelj 28, Šempas
je odprta od 20.3. do 29.3.

V REPNIČU CRISTINA IN MARIANO sta odprla osmico.
040-2296083

Osmice

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. San Sabba 6, v bližini Rižarne. Toči belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel.: 329-8006516.

JADRAN je odprl osmico, Ricmanje št. 175. Tel.: 040-820223.

JOŽKO COLJA je odprl osmico v Samatorci št. 21. Vljudo vabljeni. Tel. št.: 040-229326 ali 347-4781748.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v Oljčnem gaju. Vabljeni!

OSMICO je v Mavhinjah 58/A, odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2907049.

VZGONIKU je odprl osmico Janko Kocman. Tel. št.: 040-229211.

ŠAVRON ROBERTO je v Gabrovcu št. 27 odprl osmico. Pričakuje vaš obisk! Tel. 347-2511947.

SiVince Tutto 25. marca 2015
Super Enalotto št. 202

4	6	14	28	32	63	
Nagradni sklad						504.927,50 €
Brez dobitnika s 6 točkami						-- €
Brez dobitnika s 5 točkami						-- €
21 dobitnikov s 4 točkami						4.693,42 €
758 dobitnikov s 3 točkami						335,06 €
10.728 dobitnikov s 2 točkami						14,20 €

prej do novice

www.primorski.eu

Dom Jakob Ukmar in Škedenjski etnografski muzej

vabita

na predstavitev knjige

g. Dušana Jakomina

OD PETROLEJKE DO iPADA**v petek, 27. marca ob 18.00****v Dom Jakoba Ukmarja ul. Soncini 112****Knjigo bodo predstavili:**
Miha Turk
prof. Ines Cergol
in zgodovinar Jože Možina**Glasbena točka:**
vokalna skupina
Prijatelji iz slovenske Istre**Društvo Finžgarjev dom**

vabi na

5. predavanje iz niza

»Pot do sebe, pot do drugih«

Specialni pedagog, predavatelj,

avtor več knjig

MARKO JUHANT:**KAKO VZGAJAM ZA SAMOSTOJNOST IN ODGOVORNOST****Finžgarjev dom, nocoj,**
26. marca ob 20h

Vabljeni vsi!!!

KOPER - PLANET TUŠ 16.20 »Bacek Jon film«; 15.00, 17.00 »Domov«; 16.00, 18.00 »Domov 3D«; 15.10, 17.40 »Eksotični hotel Marigold 2«; 16.30, 19.50 »Pepelka«; 20.10 »Petdeset odtenkov sive«; 17.20 »Postali bomo prvaki sveta«; 15.30 »Sedmi palček«; 19.00, 21.00 »Sosedov fant«; 18.10, 20.00 »Strelec: Krvava pogodba«; 18.45, 20.30 »Trilogija Razcepljeni: Neupogljivi«; 21.10 »Žarišče«.**NAZIONALE** - Dvorana 1: 16.40, 18.50, 21.00, 22.00 »L'ultimo lupo«; 18.10 »Ma che bella sorpresa«; Dvorana 2: 16.40, 18.15, 20.00 »Home - A casa«; 20.00 »Cenerentola«; Dvorana 3: 16.30, 18.30, 21.30 »Insurgent«; 16.30, 18.45, 21.15 »French Connection«; Dvorana 4: 16.30, 18.10, 20.30, 22.15 »Ho ucciso Napoleone«.**SUPER** - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.**THE SPACE CINEMA** - 16.30, 19.00, 21.30 »Cenerentola«; 19.15 »Ma che bella sorpresa«; 16.35 »Focus - Niente è come sembra«; 16.40, 19.10, 21.40 »Insurgent«; 16.40, 18.50 »Home«; 21.10 »Latin Lover«; 16.35, 19.05, 21.35 »La famiglia Belier«; 16.30, 21.30 »L'ultimo lupo«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Ho ucciso Napoleone«; 18.40, 21.20 »French Connection«.**TRŽIČ - KINEMAX** - Dvorana 1: 16.40, 18.20 »Home«; 20.00, 22.15 »Insurgent«; Dvorana 2: 17.30, 19.50, 22.10 »L'ultimo lupo«; Dvorana 3: 17.45, 20.00, 22.10 »La famiglia Belier«; Dvorana 4: 17.10, 19.45 »Cenerentola«; 22.00 »Latin Lover«; Dvorana 5: 16.45, 20.15, 22.00 »Ho ucciso Napoleone«; 18.20 »Latin Lover«.**Obvestila****DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM** vabi na 5. predavanje iz cikla »Pot do sebe, pot do drugih«: danes, 26. marca, bo specialni pedagog, iskani predavatelj in avtor več knjig Marko Juhant govoril na temo: »Kako vzgajam za samostojnost in odgovornost«.**KOMUNISTIČNA STRANKA** prireja danes, 26. marca, ob 18. uri v Ljudskem domu na Pončani 14 predavanje ekonomista in profesorja Gabrieleja Pastrelle »Ne puščajmo Grčije na cedilu!«.**KRASITEV OLJČNIH VEJIC:** v prostorih Oratorija na Kontovelu 523 danes, 26., in v petek, 27. marca, od 13. do 17. ure delavnica krašenja oljčnih vejic po stari proseški in kontovelski navadi. Kdor ima oljke naj prinese nekaj primernih vejic. Vabljeni vsi tudi iz drugih vasi. Tel. 320-2694860.**RAJONSKI SVET** za Zahodni Kras prireja srečanje o varnosti občanov, v sodelovanju s karabinjersko postajo na Proseku, danes, 26. marca, ob 18. uri na sedežu rajonskega sveta na Proseku 159. Vljudno vabljeni.**SKD TABOR** - Prosvetni dom - Opčine vabi na 47. redni občni zbor v petek, 27. marca, ob 20.30 v drugem sklicu.**SPDT** vabi v petek, 27. marca, v razstavno dvorano ZKB, Ul. Ricreatorio 2, na predavanje »Tolminska - na sončni strani Alp«. To enkratno območje bo predstavil planinec in gorski reševalec Miljko Lesjak. Začetek ob 20.30.**SPOMLADANSKI SEJEM** v organizaciji SKD Primorec bo v petek, 27. in v soboto, 28. marca, od 16. do 20. ure ter v nedeljo, 29. marca, od 10. do 19. ure v Ljudskem domu v Trebčah.**SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ** obvešča, da je zasedanje Deželnega sveta sklicano za petek, 27. marca, ob 17.30 v prvem in ob 18.00 v drugem sklicu. Zasedanje bo potekalo v prostorih Inštituta za slovensko kulturo v Špetru.**VZPI - ANPI, ANED IN ANPPIA** bodo v soboto, 28. marca, ob 10. uri položila venec v Ul. Massimo D'Azeglio pred obeležje štirih mladih partizanov GAP, ki so jih nacisti pred 70. leti obesili v tamkaj stoječi garaži.**CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA** prireja predavanje s psihologinjo in psihoterapevko Ingrid Bersenda, ki bo v ponedeljek, 30. marca, ob 18. uri. Za ostale info in prijave na tel. 320-7431637 ali center.harmonija@gmail.com.**DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽENCEV** vabi v ponedeljek, 30. marca, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na duhovno pripravo na Veliko noč, ki jo bo vodil, salezijanec, dr. Jože Bajzek. Začetek ob 20.30.**SKD CEROVLJE - MAVHINJE** obvešča, da do ponedeljka, 30. marca, zbirajo prijave za nastop na 11. Zamejskem festivalu amaterskih dramskih skupin. Info in prijave na cerovljemavhinje@libero.it.**VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJA TONČIČA** v Trstu sklicuje volilni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 30. marca, na sedežu Sklada v Ul. Ginnastica 72 v Trstu ob 19.00 v prvem in ob 19.30 v drugem sklicu.**SKD VALENTIN VODNIK - DOLINA** vabi svoje člane na redni občni zbor v torek, 31. marca, v društveni dvorani ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Kdor tega še ni storil, bo lahko poravnal članarino.**SKUPINA 35-55** SKD F. Prešeren prireja nadaljevalni tečaj nordijske hoje, pod vodstvom Loredane Kralj v soboto, 18. aprila, od 14.30 do 16.30 in v nedeljo, 19. aprila, od 9.30 do 11.30. Vpisovanje do torka, 31. marca, od 14.00 do 15.00 na tel. 333-3616411. Ob večjem številu udeležencev bosta dve skupini. Tečaj za začetnike bo potekal v drugi polovici maja.**SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA** obvešča člane deželne sveta, da bo seja v torek, 31. marca, ob 19.30 na sedežu društva Kremenjak v Jamljah (Prvomajska ul. 20).**TEČAJ RISANJA** z akademsko slikarko Katerino Kalc v organizaciji SKD Primorec bo v Ljudskem domu v Trebčah ob zadostnem številu vpisanih. Za prijave in info na tel. 333-3671734 (Giuliana) ali 333-9919218 (Katerina).**OBČINA ZGONIK** vabi na ogled izveliča razstave o prvi svetovni vojni »Ermada 1914: Voci di guerra in tempo di pace« (Bojni glasovi v mirovnem času) s slikami o razdejanju kraških in goriških vaseh, ki jo je financirala Avtonomna dežela Furlanija Julijska krajina. Slike bodo na ogled do 6. aprila v urnikih obratovanja občinskih uradov.**SKLAD MITJA ČUK** prireja delavnico risanja z akademsko slikarko Katerino Kalc »Prostor, tihožitje in portret«. Tečaj risanja bo potekal v jutranjih urah z začetkom v torek, 7. aprila. Za prijave in informacije tel. 040-212289 (urnik urada od ponedeljka do petka, od 10.00 do 14.00).**ZSKD** sklicuje 49. redni občni zbor, ki bo v petek, 10. aprila, ob 9. uri v prvem sklicu na sedežu ZSKD, Ul. San Francesco 20 v Trstu, in v soboto, 11. aprila, ob 10. uri v drugem sklicu v Kulturnem domu Jožefa Češčuta - KD Sovednje, Prvomajska Ul. 73.**DRŽAVNA PROSTOVOLJNA CIVILNA SLUŽBA** - ZSKD sporoča članom in mladim med 18. in 28. letom, da lahko kandidirajo za prostovoljno drža-vno civilno službo preko ZSKD in ne-profitnega združenja ARCI Servizio civile. Predvideno je zakonsko določeno nadomestilo za prostovoljno delo v trajanju 12 mesecev. Na voljo je 6 mest. Rok prijave: do četrтка, 16. aprila, do 14.00. Info na sedežu ZSKD - Trst, Ul. San Francesco 20 (II. nadstr.), tel. 040-635626, trst@zskd.eu, www.zskd.eu ali na ARCI Servizio civile (Ul. F. Severo 31, tel. 040-761683). **SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ** obvešča, da je redni občni zbor sklican za petek, 17. aprila, ob 17. uri v prvem sklicu in ob 18. uri v drugem v dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2. **CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA** vabi na srečanje obrazne joge z Mašo Pregarc v sredo, 25. aprila, ob 18. uri. Informacije in vpis na center.harmonija@gmail.com.**SDGZ** - Slovensko deželno gospodarsko združenje, bo imelo na razpolago vstopnice za EXPO v Milanu po zelo ugodni ceni. Vsi člani, ki bi želeli obiskati EXPO naj javijo na info@sdgz.it (najkasneje do 30. aprila). V primeru zadostnega povpraševanja se bo pridružilo tudi skupni ogled razstave. Datum bomo sporočili naknadno.**OBČINA DEVIN NABREŽINA** sporoča javnim osebam ali zasebnikom, ki so lastniki nepremičnine in so dali v najem stanovanje, ki je bilo pred tem neoddano, manj premožnim osebam, da lahko prosijo za prispevek kot predvideva zakon (2. stavek 6. člena DZ/6/2003). Prošnja do 4. maja, ob 12. uri izključno na obrazcu na www.comune.duino-aurisina.ts.it - news in na sedežu Socialne službe (Sesljan, Naselje Sv. Mavra 124), po predhodnem tel. dogovoru na št. 040-2017390.**OBČINA DEVIN NABREŽINA** sporoča, da je bil odobren razpis za izplačilo subvencije najemnine za l. 2014 za javne ali zasebne stanovanjske enote, razen subvencioniranih stanovanj (11. čl. zakona št. 431/1998 in 6. čl. DZ št. 6/2003). Vloge morajo biti izpolnjene do 4. maja, ob 12. uri z uporabo ustreznega obrazca na www.comune.duino-aurisina.ts.it - news ali na sedežu Socialne službe Občine Devin Nabrežina (Naselje Sv. Mavra 124), po predhodnem tel. dogovoru na št. 040-2017390.**Prireditve****ODDELEK ZA MLADE BRALCE NŠK**, v Narodnem domu v Trstu, bo danes, 26. marca, obiskala pravljčna gostja, gospa Darja Luin. Za glasbeno dobrodošlico bodo poskrbeli dijaki NSŠ Sv. Cirila in Metoda od Sv. Ivana iz razredov prof. Silvie Di Marino in Paola Bembija. Začetek ob 16.45.**SKD SLAVKO ŠKAMPERLE** vabi na topisno predavanje Biserke Cesar »Sončna plat življenja: Sri Lanka in Maldivi« na Stadion 1. maj danes, 26. marca, ob 20. uri.**SKD VALENTIN VODNIK** iz Doline vabi otroke in starše na lutkovno predstavo v petek, 27. marca, ob 16.30. Nastopila bo lutkovna skupina Žar iz Ajdovščine z beneško pravljico Ljubica in Arpit.**SKD VIGRED** vabi v petek, 27. marca, ob 19.30 v Štalco v Šempolaju na otvoritev pomladno-velikonočne razstave in sejma, ki bosta odprta v soboto, 28., 29., in 30., marca od 16.00 do 18.30.**PIHALNI ORKESTER RICMANJE**, pod vodstvom dirigenta Aljoše Tavčarja, prista je celovečerni koncert z naslovom »Disney Wonderland«, v sodelovanju z OPZ F. Venturini z Domja in Gualtierom Giorginijem. Toplo vabljeni v soboto, 28. marca, ob 20. uri v občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu.**SKD TABOR IN VZPI-ANPI** vabita v soboto, 28. marca, ob 20.30 na glasbeno predstavo Lipa (v italijanščini) v Prosvetnem domu na Opčinah.**PROSEK - KULTURNI DOM:** v nedeljo, 29. marca, ob 18. uri bo gledališka skupina KD Brce iz Gabrovice pri Komnu uprizorila komedijo Marjana Tomšiča »Češpe na figi«. Režija Sergej Verč in Minu Kjuder.**FOTOVIDEO TRST80** vabi na ogled fotografske razstave »Kraški pust na

Opčinah« v piceriji nasproti cerkve na Opčinah. Razstava bo na ogled do 2. aprila. Vabljeni!

SKUPINA 35-55 - SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi v društveni bar n'G'rici na ogled fotografske razstave »Naše žene in dekleta nekoč«, ki je nastala ob 8. marcu.»**DOMAČE VEDUTE**« - razstava Majde Pertotti s Kontovela je na ogled na Opčinah v gostilni nasproti cerkve do 3. maja.**Mali oglasi****IŠČEM DELO** kot pomočnica starejšim ali bolnim osebam. Imam 10 let izkušnje. Tel. št. 00386-31354244.**NA OPČINAH** dajem v najem opremljeno stanovanje, 60 kv.m. Tel. št. 347-2533320.**PRODAJAM KRAŠKO HIŠO** delno prenovljeno v Saležu, 140 kv. m. (z dvoriščem približno 180 kv. m.). Tel. št. 340-6489007 ali 393-5055216.**PRODAJAM** ženske čevlje in škornje od št. 43 do 46. Tel. št.: 335-5283387.**PRODAM** diatonično harmoniko znamke prostor CFB za 1000 evrov. Tel. 335-5387249.**PRODAM** v Sežani moderno nadstandardno prostorno stanovanje v objektu z dvigalom in parkirnim mestom v garaži. Pisati na mojca.geolab@gmail.com.**RESEN** in izkušen gospod išče zaposlitev kot voznik viličarja, kot skladiščnik ali v trgovinah, tudi pol dnevno ali občasno. Tel. št.: 327-7409432.**UGODNO PRODAM** alfa romeo - 166, v odličnem stanju. Zadnja leta garžiran. Tel. št.: 335-5749609.**Prispevki**

Ob smrti drage žene in mame Bernardke Gulič - Drago daruje mož Sergio in hčerke 50,00 evrov za repentabrsko svetišče.

Namesto cvetja na grob in v spomin na Bernardko Gulič darujejo Milan Ravbar (Repen 182) 30,00 evrov, Verica Škabar (Repen 29) 10,00 evrov, Ema Guštin (Col 5) 20,00 evrov in družina Škabar (Col 8) 30,00 evrov za repentabrsko svetišče.

V spomin na gospoda Pavla Chersija daruje družina Artač 50,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

† Mirno je zaspala naša**Draga Kocjan vd. Stranj**

Žalostno vest sporočajo

sestra Roža, nečak Dino
ter ostalo sorodstvo

Od nje se bomo poslovili v ponedeljek, 30. marca od 12. do 13. ure v ulici Costalunga. Nato bo pogreb krenil v Dolino, kjer bo kratek postanek na Gorici. Sledil bo pokop na domačem pokopališču.

Dolina, 26. marca 2015
Pogrebno podjetje Alabarda**Ob izgubi mame Pierine**
izrekamo družini Petaros Sergio
iskreno sožalje**Dom Jakob Ukmar - Škedenj**

Primorski mobile

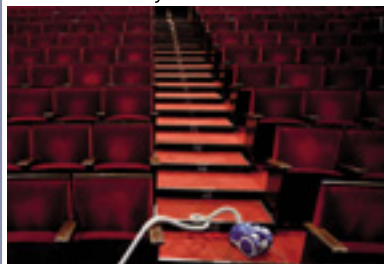
Spletne novice
Primorskega
dnevnik
vedno s sabo

Snemi
aplikacijo
iz spletne trgovine

slovensko
stalno
gledališče
NOVA UPRIZORITEVI
OSNOVNI ABONMA

Ivan Cankar
HLAPCI
režiser Sebastijan Horvat

DANES, 26. marca, ob 20.30 - red T
v petek, 27. marca, ob 20.30 - red F
v soboto, 28. marca, ob 19.00 - red K
v nedeljo, 29. marca, ob 16.00 - red C

Velika dvorana - z italijanskimi nadnapisi

Zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija priporočena
BLAGAJNA SSG: od ponedeljka do petka
10.00-15.00 in uro in pol pred začetkom predstav
Tel. 040 2452616/ brezplačna številka 800214302
www.teaterssg.com

OPČINE - Na zaključnem večeru v Domu Brdina

Nagradili vozove in skupine letošnjega Kraškega pusta

48. izvedba Kraškega pusta je s skupnim nagrajevanjem vozov in skupin v openskem Domu Brdina dobila svoj epilog. Na tradicionalnem zaključnem večeru je v imenu odbora Kraškega pusta prisotne nagovoril predsednik Igor Malalan, ki se je najprej zahvalil vsem soustvarjalcem openskega pustnega dogajanja ter pokroviteljem V prvi vrsti Deželi Furlaniji-Juljski krajini za finančno pomoč, Občini Trst za urejanje birokratske plati ter čiščenju openskih ulic po pustni povorki. Zahvale je bil deležen tudi Vzhodno-kraški rajonski svet za vsestransko pomoč pri organizacijskih potrebah odbora.

Malalan je tudi povedal, da se je tvegana odločitev o izvedbi sobotnega pustnega viška kljub muhastemu vremenu obrestovala, saj jim je vreme prizaneslo. Lanska preložitve se ni ponovila, kar je razveselilo predvsem oblikovalce vozov in pustnih skupin. Ti so letos vložili veliko časa in truda v končne izdelke, kar je žirija primerno ocenila, nagradila pa je predvsem voz iz Štivanja in Medjevasi ter skupino Gropada-Padriče. Predsednik

Na zaključnem večeru je prisotne nagovoril predsednik odbora Kraškega pusta Igor Malalan

FOTODAMJ@N

kraškega pusta pa se je zaustavil tudi pri samem izdelovanju kostumov in napovedal, da bo v prihodnosti žirija nagradila pustarje, ki bodo šivali obleke v lastni režiji, manj pa take, ki pustne oble-

ke obogatijo s kupljenimi elementi.

Prireditelji so bili letos zadovoljni tudi s Štmaverci, ki so poskrbeli za odlično predstavitev 48. Kraškega pusta, od koder je prihajal tudi kraljevi par. Z Goriškega pa je pozdrave prinesel predsednik sovođenjskega pustnega društva Karnival Luka, ki že vrsto let sodeluje s Kraškimi pustom, sodelovanje pa se bo nadaljevalo tudi v prihodnosti, predvsem pa čez dve leti, ko bo Kraški pust praz-

noval 50. sovođenjski pa 20. obletnico.

Tudi letos je posebne spominske nagrade izdelala umetnica Marisa Dolce. Predstavnik vsake skupine in voza je prejel originalno glineno kuverto z voščilom Kraškega pusta. Največje aplavze so bili deležni pustarji iz Medjevasi in Štivanja, ki bodo v naslednjem letu kraljevali dokaj zgodnjemu pustu. Ta bo na Opčinah svoj višek dosegel v soboto, 6. februarja 2016. (mar)

ODPRTO NON-STOP 8.30 - 19.00 OD PONEDELJKA DO SOBOTE

ponudba velja

od 26.3.2015
do 4.4.2015

oziroma do porabe zalog.

discount
TeDESCO

DOLINA 538 - TRST (v bližini športnega igrišča)
TEL. 0039-040-8325039

ČOKOLADNO JAJCE KINDER GRAN SORPRESA T.3 150 g € 6,89 € 9,79	KLASIČNA COLOMBA BALOCCO, V ŠKATLI 750 g € 2,19 € 3,89	ČOKOLADNO JAJCE 500 g € 3,69 € 4,49	BELA MOKA "00" 1000 g € 0,39 € 0,59
NORVEŠKI LOSOS dimljen 150 g € 2,69 € 2,99	SONČNIČNO OLJE 5 l € 4,99 € 6,90	MLEKO UHT delno posneto 1000 ml € 0,49 € 0,69	MASLO PREALPINA 500 g € 1,99 € 2,25
SIR MAASDAMER OLDENBURG cena za kg € 3,99 € 6,70	OGRSKA SALAMA BECHER 1/2 vak.pak. cena za kg € 5,99 € 6,90	SIR GRANA PADANO DRUŽINSKO PAKIRANJE cena za kg € 7,99 € 9,90	SIR EDAMER ZELENE DOLINE 1/2 vak.pak. cena za kg € 3,49 € 3,99
PRALNI PRAŠEK BIO PRESTO 80 meric € 7,49 € 9,49	KLASIČEN MEHČALEC VIVIL 4000 ml € 1,59 € 1,85	VELIKONOČNA KUHANA ŠUNKA na kg € 6,90 € 7,40	MOZZARELLA VALFIORITA 125 g € 0,55 € 0,69
KONFETI CRISPO 1 kg € 4,99	Vesele velikonočne praznike		

BOLJUNEC - Pustni zaključek

Lovro se je v veseli družbi vrnil domov

Boljunčani na obisku v Pili, kjer so našli Lovreta

Letošnji Lovretov vzlet z raketo Boljunek 27 je bil precej napet. Komaj se je boljunski astronaut dvignil v nebo, že se je zapletel v dimnike komaj prenovljene hiše na trgu Grica. Zdelo se je, da bo Lovre ostal doma, a končno ga je sunek burje vzel s seboj in zletel je v smer Benetk. Že naslednje jutro so boljunski pustarji dobili klic. Ribič Alberto Trombetta je ulovil Lovreta, ki je ponoči prepotoval več kot 150 km in nato utrujeno pristal na gladini morja pri vasi Pila blizu Roviga.

Kot velevala tradicija domačini privežejo na lutko pismo s sporočilom: «Smo prebivalci Boljuna in smo Lovretovi prijatelji. Kdor ga najde, je naprošen, da nas pokliče, tako da lahko pridemo ponj». Po klicu organizira pustni odbor izlet v kraj, kjer je lutka pristala. Cilj izleta je spoznati Lovretovega »rešitelja« in se s hramim astronautom vrniti domov. Izlet in vesela družina sta prispevali k temu, da se je vse lepo izteklo. Letos se je namreč vpisalo toliko ljudi, da je bilo treba rezervirati celo dva avtobusa. In tako so se boljunski pustarji v nedeljo, 15. marca, odpravili v Veneto.

Ob prihodu so se osemletni Boljunčani najprej okrepčali z mesnimi in ribjimi specialitetami v tipični Ca'Vendramin. Že na dvorišču gostilne se je začel pustni žur. Pustne šeme so se zavrtle ob veseli glasbi boljunske godbe. Po kosilu sta avtobusa prispela do vasi Pila. To je majhna vas sredi polj Padske nižine, ki spada v občino Porto Tolle. Naselje ima tudi svoje pristanišče, saj se vaščani Pile preživljajo v glavnem s poljedelstvom in ribištvo. Zanimivo je bilo, da so ravno tisto nedeljo v vasi načrtovali pustni sprevod. Domačini so razložili, da vsako nedeljo od pusta dalje prirejajo pustni sprevod, vsakič v različni vasi občine Porto Tolle. Tudi boljunski veseljak se je udeležil povorke in skupaj z ostalimi vozovi korakali, plesali in peli.

Prebivalci iz Pile so se veselili tega nenavadnega obiska in Boljunčane zelo lepo sprejeli. Še najbolj prijetno presenečen je bil gospod Trombetta, Lovretov najditelj, saj ni pričakoval take množice, ki nosi to tradicijo tako globoko v srcu. Kasneje je Giuliano Zanellato, predsednik Ribiškega združenja Pila Mare, povabil izletnike v svoje podjetje. Tu so Boljunčani podarili Albertu Trombetti tipične brežanske jedi in DVD s knjižico Nit tradicije, ki sta ravnokar izšla ob 10. obletnici smrti Staneta Žerjale. Iz skladišča se je prikazal Lovre s svojimi pisanimi balončki, tako so se Boljunčani z Lovretom vred vrnili v domačo vas.

Jasmina Gruden

GLOSA

Stalinova in Putinova Rusija ter Zahod

JOŽE PIRJEVEC

Mislim, da sem v jugoslovanskem prostoru med redkimi, ki še bere Rodoljuba Čolakovića. To je bil srbski Bosanec, ki je odigral pomembno vlogo znotraj KPJ v obdobju med vojnama, nato pa v partizanskem gibanju. Po vojni je bil ministrski predsednik Bosne in Hercegovine, toda leta 1948 je storil napako, da je v sporu med Titom in Stalinom stopil na stran slednjega. Pravočasno se je sicer pokesal, tako da se mu ni zgodilo nič hujšega, izgubil pa je svoje oblastne pozicije v samem vrhu države, kar pomeni, da se je lahko posvetil pisanju spominov. V prvih treh zvezkih, posvečenih ilegalnemu delu v dvajsetih in tridesetih letih, sem zasledil epizodo, ob kateri sem se zamislil. Rozenka, kakor so mu rekli iz konspirativnih razlogov, je Titov predhodnik na čelu partije, Milan Gorkić, poslal konec maja 1937 iz Pariza v Benetke. Tam naj bi se srečal z uglednim zagrebškim zdravnikom židovskega rodu Benom Štajnom, da si izmenjata tajno pošto. Sestala sta se nekega prijetnega pomladanskega večera v kavarni na trgu sv. Marka in se v pogovoru dotaknila tudi razmer v Sovjetski zvezi, ki je bila takrat v primežu Stalinovega terorja. Čolakovića, ki je bil v svojem ideološkem fanatizmu slep za marsikaj, uprizorjeni procesi proti starim boljševikom, niso posebej vznemirjali, pač pa Štajna, ki je očitno še znal misliti s svojo glavo. »Povej mi, kaj se tam dogaja,« je pomignil z glavo, kot da vprašuje, kaj se dogaja v bližnji kavarni. Čolaković je seveda razumel, na kaj misli, in mu je skušal razložiti zadeve v Rusiji, kakor jih je sam razumel. Štajn se ni strinjal, ker ni mogel verjeti v resničnost obtožb proti ljudem, kot so bili Zinovjev, Buharin in ostali. Prepričan je bil, da Stalin krepí svojo oblast, ki usodno kompromitirajo samo idejo komunizma, toda zanj je v sodobnih mednarodnih razmerah, ko je Hitler triumfal, Sovjetska zveza, vendarle ostajala edino upanje, da svet ne postane plen fašističnega barbarstva.

Ko sem bral to pričevanje, sem si dejal, da dileme danes niso dosti različne od tistih pred skoraj osemdesetimi leti. Na eni strani imamo Rusijo, kjer se bohotita korupcija in nacionalizem, na drugi agresivni Zahod, ki rožlja z orožjem. Pravkar mi je prijatelj poslal zapis nekega moskovskega oporečnika, ki polemizira s Putinovimi razlagami zgo-

dovine, pri čemer jo prikraja na patetičen način. Naj kot primer navedem samo trditve, da ima Krim za pravoslavne Ruse »sakralen pomen«. Kajti prav na Krimu, v Hersonezu, se je dal krstiti knez Vladimir, nato pa je krstil vso Rus' (...) Kaj je Hersonez? To je Sevastopol! Lahko si predstavljate, kakšna vez med duhovnim izvirom in državno stvarnostjo je v borbi za to mesto, za celotni Krim, za Sevastopol, za Hersonez. Ruski narod se že stoletja bori za to, da bi s trdo nogo stal v svoji zgodovinski duhovni kopeli. To je izredno važno...«

Vse bi bilo lepo in prav, če bi ruski zgodovinarji, kakor opozarja moj oporečnik, že zdavnaj ne ugovarjali, da gre za legendo. Vladimir se je dal krstiti leta 987 na svojem posestvu v bližini Kijeva, nakar je želel dati blesek svoji dinastiji s tem, da poroči Ano, sestro bizantinskega cesarja. Ker je v ta namen moral dokazati, koliko mu je, da Rusija postane čimprej krščanska, in je za ta podvig rabil duhovnike, se mu je zdelo najprimerneje, da jih zajame in »uvozi« s Krima. Po devetmesečnem obleganju je leta 989 zavzel Hersonez, pri čemer je prišlo do običajnega plenjenja in grozovitosti. Hčerko lokalnega kneza je Vladimir posilil pred očmi njenih staršev, privezanih k stebri, na kar jih je pobil. Kljub tem nič kaj »sakralnim« zgodovinskim dejstvom je bilo 18. marca 2014 v Kremlju slavnostno zasedanje, kjer so med drugim ugotavljali, da je bilo zavzetje Hersoneza »duhovni podvig«, na katerega je treba biti ponosen, saj da je »kulturna in civilizacijska osnova današnje ruske oblasti...« Ne bom nadaljeval s citiranjem, ker postaja naravnost nerodno. Jasno pa je, da se s tem trendom sodobne Rusije ni mogoče strinjati.

Z druge strani pa se tudi ni mogoče strinjati s politiko Zahoda v Ukrajini in v baltskih republikah, katerih zračni prostor, kakor so mi povedali, čuva italijansko vojno letalstvo. Piloti pravijo, da vsak dan pride do kontaktov z ruskimi letali. Dovolj bi bilo, da kdo izgubi živce in pritisne na gumb, pa se bomo znašli v tretji svetovni vojni. Ne bom ponavljal, kako nevarno se mi zdi vmešavanja ZDA, EU in NATA v ta občutljivi prostor, ki svoje geografske danosti ne more spremeniti in mora zaradi tega najti sosednjo Rusijo modus vivendi. Kjub vsem, tudi upravičenim zgodovinskim travmam in zameram.

VREME OB KONCU TEDNA

Od sobote več stanovitnosti in sonca

DARKO BRADASSI

Anticiklon je po pričakovanjih ravno v teh prvih pomladnih dneh prehodno, toda občutno klonil. Nad zahodno Sredozemlje se je spustila višinska dolina z vlažnim in nekoliko hladnejšim atlantskim zrakom, kjer je zaobjela tamkajšnji sredozemski ciklon, ki se je včeraj približal našim krajem. Njegov vpliv je bil najbolj občuten v južnih in osrednjih predelih italijanskega polotoka, poslabšanje s padavinami pa je doseglo tudi naše območje. Pojavljajo se v glavnem šibke občasne padavine, več dežja pa je doslej padlo v severnejših goratih predelih, zlasti na severozahodu. V višjih slojih prevladujejo južni do jugovzhodni tokovi, ki prinašajo razmeroma tople zrake, zato temperature, kljub šibki burji, se niti niso bistveno spremenile. Meja sneženja je bila v gorah na nadmorski višini okrog 1500 metrov. Na Višarjah je, denimo, snežilo.

Nad Sredozemljem je nastala precejšnja vrzel v zračnem tlaku, ki se bo danes postopno nekoliko zapolnila, jutri pa se bo, ko bo naše kraje oplazila nova vremenska fronta, ob prihodu nekoliko hladnejšega zraka spet prehodno nekoliko poglobila. Vremenska slika je trenutno kompleksna in se, kot je običajno v pomladnem času, marsikaj dogaja, zato se bodo vrstile spremembe, že od sobote pa se bo z okrepitevijo anticiklona postopno umirila. Anticiklon nam nato prinaša nekajdnevno obdobje s stanovitnim in postopno vse bolj sončnim vremenom ter z višjimi temperaturami. Zlasti v začetku prihodnjega tedna bodo ob šibki burji najvišje dnevne temperature ponekod lahko poskočile nad 20 stopinj Celzija in se morda dotaknile 21 ali 22 stopinj Celzija.

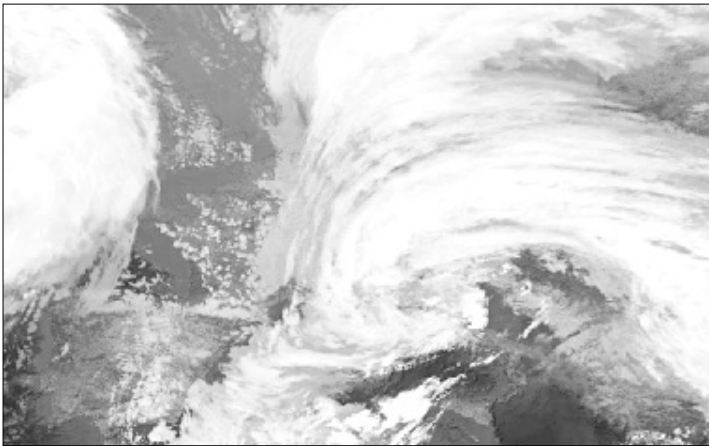
Dotlej pa bo dogajanje še precej razgibano in pestro. Medtem, ko bo ciklon danes sprva še vplival na vreme pri nas in bo še prevladovala oblačnost s padavinami, predvidoma nekoliko močnejšimi od včerajšnjih, lahko tudi s kakšno vmesno plogo, se bo slika čez dan ponekod postopno in prehodno izboljšala. Padavine bodo povečini oslabele in za kraj-

ši čas ponehale, povečala se bo spremenljivost, ponekod se bo lahko prikazal kakšen sončni zarek, vendar bo ob dotoku nekoliko hladnejšega zraka nastajala kopasta oblačnost in ne gre izključiti posameznih ploh.

V noči na petek in v petek zjutraj, ko bo nova vremenska fronta hitro oplazila naše kraje, se bo nestanovitnost spet povečala. Dotok hladnejšega višinskega zraka bo nekoliko občutnejši. Prehodno se bodo spet pojavljale krajevne padavine, kaže da predvsem v obliki ploh, vendar ni povsem izključeno, da bo ponekod lahko tudi prvič letos zagrmelo. Frontalni prehod bo razmeroma hiter, jutri popoldne se bo vreme postopno izboljšalo in začelo umirjati. Padavine bodo oslabele in povečini ponehale. Prehodno bo zapihala šibka do zmerna burja, ozračje pa se bo nekoliko ohladilo.

V soboto in nedeljo bo na vrsti anticiklon, sprva še s kakšno manjšo negotovostjo, ki bo nato iz dneva v dan nekoliko solidnejši. Ob koncu tedna bo prevladovalo sočno vreme z občasno zmerno oblačnostjo. Nekaj več oblačnosti bo zlasti v nedeljo popoldne predvsem v gorskem svetu, mestoma lahko tudi drugod. Najvišje dnevne temperature bodo od 16 do 18 stopinj Celzija. V začetku prihodnjega tedna bo prevladovalo sončno in za ta čas toplo vreme.

Na sliki: nad Sredozemljem je nastalo obsežno ciklonsko območje, ki vplival daleč naokrog

PREJELI SMO

Odgovor Martinu Breclju

1. Kako smo si ljudje različni. Ko bi bila jaz Martin Breclj, če bi mi kdo rekel, da italijanski dottore ni ekvivalent slovenskega doktorja, bi mu bila na moč hvaležna, da me je opozoril na nekaj, kar morda še ne vem, ali sem v naglici iz raztresenosti spregledala in napisala pogo-

rešno. Ne bi se sploh - rahlo užaljeno - sklicevala, kdo vse je že doslej pisal narobe in zamenjal ta dva zelo različna pojma in pomena, vesela tudi zategadelj, ker bom odslej s pravilnim poimenovanjem končno le pretrgala z verižnim in že skoraj zakoreninjenim ponavljanjem zmotnih predstav. In s tem morda celo pripomogla, da se pravih oblik oprimejo tudi drugi, ki one napačne očitno drug od drugega mehanično povzemajo.

2. Ja, strinjam se z novinarjem Brecljem, da velik in kar ultimativno pričakujem, da bodo vsi naslednji raziskovalci tega umora, ne samo on, Jože Pirjevec in dr. Zbigo Zajc mlajši, z mano vred sed. Da, oba nam kaj, prav zgrabili predlog, ki nam ga je tako rekoč na pladnju prinesel prof. Samo Pahor, in sicer, povedano prosto, da nehajmo že enkrat ugibat bolj ali manj v prazno in v nedogled proizvajati nove sume in stare indice, marveč naj čimprej vzamemo pot pod noge in gremo točno po njegovih napotkih odpret tisto salamensko Pandorino skrinjico, da vidimo, če je kaj zanimivega in definitivnega v njej, v zvezi s to davno, a še nerazrešeno ubijalsko dramo. Brez te poti ne bomo prišli daleč - po pregledu v arhivu lahko gremo še kam drugam, vse možnosti so nam še vedno dane in odprte, da se slednjič le pretolčemo do resnice - drugače nam je za vse večne čase usojen le začarani

krog, v katerega smo že globoko zabredli, z različno zgovornimi strici, ki so nam to in ono povedali in verjetno tudi (marsikaj) zamolčali, kar se rado dogaja, kaj kočljivega najbrž, neprimerne- ga za vsaka ušesa, tudi tista najbolj kosmata. In kajpak ne smemo pozabiti na tete, te so dandanes zlasti determinantne. Kot kakšne sibile do (ne)razpoznavnosti ohomotane v gost misterij anonimnosti in s sproženim prstkom le proti enemu samemu strelcu "ti si kriv", čeprav nam ves čas od umora dalje dopovedujejo o treh možakih v belih dežnih plaščih, ki so se šli v španoviji morilce!!!! Po provenienci naj bi bili bodisi vosovci, bodisi domobranci ali četniki in še marsikaj drugega. Dali so nam jih na izbiro za celo pahljačo. Vsak naj si krivce izbere po svojem okusu in meri, najrajši med tistimi, ki so najmanj z nami v zlahti. Svoje že ne bomo svinjali, ko pa je daleč naokrog znano, da so angelske nature. Lopovi so vedno le drugi.

A povrnimo se k razkritemu krivicu Blisku. Kam sta poniknila njegova dva kompanjona? Anti ni Blisk kot kakšna božje jagnje, žrtveniško dahnil pajdašema, fanta, ne bojšta se, nič hudega vaju ne bo doletelo, še danes bosta z mano v raju, nase bom prevzel vso krivdo, enako zgledno kot naš odrešenik, tudi ko bom o tem krvavem vojnem dogodku - ves skrušen (?) ali navdušen (??) - pripovedoval dobri stari znanki in soborki, da si rahlo olajšam vest ali z njo delim veselje nad uspehim podvigom. Zdaj pa jaz postavljam logično vprašanje Pirjevčevi in Brecljevi uslužni obveščevalki. Pri Blisku precej kategorično izključujem možnost, da bi si skoraj svetniško na rame naprtil trojno breme, ne pa le delež, ki mu pritiče, ga prej vidim, kako trezno našteva somišljenki: vsi trije ima-

mo po enega na vesti (ali v dobrem!), ni kaj, delo smo si, kot se šika, tovariško razdelili. Jaz sem počil ... tega in tega, koga sta pospravila ostala dva ..., pa je dolžnost hčerke dobre znanke, da na glas pove in razkrije. Ni sploh verjetno, da bi se zamolčana sokrivca šla pri tej krvavi rih-ti zgolj "le belle statuine" - rečeno po naše: bila zraven le za lepši videz! Voajerstvo itak ni bilo še v modi, potemtakem nista bila zgolj gleduha (po italijansko due guardoni), marveč ... na dan z besedo, gospa! Še dvakrat bo treba sprožiti prstek in usteca odpret! V prid vaše kredibilnosti seveda! Ni dovolj formula: so mam'ca mi d'jali.

3. Če se bo ... znana "nekomunistična" trojka (Breclj, Pirjevec in dr. Zajc) še naprej neultimativno obirala in odlagala pot v rimski arhiv, da preveri obstoj (ali neobstoj) morebitnih dokumentov, ki bi pomagali razrešiti to zamotano politično afero - in vsi trije pričrpani v svoj prav, da za ugotovitev neke krivde zadostujejo trditve, temelječe na... koliko let že starih? spominih iz druge roke neke že davno (?) ali nedavno (?) umrle somišljenke inkriminiranega ubijalca in matere očitno zelo cincave hčere in konfidentke (sam bog ve, zakaj je tako dolgo oklevala! Nekdo bi jo moral vprašati, zakaj se je tako nazarensko mencala!) - mi ne bo kazalo drugega, ko da se sama pozanimam in ... recimo, prosim, našega veleposlanika v Rimu, Iztoka Mirošiča, naj pošlje - seveda, če se da - koga v državni arhiv pogledat, če je tam kakšna listina, ki se izrecno ukvarja s tem umorom. Dragu Mirošiču, očetu veleposlanika, tudi cenjenemu diplomatu, pa bom poslala v Lovek prošnjo, naj pri sinu pledira zame oz. za stvar, ki nas tako zelo intrigira, kot bi rekli dandanes, po starem pa prevzema ali tare, da jo sre-

čno odmotamo. Pisala bom tudi zelo dinamični novinariki Mojci Širok, ki za slovensko TV poroča iz Rima, ona piše tudi knjige in slovi po neustrašnosti, morebiti jo celo ogrejem, da napiše kot žabon napeto zgodbo ali reportažo ali psihološko detektivko o tej pekoči zadevi. Čeprav je stara kot greh, je še vedno akutno aktualna.

Vredna tudi umetniškega peresa. 4. Ker sem že prekoračila limit besed, bom odgovorila na vsa druga Brecljeva odprta vprašanja in insinuacije kdaj drugič, saj ne gori voda. Danes bi ga opozorila le na nekaj. Nedavno je napisal lep uvodnik v Primorskem dnevniku - izrezala sem si ga, a ta hip ga v svojem papirnatem kaosu ne najdem - kjer na koncu navaja začetne verze iz pesmi Moli-tev Edvarda Kocbeka. In sicer:

Sem, kAr sem bil, in vsakdo me bo mogel pozabiti ... (itd) - kar z velikim napačnim A sem podčrtal jaz. Kocbek je namreč napisal ker in ne kar. Torej: Sem, ker sem bil - (ker = zato). In ne: Sem, kar sem bil - (kar = česar.) Naravnost prepadna pomen-ska razlika. Upam, da jo zaznava. Gre le na videz za jezikovno malenkost - en ubogcen a namesto nič razkošnejšega e-ja, pa vendar kakšna malodane nezapolnjiva filozofska diferenca. Pri Kocbeku je veliko takih drobnih pasti, ki od bralcev terjajo zelo koncentrirano branje, da pravilno razberejo pesnikovo misel in je ne tolmačijo iz površnosti preveč po svoje, to je napačno. Me veseli, da mu je Kocbek všeč. Tudi meni je, jaz sem za navrh njegova dvorna prejavalka v italijanščino.

jolka milič

VIDEM - Jutri O manjšinskih jezikih, pravicah in zaščiti manjšin

VIDEM - Manjšinski jeziki, jezikovne pravice in zaščita manjšin v Furlaniji Julijski krajini in Evropi bodo glavna tema okroglice mize, ki bo jutri v dvorani Florio na sedežu videmske univerze v Ul. Florio 1 v središču Vidma. Konferenco z naslovom "Friül@Europe" prireajo v sklopu učnega programa Jean Monnet »Multilingualism, multicultural citizenship and european integration« (MuMuCeI), ki ga vodi Claudio Cressati in Marco Stolfo.

Po uvodnih pozdravih bodo predstavili knjigo »Lingue, diritti, cittadinanza / Languages, rights, citizenship: Friuli-Venezia Giulia, Italia, Europa, Mediterraneo« (Jeziki, pravice, državljanstvo: FJK, Italija, Evropa, Sredozemlje). Publikacija vsebuje prispevke z mednarodnega posveta, ki so ga priredili ob dvajsetletnici evropske listine o regionalnih ali manjšinskih jezikih in predstavlja položaj manjšin in zaščitno zakonodajo v različnih predelih Sredozemlja. O knjigi, ki bo nudila koristno izhodišče za kasnejšo razpravo, bosta spregovorila profesor slovenskega jezika in književnosti Roberto Dapit ter Marco Stolfo, ki je eden izmed njenih urednikov.

Okrogla miza se bo zaključila z razpravo, v kateri bo med drugimi sodelovala tudi predsednica paritetnega odbora za vprašanja slovenske manjšine Ksenija Dobrila. (NM)

MILAN - Ogled slovenskega paviljona ter zadovoljni odzivi načrtovalcev, izvajalcev in predstavnikov

Slovenija v svetov

Delni sončni mrk prejšnji petek ni zmotil delavcev na prizorišču svetovne razstave v predmestju Milana. Medtem ko je večina držav v težavah, ker ima dober mesec pred uradnim odprtjem (to bo 1. maja) še veliko dela, so si Slovenci ponosno ogledovali svoj paviljon. Skupaj s švicarskim paviljonom je to eden redkih skoraj dokončanih objektov (kljub temu, da so Slovenci začeli z delom z veliko zamudo, šele konec novembra), poleg tega pa je Slovenija za razliko od večine ostalih držav načrtovanje in gradnjo v glavnem zaupala svojim podjetjem. Tudi organizatorji so pohvalili Slovence, ker spoštujejo roke, pa tudi zaradi kakovosti leseno-steklenega paviljona, ki ponazarja drevesa slovenskih gozdov. Obiskovalce vabi v Slovenijo z geslom »zeleni, aktivni, zdravi«.

Na gradbišču se je v petek mudilo veliko novinarjev, fotografov in snemalcev slovenskih medijev, spremljali so jih generalna komisarka za slovenski nastop na Expu Jerneja Lampret, javna agencija Spirit in predstavniki treh glavnih podjetij: ljubljanski biro SoNo je izdelal načrt,

mariborsko podjetje Lumar je glavni izvajalec, CBD je skrbel za statiko. Naslednjega dne si je paviljon ogledal še minister za gospodarski razvoj Zdravko Počivalšek. V zraku sta bila jasno zaznavna ponos in optimizem, kar je v obdobju splošne finančne stiske in gospodarske krize vsekakor nekaj nevsakdanjega.

Lokacija je odlična, saj je paviljon pri stičišču dveh glavnih ulic Decumano in Cardo, v samem centru dogajanja. Za njim pa je novi amfiteater na prostem, ki sprejme do 12.000 gledalcev in bo med drugim gostil cirkuške predstave Cirque du Soleil. Vse to naj bi pripomoglo k dobri obiskanosti paviljona: analitiki napovedujejo, da si ga bo ogledal milijon obiskovalcev.

V njem bo pet tematskih delov, posvečenih slovenski soli (obiskovalci bodo z rokami prenašali sol iz korita), čebelarstvu (s premičnimi ogledali v obliki panjev), mineralnim vodom (s 4 vodnjaki z mehurčki in podvodnim zaslonom), Triglavu (s simulacijo plezanja) in podvigom Matveja Lenarčiča (na steni bodo viseli propelerji, na stropu pa Pipistrelovo letalo). Edvard Blažko (SoNo) je razložil, da bo tam tudi prostor za predstavitev regij, v komercialnem delu paviljona pa je pult za degustacije in predstavitev podjetij. Pred stavbo, kjer je jeseniško podjetje Krašovec konec tedna polagalo drenažni beton, bo poleg manjšega odra tudi zelenica z žitom, sivko in drugimi rastlinami. Direktor podjetja Bjorn Krašovec je potrdil, da »nas dobavitelji in orga-

nizatorji hvalijo, ker delo lepo napreduje«. Po betoniranju bodo na vrsti še obloge, in instalacije, podjetje Humko bo notranje stene opremilo s posebnimi zelenimi terasami.

Direktor Lumarja Marko Lukić je ocenil, da je nastop Slovenije z lastnim paviljonom »pomemben znak, ki kaže, da s trajnostnim razvojem mislimo resno«. Za sama dela naj bi Slovenija po prvih napovedih odštela 2,8 milijona evrov, z optimizacijo in tehničnimi spremembami pa so stroški padli na 1,8 milijona evrov. »To je lep dosežek tudi na tehnični ravni, ker v Evropi ni bistveno zahtevnejših lesenih zgradb,« je zatrdil Lukić in izrazil upanje, da bo to pripomoglo k novemu zagonu lesno predelovalne industrije. Lukić upa, da se bo paviljon na koncu ohranil nekeje v Sloveniji, »da bo to naš mali Eifflov stolp«. Bruno Dujić (CBD) je potrdil, da je bil to »velik izziv, saj gre za drzno konstrukcijo iz lesa in s čim manjšo uporabo jekla«.

Jerneja Lampret je postregla z zanimivim podatkom. Slovenija bo za Expo namenila skupno 5 milijonov evrov (sredstva za šestmesečno dogajanje v Milanu mora vlada sicer še najti), kar je po njenih informacijah najnižja investicija med vsemi državami, ki imajo svoj paviljon. Sosedje Avstrijci so vložili 12 milijonov, Madžari 11, Čile 25 milijonov evrov. Za majhno državo, kakršna je Slovenija, je težko zbrati tudi 5 milijonov evrov. »Vsi smo pa srečni, da smo se za to odločili in da se načrt uresničuje,« je še dejala Jerneja Lampret.

Slovenski paviljon, ki je na odlični lokaciji v središču dogajanja, obsega skoraj tisoč kvadratnih metrov: ni med največjimi, a niti med najmanjšimi. Lesena zgradba iz trikotnih elementov, kakršno so si zamislili arhitekti iz biroja SoNo, vsebuje elemente iz slovenskega okolja, njen tloris je v obliki jelke. Marko Lukić (Lumar) upa, da bo to postal »naš mali Eifflov stolp«.

EXPO GATE - Dvodnevna maratonska predstavitev slovenskih regij v središču Milana

Zdravje, narava in ... igralnice

Slovenija se je v soboto in nedeljo uradno predstavila v središču Milana, in sicer na dvodnevni dogodku v stekleni piramidi Expo Gate, ki stoji na lepi lokaciji ob trgu Cairola s čudovitim pogledom na mogočno obzidje gradu Sforza. Po uradni novinarski konferenci z ministrom Počivalškom in drugimi gosti se je na pobudo javne agencije Spirit začela »maratonska« prireditev, na kateri so se pod večjim vodstvom Evgena Bana in Mairim Cheber predstavile občine, podjetja in kuharji iz različnih slovenskih regij.

Številni obiskovalci, med katerimi so bili tudi novinarji raznih italijanskih turističnih revij in spletnih strani (med njimi so bili tudi specialisti za golf, hišne ljubljence in druga posebna področja), so si rado vedno ogledovali stojnice s promocijskim gradivom iz krajev od Primorske do Prekmurja. Med gosti se je sprehajal ljubljanski zmajček, zelo čedni so bili gospe in gospodje v plemiških oblačilih iz 13. in 14. stoletja (iz Združenja zgodovinskih mest), velik poudarek je bil seveda na to-

Jerneja Lampret, Mairim Cheber in Evgen Ban; spodaj šavrinke in portoroška atrakcija

plicah, ki vsako leto privabijo v Slovenijo veliko število italijanskih turistov.

Kuharski mojstri s raznih koncev Slovenije so pred občinstvom pripravljali ti-

pične jedi, sledile so degustacije, na delu so bile idrijske klekljarice, na trgu pred zgradbo so mimoidoči Milančani in japonski turisti posebno cenili glasbenike ter

Šavrine in anka šavrinke, člane istoimenskega kulturnega društva iz Gračiča, ki so v tipičnih oblačilih (ženske pa tudi s kosarom na glavi) peli in se nastavljali fotoaparatom. Evgena Bana je marsikateri Milančan (in Milančanka) prepoznal, saj je deset let živel v tem mestu in dolgo vodil zelo gledano oddajo na televiziji Tele-Lombardia.

Geslo slovenskega nastopa je »zeleni, aktivni, zdravi«, ker je Slovenija raznolika država, prekrita z gozdovi ter primerna za izlete v gore in na obalo. V Slovenijo zahajajo kolesarji, plezalci in drugi ljubitelji dejavnosti na prostem. No, v piramidi Expo Gate pa je bila daleč največjega zanimanja deležna ... ruleta. Tja jo je postavil Casino Portorož. V vrsti se je trlo ljudi, »kolo sreče« je nanje delovalo kot magnet. Vemo, da so slovenske igralnice med Italijani zelo priljubljene in da so gostje pri igralnih avtomatih izjemno aktivni. Težko pa bi bilo trditi, da ima ta konjiček kaj opraviti z naravo ali zdravim življenjem.

Generalna komisarka Slovenije za Expo Jerneja Lampret:

»Z majhnimi koraki lahko marsikaj naredimo zase in za naš planet. Tudi majhne države lahko veliko prispevajo: velik si toliko, kolikor se ceniš.«

»Smo že usmerjeni v prodajo paviljona. Poziv smo objavili oktobra in odzvalo se je 11 interesentov, od tega 10 iz Slovenije. Upamo, da bo paviljon nekeje permanentno postavljen v Sloveniji.«

Minister za gospodarski razvoj Zdravko Počivalšek:

»Ponosni smo, da smo med 53 državami s svojim paviljonom. To je lahko tudi simbolni korak za revitalizacijo slovenske lesno predelovalne industrije, ki je bila nekoč paradni konj našega gospodarstva. Radi bi videli več lesenih hiš in poslovnih stavb, tudi več nadstropnih.«

»Sramotno je, da med Slovenijo in Italijo ni železniških in letalskih povezav. Skušamo urediti vsaj začasno železniško povezavo za obdobje Expa, a sem glede tega pesimist.«

Slovenski veleposlanik v Italiji Iztok Mirošič:

»Dobra lokacija v središču milanskega prizorišča ni naključje. To je sad dobrih odnosov z našo drugo gospodarsko partnerico. Blagovna menjava z Italijo znaša 6 milijard evrov, če prištejemo še storitve oz. turizem dosežemo 7 milijard. Žal pogrešam prizadevanja, da bi bila Slovenija bolj vidna in Expo lahko to popravi. Tem odnosom bo lahko dal novega zagona.«

»Prizadevali smo si, da bi v paviljon vključili tudi slovensko manjšino. 15. maj bo posvečen Slovincem v Italiji, bržkone pa bi bilo prav, ko bi manjšino vključili v stalno razstavo.«

Predstavniki javne agencije Spirit v Milanu Gorazd Skrt:

»Italijani so naši najštevilnejši in najzvestejši gostje, vsak peti obiskovalec Slovenije pride iz Italije. Januarja smo zabeležili 14-odstotni porast števil nočitev in Expo je lepa priložnost, da v Slovenijo privabimo še več italijanskih ter drugih gostov.«

ov slovenske vlade

ni izložbi

POGOVOR - Arhitekt Edvard Blažko Paviljon petih čutov konkurenčen in dinamičen

Načrt za slovenski paviljon so izdelali v ljubljanskem biroju SoNo. Arhitekt Edvard Blažko (z njim je bil tudi Marko Volk) je na gradbišču razlagal novinarjem, kako so si načrtovalci vse skupaj zamislili.

Arhitekti iz tega biroja so med drugim sooblikovali tudi načrt za novo knjižno središče na Trgu Oberdan v Trstu.

Blažko je razložil, da je paviljon sestavljen iz petih delov, »ker smo izhajali iz gesla I feel Slovenia (Čutim Slovenijo) in torej iz petih čutov. Prvi del je najvišji in najbolj opazen iz glavne ulice, potem pa je vsak naslednji del za pol metra nižji - vse do najnižje točke. S tem smo hoteli prikazati razgibanost Slovenije«.

Kaj bomo doživeli v notranjosti paviljona?

Pri načrtovanju instalacij nam je pomagal umetniški direktor Matija Kocbek. Predstavili bomo sol, med, mineralne vode, Triglav in merjenje črne

ga ogljika, projekt pilota Matevža Lenarčiča.

Kaj ste hoteli sporočiti obiskovalcem?

Najpomembnejše je bilo za nas pokazati, da znamo tudi Slovenci zgraditi zahtevno zgradbo v tujini. Drugi cilj je bil ta, da se razstava odpre navzven, da jo bodo videli tudi tisti, ki ne bodo zašli v paviljon.

Na tem ogromnem gradbišču je za arhitekta marsikaj zanimivega, verjetno se med sabo primerjate. Ste si ogledali druge paviljone?

Seveda sem si ogledal. Zdi se mi, da je naš paviljon zelo konkurenčen in dinamičen, tehnologija je inovativna. Je pa res, da so nas razpoložljiva finančna sredstva omejevala, saj so drugi paviljoni veliko dražji. A vseeno se mi zdi, da je naše sporočilo jasno, kar ne velja za vse ostale.

Kakšna je bila vloga vaših sodelavcev iz Trsta?

Zelo pomembna. Če ne bi bilo njih, ne bi bilo paviljona.

NA GRADBIŠČU - Igor Spetič ter Aleš in Borut Plesničar

Pod nadzorom tržaške trojke

Vseskozi spremljajo gradnjo in birokratske postopke, aprila še zadnji izziv

Med ogledom paviljona so novinarje poleg predstavnikov slovenske vlade, izvajalcev in načrtovalcev spremljali Igor Spetič ter brata Aleš in Borut Plesničar. Uresničitev načrta je v teh mesecih slo-nela tudi na ramenih mladih tržaških strokovnjakov, ki so najprej pomagali prilagoditi načrt italijanski zakonodaji, nato pa prevzeli odgovornost za izvajanje del in spoštovanje predpisov na gradbišču. Njihovo delo se še ni končalo, po šestmesečnem premoru (ko bo Expo odprt) pa bo jeseni na vrsti še odstranitev paviljona.

Trije strokovnjaki se od novembra vrstijo na milanskem gradbišču in spremljajo dela, so tudi posredniki med slovenskimi podjetji in italijanskimi organizatorji. Izmenično bivajo po nekaj dni v stanovanju v najemu v tamkajšnji predmestni četrti Rho, nakar se vračajo v Trst. Openska brata Plesničar sta si za delo v Milanu izposodila babičin avtomobil nissan micra, ki mu na gradbišču ljubkovalno pravijo »rdeča raketa«, čeprav je po štirih »umazanih« mesecih že rjav. V zadnjih mesecih se je življenje spremenilo predvsem za Boruta, saj se mu je prav ob začetku del rodila hčerka.

Dolinski arhitekt Igor Spetič je odgovorni vodja del, hkrati pa odgovoren za akreditacije vseh delavcev in obiskovalcev slovenskega paviljona, kar mu zaradi za-

Z leve Marko Volk, Edvard Blažko, Borut in Aleš Plesničar ter Marko Lukič

pletene birokratskega sistema odjeda veliko časa. »To je seveda zelo pomembna poklicna izkušnja, na takem gradbišču še nisem delal in kdo ve, ali bom še kdaj,« je povedal. Z njim smo si ogledali gradbišče še pred prihodom ostalih novinarjev, razložil nam je številne tehnične podrobnosti: »Ker je tema svetovne razstave trajnostni razvoj, morajo biti temu primerni tudi gradbeni materiali. Pred paviljonom imamo drenažni beton, ki ne zadržuje vo-

de, alternativa bi bil dražji beton, ki absorbira ogljikov dioksid.« Lesene stene so izolirane s parnimi ovirami ter prepustnimi folijami, vse skupaj je zaprto z mavčno-vlaknenimi ploščami. Tovornjaki so že montirane dele pripeljali iz mariborske tovarne Lumar. Zunanja obloga je iz parjenega bora: les predelajo na pari, dokler ne postane temnejši in odpornejši, primeren za zunanje fasade. »Zadovoljni smo, ker smo pri koncu. V primerjavi z mnogimi drugimi paviljoni smo naprej z delom,« je še dejal Spetič ter spomnil, da je Slovenija začela graditi med zadnjimi, saj je bilo sredi novembra na zemljišču v bistvu samo blato.

Arh. Aleš Plesničar je logistični in okoljski menedžer paviljona: »V teh mesecih smo se potrudili in po pozitivnih odzivih novinarjev, ki so pravkar obiskali gradbišče, se prebujala nek občutek ponosa. Zavedamo se, da smo tudi mi s svojim delom pripomogli k temu, da se bo Slovenija samostojno predstavila na svetovni razstavi.« Inž. Borut Plesničar, koordinator za varnost pri delu, je poudaril, da je za obračune še prezgodaj, izkušnja pa je bila gotovo pozitivna: »Morali smo zagrabiti priložnost, s potekom del pa sem zadovoljen. Odziv slovenskih podjetij je bil dober, maloštevilne zaplete smo hitro reševali. Pred nami je še zadnja preizkušnja: pridobitev uporabnega dovoljenja. Upam, da ne bo presenečenj,« je dejal in spomnil na dragoceno strokovno pomoč goriškega podjetja Spea Service Albana Marusica, ki je tudi odgovoren za protipožarno varnost na gradbišču v Milanu. Podjetje CBD, ki se ukvarja s statiko, pa v Italiji zastopa openska inženirka Ljuba Sancin.

Že spet telefonski klic za Igorja Spetiča; paviljon je zaenkrat še prazen

MILAN - V petek, 15. maja

Zamejski dan

Kraške jedi in vina, folklor, glasba ter akrobatski nastopi

Slovenski paviljon bo gostil tudi predstavitev posameznih regij, ki bodo trajale po dva tedna. V prvi polovici maja bo led prebila obalno-kraška regija, sledila bo severna Primorska. Ker zaobjemajo ta območja tudi obmejni pas, so se na slovenskem oddelku za Expo odločili, da se bodo ob prehodu iz ene regije v drugo predstavili še zamejski Slovenci. Slovincem v Italiji bo tako posvečen 15. maj, celodnevni program bodo oblikovali zamejske organizacije in društva.

Od dopoldanskih do poznih večernih ur se bo zvrstilo šest glasbenih in plesnih nastopov, dva kuharska šova ter dve vodeni degustaciji vin ob spremstvu tipičnih kraških pridelkov. Na pobudo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja in Kmečke zveze bo v Milan potovalo kakih deset gostincev in pet vinarjev, ki bodo obiskovalcem predstavili in ponudili svoje dobrrote. Kulturni program pa predvideva nastope tržaške folklorne skupine Stu ledi, pevskega zbora Bodeča Neža z Vrha in etno rock ansambla BK Evolution iz Benetije ter akrobatske podvige tržaške navijaške skupine Cheerdance Millenium.

GORICA - Na občini se ne vznemirjajo, veter v jadra nasprotnikov

Računski sodniki zahtevajo pojasnila o grajski vzpenjači

Vzpenjača na grad, ki že leta razdvaja Goričane, se je znašla pod drobnogledom računskega sodišča. Nadzorni organ je na goriško občino naslovil pismo, v katerem zahteva pojasnila o vzrokih, ki so privedli do povišanja stroškov in do prekinitve del. Sodniki bodo dalje preiskali, ali je bila opravljena študija o učinkih na okolje, ne nazadnje pa jih zanima, ali je občina predhodno ocenila stroške upravljanja javnega prevoznega sredstva, ki bo po mnenju zagovornikov prispevalo k turistični oživitvi grajskega naselja, v očeh nasprotnikov pa je le nesmiselna potrata javnega denarja.

Da je »vzpenjača polemik« pritegnila pozornost računskega sodišča, smo izvedeli s spletne strani Foruma za Gorico. »Računsko sodišče naj bi prejšnji teden naslovilo na župana nujno zahtevo po pojasnilih. Gradbeni dela, pri katerih se je nabrala triletna zamuda, še vedno stojijo in vse daje misliti, da se ne bodo nikoli zaključila. Vprašanja, ki so si jih doslej postavljali občani, naj bi si torej zdaj postavljalo tudi računsko sodišče: temu bo morda končno uspelo dobiti odgovore, na katere čakajo Goričani že dolga leta,« piše Forum, ki je pred leti skupaj s somišljeniki zbiral podpise proti vzpenjači, opozarjal pa je tudi na naraščajoče stroške in predvsem na nejasnosti v zvezi s tem, kdo bo vzpenjačo upravljal in vzdrževal.

Novico o prejemu pisma so včeraj potrdili na občini, kjer pa ne kažejo pretirane vznemirljenosti. Župan Ettore Romoli celo pravi, da je pisma vesel. »Znova imamo priložnost, da pojasnimo, kaj je vplivala na potek gradbenih del in zakaj vzpenjača še ni dokončana. Računskemu sodišču bomo posredovali vse zahtevane informacije: nismo v skrbeh, saj vemo, da smo vedno ravnali pravilno,« pravi župan. Tehnični urad je že začel pripravljati dokumentacijo, ki jo morajo računskemu sodišču poslati v 40 dneh.

»V prejšnjih letih smo skupaj z odborom proti gradnji vzpenjače, okoljevarstveniki in drugimi združenji stalno opozarjali, da se pri projektu vzpenjače nekaj ne ujema. Dela so ustavljena že dolgo časa in povsem legitimno se nam zdi vprašanje, kje bodo našli denar za dokončanje del in njeno vzdrževanje. Zato smo zadovoljni, da je posredovalo sodišče, saj bomo zdaj morda le dobili odgovore,« pravijo člani Foruma.

Gradnja vzpenjače, ki bi že zdavnaj morala povezovati Travniki z gradom, se je

začela leta 2010. Na podlagi pogodbe, ki jo je občina podpisala s podjetjem Edilramon, bi se dela morala zaključiti v 520 dneh (aprila 2012). Minilo jih je preko 1500, zaključek del pa je - kot kaže - še zelo daleč. Potem ko je lani rešila vprašanje srednjeveškega obzidja, ki so ga delavci odkrili na grajskem griču, se je morala občina januarja letos spo-

prijeti z novo težavo. Problem tokrat ni spomeniško varstvo, ampak izvajalec, ki zahteva dodatnih 578.000 evrov. Tehnični uradi še ocenjujejo, ali je zahteva upravičena: možno je, da bodo podjetju predlagali sporazumni dogovor, saj bi se v primeru, ko bi zahtevo zavrnili, zadeva lahko končala na sodišču. (Ale)

Zapuščeno gradbišče vzpenjače

BUMBACA

TRŽIČ Stanovalca v vrtu, tatovi v stanovanju

Zadnji žrtvi tatov v Trziču sta bila lastnika hiše v mestnem središču nedaleč od poštne urada v Ulici Parini. »Obiskali« so ju, medtem ko sta se predajala vrtnarskim užitek, vhodna vrata pa so bila odprta, da bi se stanovanje prezračilo.

Dve ženski - po vsej verjetnosti tujki - sta postali na pločniku pred hišo in vprašali stanovalca, ali imata pri sebi pero. Pojasnili sta, da želita po okolici nalepiti nekaj obvestil, saj iščeta zaposlitev kot hišni pomočnici. Lastnika stanovanja sta jima izročila pero in se z njima zaklepetala, medtem ko so bila vrata še vedno odprta. Njuno nepazljivost so izkoristili pajdaši dveh žensk, ki so vstopili v stanovanje skozi vhodna vrata, ne da bi jih opazila. Pobrli so nekaj dragocenih predmetov in gotovine v skupni vrednosti 2000 evrov. Nepazljiva stanovalca je ob koncu vrtnarjenja pričakalo presenečenje: vsi predali in omare so bili odprti, denarja in dragocenosti ni bilo več.

Tatovi so Trzičana okradli natančno tako, kot je prikazano v videih, ki jih je izdelala pokrajinska uprava v sodelovanju s karabinjerji, sindikati upokojencev in dijaki višješolskega zavoda Galilei iz Gorice. Kradejo »ekipno«: najprej eden nagovori žrtev z zvijačo - včasih prinesejo na dom šop rož, drugič povedo, da poznajo sina ali hčer, tretjič zaprosijo za kozarec vode. Medtem ko se stanovalci zamotijo, drugi in včasih še tretji tat vstopita v stanovanje in pobere, kar je vrednega.

Pred nedavnim so tatovi obiskali hišo v Ulici Fermi v Trziču, ko je bila stanovalka zdoma; o kraji smo izčrpno poročali. Sin priletne stanovke je tedaj po vsej okolici polepil opozorila, naj ljudje zaklepajo vrata in naj bodo previdnejši.

IL SOLE 24 ORE

V Gorici najnižja obdavčitev v deželi

Prebivalci Gorice so iz davčnega vidika med najmanj obremenjenimi v Italiji. Tako izhaja iz raziskave italijanskega časnika Il Sole 24 Ore, ki je izračunal in primerjal prihodke od davkov IMU in TASI v vseh 108 glavnih mestih pokrajine. Občina Gorica se je s 7.200.000 evri uvrstila na 82. mesto, saj je med občinami z najnižjo obdavčitvijo. Davek na nepremičnine in davek na nedeljive storitve znašajo v Gorici 200 evrov na prebivalca, kar je med štirimi glavnimi mesti pokrajin Furlanije Julijske krajine najnižji strošek: v Trstu plačuje v povprečju vsak občan 391,7 evra, v Vidmu 365,6 evra, v Pordenonu pa 291,2 evra. Da o občinah, ki so se uvrstila na prva mesta na lestvici - Padova, Siena, Milan, Rim - niti ne govorimo, saj tam znašata davka IMU in TASI preko 500 evrov na prebivalca.

»Vedeli smo, da spadamo med občine, ki najmanj pritiskajo na občane, zato nas objavljeni podatki ne presenečajo. To novico pa bi bilo treba dopolniti: ob tem, da smo davka IMU in TASI uvedli na osnovni stopnji, želim spomniti, da Goričani ne plačujejo niti dodatka k davku na osebne dohodke IRPEF, ki ga je naša uprava ukinila že pred nekaj leti. Ne nazadnje je naša uprava na najnižji možni stopnji odobržala tudi tarife za razne občinske storitve: nekatere so že nekaj skorajda nespremenjene,« opozarja goriški župan in nadaljuje: »To dokazuje, da manjših prihodkov zaradi nizkih količin davkov IMU in TASI nismo krili tako, da smo povišali druge davke in tarife. Kot sem že večkrat povedal, smo davčni pritisk omejili z rezanjem drugih stroškov. Oklestili smo stroške delovanja občine, že sami upravitelji pa smo dali zgled, saj smo znižali reprezentančne stroške, se odrekli službenim mobilnim telefonom in službenim avtomobilom, ob tem pa smo si za 5 odstotkov znižali mesečne honorarje. To seveda ni bilo dovolj: skušali smo prihraniti pri skoraj vseh postavkah, z izjemo sociale in - vsaj delno - kulture. Zasluga za to, da so danes Goričani med tistimi, ki v Italiji plačujejo najmanj davkov, je treba pripisati jasni politični strategiji. Prepričani smo namreč, da si bo država lahko opomogla samo z znižanjem davkov in zmanjšanjem birokratskega bremena.«

TRŽIČ - Protestna mobilizacija v mlinu De Franceschi

Delavci ne popuščajo

Mlin obiskale sile javnega reda - Vodstvo podjetja poziva delavce, naj vrnejo ključne obrata

Zaposleni ne nameravajo popustiti, zato se v Trziču nadaljuje protestna mobilizacija v mlinu De Franceschi. Delavci in uradniki so se v tokrem povsem soglasno odločili za »permanentno skupščino«, kar pomeni, da so mlin zasedli. Da se bodo odločili za ta korak, so napovedali že v prejšnjih tednih, ko so se razširile govorice o prodaji obrata. Zanj naj bi se zanimala družba Cassilo, ki naj bi še zlasti izrazila zanimanje za priveze in velike silose za žitarice.

Vodstvo družbe De Franceschi je v ponedeljek sporočilo delavcem, da namerava odpustiti kar 50 od skup-

nih 57 zaposlenih, ki bi jih želelo takoj vključiti v program mobilnosti, ne da bi prej seglo po ostalih oblikah socialnih blažilcev. Obdržali bi le sedem delavcev, ki skrbijo za privez. Delavci in uradniki so predlog vodstva družbe De Franceschi takoj zavrnili; nikakor nočejo iz dneva v dan ostati ne cesti brez vsakršnih socialnih blažilcev. »Če hočejo, da odidemo, morajo klicati karabinjerje,« so poudarili delavci po torkovi zasedbi obrata. Kmalu zatem so mlin res obiskali pripadniki sil javnega reda, ki so jih poklicali iz vodstva podjetja De Franceschi, vendar so le preverili, ali je vse

v redu. »Zasedli smo edino zunanje prostore in ne proizvodnih hal. Vodstvo družbe nam je ukazalo, naj vrne mo ključne hal, kjer poteka proizvodnja. Ključne bomo vrnili, zunanjih prostorov pa ne bomo zapustili,« so včeraj pod dežjem povedali delavci, s katerimi se je ob prisotnosti članov enotnega sindikalnega predstavništva srečala pokrajinska odbornica za delo Ilaria Cecot, vendar zaenkrat glede prihodnosti obrata ni velikih novosti. »Ko so se v obrat pripeljali predstavniki vodstva De Franceschi, so nas nekam hladno pogledali in zdrveli naprej,« je povedal eden izmed delavcev,

Vhod v mlin s sindikalnimi zastavami

BONAVENTURA

ki jih bo danes na tržiščem županstvu sprejela županja Silvia Altran. Delavci opozarjajo, da družba De Franceschi naj ne bi bila v težavah, drugače pa je z upravljanjem tržiškega mlina. »Za napake, ki so jih storili drugi, bomo spet plačevali delavci, ki smo re-

sno delali, da je mlin pridobil vse potrebne certifikate,« zagrenjeno ugotavljajo zaposleni in poudarjajo, da je mlin med najboljšimi v Evropi za mletje koruze, zato pa nikakor ne morejo razumeti, kako je lahko prišlo do tako velikih težav.

GORICA - Njegova sivkasto-rjava voda se ob izlivu v Sočo peni in strašno zaudarja

Koren že predolgo ni potok

Na rekah in jezerih Furlanije Julijske krajine se bo v nedeljo začela nova ribiška sezona. Po zimskem lovopustu bodo ribiči lahko spet namakali svoje trnke tudi v Soči, kjer bodo po tolmunih in brzicah ponujali svoje vabe zlasti soškimi postrvim. Vsako leto se veliko ribičev zbere pri Podgori, kar nekaj jih ribari tudi pod Ločnikom, pri Sovodnjah vse do Zagraja in Gradišča.

Med goriškimi ribiči - predvsem upokojenci - je priljubljen kotiček za ribolov pod Ulico Isonzo Argentina, nekaj metrov gorvodno od ločniškega železniškega mostu, kjer voda ni ravno čista in včasih kar pošteno zaudarja. Če hočemo ugotoviti, od kod prihaja smrad, se moramo reki približati nekaj sto metrov višje. Nedaleč od križišča z Ulico Leoni se začenja steza, ki z visokega brega vodi k Soči. Prebiti se moramo skozi robidovje in grmovje, sredi katerih so na pol zakopani najrazličnejši odpadki - steklenice, plastične vrečke, razbite glinaste vaze. Po kakih sto metrih smo spet pri reki, vendar je barva vode ob bregu povsem različna: smaragdno lepota je bolj podobna sivi čarovnici. Še nekaj deset metrov in je pred nami neke vrste kanal, po katerem se proti Soči pretaka sivkasta brozga, polna pene. Pribijemo se še nekaj metrov skozi grmičevje in se nam prikaže Koren. Njegovo strugo so pred več deset leti povsem cementirali, tako da ne gre več za potok, ampak za pravo greznico. Temu primerna je seveda kakovost vode, ki zaudarja in se peni. Če se sprehodimo po cementirani strugi, kaj kmalu pridemo do prvega »pritoka«. S pobočja na strani mesta se v Koren izliva smrdljiva voda, ki priteka neposredno iz goriške kanalizacije. S sabo prinaša najrazličnejšo nesnago; po vejevju smo opazili več ženskih vložkov, na cementnih tleh pa nekaj pomaran-

Koren ob izlivu v Sočo (levo); pri tovarni Safog so cementirano strugo pokrili z betonskim oklepom (zgoraj); umazanija v vodi (desno)

FOTO D.R.

Poleg novogoriških odplak se v Koren izlivajo črne vode iz več deset goriških gospodinjstev

čnih olupkov, voda se seveda peni in grozno smrdi. Gorvodno od »pritoka« teče Koren mimo tovarne Safog, zatem pa je povsem prekrit z betonskim oklepom in je nad njim zgrajena cesta. Koren pred izlivom v Sočo je torej prava greznica. Po njej se v Sočo iztekajo odplake iz Nove Gorice, kjer ravnokar gradijo kanalizacijski sistem, skozi katerega bodo črne vode odtekale v čistilno napravo v Vrtojbi. Novogoriškim odplakam je treba prišteti še goriške; v potok se izlivajo črne vode iz več deset goriških gospodinjstev. Ena izmed goriških kanalizacijskih cevi je do Korna speljana ravno tik pred izlivom v Sočo; njen pretok je kar precejšen, o čemer smo se v začetku tedna prepričali med ogledom potoka.

O sanaciji Korna se govori že več deset let, odločilna pa bo predvsem nova čistilna naprava, ki nastaja pri Vrtojbi; predvidoma s prihodnjim letom bodo v njej prečiščevali novogoriške črne vode. Sanacijski načrt je že pripravljen tudi za goriški del potoka; za njegovo uresničitev ima goriška občina na voljo 21 milijonov državnih sredstev. Kot pojasnjuje goriški občinski odbornik za okolje Francesco Del Sordi, namerava goriška občinska uprava v nadaljevanje postopka in začetek gradbenih del počakati, da bo dograjena čistilna naprava v Vrtojbi. Zatem se bo začel sanacijski poseg, ki predvideva ureditev struge, gradnjo odvodnega kanala, ureditev kanalizacijskega sistema v severnem delu Gorice in ovrednotenje doline Korna, kjer bodo betoniranim bregovom vrnili naravnejši videz, uredili pešpoti in zgradili nekaj mostičkov.

Ko bo začela obratovati vrtojbenska čistilna naprava in bo sanacijski poseg v Gorici zaključen, se bo kakovost vode iz Korna občutno izboljšala, obljubljajo krajevni upravitelji z obeh straneh meje. Potok bo po preminogih letih čakanja spet potok in ne več greznica. Tega se bodo poleg ribičev nedvomno veselili vsi ljubitelji okolja.

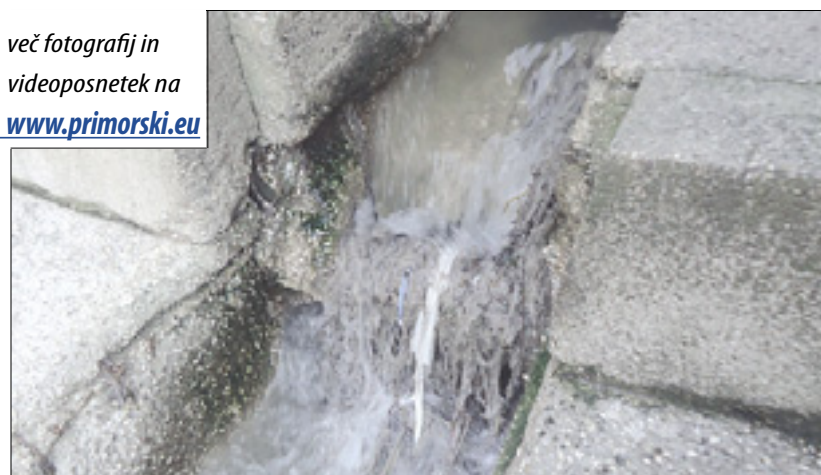
Danjel Radetič

več fotografij in videoposnetek na www.primorski.eu

Tik pred izlivom v Sočo priteka v Koren rjavkasta voda iz goriške kanalizacije (levo); ob manjšem prelivu se nabirajo ostanki toaletnega papirja (desno)

FOTO D.R.

NOVA GORICA - Gradnja čistilne naprave in kanalizacijskega sistema

Smrdi tudi Novogoričanom

Zaradi širitve zadrževalnega bazena na koncu Erjavčeve ulice se mestne odplake iztekajo v Koren višje kot doslej

Centralna čistilna naprava v Vrtojbi, ki bo čistila odplake Nove Gorice, Šempetra, Vrtojbe in Mirna, mora biti zgrajena do konca letošnjega leta. Časovnica je vezana na koriščenje evropskih sredstev: od 53 milijonov evrov vredne investicije je evropskih kar 30 milijonov. Gradnja poteka po načrtih z izjemno zaustavitve na Feiglovi ulici v Šempetru pri Gorici, o čemer smo že večkrat poročali.

Gradnja zajema tako objekt čistilne naprave na lokaciji poleg gramoznice, na meji med občino Šempeter-Vrtojba in Mirna-Kostanjevica, kot rekonstrukcijo in ponekod izgradnjo kanalizacijskega sistema in pripadajočih objektov. Na koncu Erjavčeve ulice, na primer, pravkar dograjujejo obstoječi zadrževalni bazen, kjer se zbirajo in koncentrirajo vse novogoriške odpadne vode. Doslej so se le nekoliko grobo prečiščene pretakale po vzporedni cevi ob Kornu in se vanj izlivala tik pred državno mejo z Italijo. Ko bo čistilna naprava začela z obratovanjem, pa se bodo te odpadne vode izlivala v omenjen zadrževalni bazen, od tam pa se bodo prečrpale do

Izliv novogoriških odplak v Koren K.M.

čistilne naprave v Vrtojbi in se očiščene izlivala v Vrtojbo.

Ker je te dni v okolici gradbišča moč zaznati povečan smrad, pa tudi Korn je v zadnjem delu do državne meje moten, na dnu struge je opaziti precej usedlin, smo se za pojasnila obrnili na vodjo projekta izgradnje čistilne naprave na novogoriškem podjetju Vodovodi in kanalizacije, Mitjo Gorjana.

Povedal je, da se je doslej vsa kanalizacija iz Nove Gorice v Korn iztekala pod mostom tik pred glavno cesto, kar ni bilo vidno. Na italijanski strani pa Korn poteka po ceveh in ne po odprti strugi. Zaradi omenjene rekonstrukcije zadrževalnega bazena na Erjavčevi ulici sedaj izteka v Korn nekoliko višje. »Zato je sedaj izpus viden, Korn v tistem delu pa bolj umazan kot doslej. Poseg poteka točno na tej cevi. To je začasna situacija zaradi gradnje, v roku enega do dveh mesecev bo stanje takšno, kot je bilo,« zagotavlja Gorjan. Potem ko bo konec leta z delovanjem začela čistilna naprava, pa novogoriških odplak v Kornu na italijanski strani ne bo več. (km)

slovensko stalno gledališče
ABONMA ZA GORICO

Slovensko mladinsko gledališče, SNG Nova Gorica, Schauspielhaus Graz, Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine
Neda R. Bric
NORA GREGOR-SKRITI KONTINENT SPOMINA
režiserka Neda R. Bric

27. marca, ob 20.45 - Gledališče Verdi, Gorica
Večjezična predstava z nadnapisi.
Z brezplačnim avtobusnim prevozom.
Blagajna gledališča bo odprta uro pred začetkom predstave

NOVA GORICA - Paliativna oskrba

Nastaja mreža

V šempetrski bolnišnici od leta 2013 delujeta ambulanta in oddelek za paliativno oskrbo, kjer je bolnikom na voljo osem postelj, vendar v regiji pogrešajo zlasti razvito primarno mrežo tovrstne oskrbe. Z organizacijo včerajšnjega strokovnega simpozija o paliativni oskrbi je severnoprimorska regija po besedah državne koordinatorke paliativne oskrbe Mateje Lopuh naredila ključen korak, s katerim so bile identificirane tiste strukture, ki na tej oskrbi v regiji že delujejo, v bodoče pa bo treba narediti načrt, kaj še manjka, da bi bila oblikovana celotna mreža.

»Nekaj prvih korakov smo že naredili, čaka pa nas še ogromno dela,« pravi Matjaž Figelj, vodja oddelka za paliativno oskr-

bo v šempetrski bolnišnici, kjer sta na voljo ambulanta za zgodnjo paliativno oskrbo in oddelek za paliativno oskrbo, ki je namenjen kratkotrajnim hospitalizacijam bolnikov. Od odprtja so jih na oddelku obravnavali okrog 150 na leto. »Ponujamo pa tudi možnost krajših hospitalizacij za bolnike, ki imajo doma izčrpane svoje in si morajo od naporne nege odpočiti,« pristavlja Figelj, ki je mnenja, da osem postelj na oddelku zadostuje potrebam severnoprimorske regije. Opozarja pa, da je oddelek potreben prenove.

Težnja stroke je, da bolniki ostajajo v domačem okolju, zato tudi širjenja dejavnosti v šempetrski bolnišnici v bodoče ne načrtujejo. »Zato ni ključen oddelek za paliativno oskrbo v bolnišnici, pač pa povezava med bolnišničnimi specialisti in primarnim nivojem. Bolnišnični oddelki bodo bolj izhod v sili za tiste bolnike, ki ne morejo imeti take oskrbe doma. Ker nimajo svojcev ali pa jih ne želijo obremenjevati s svojo boleznijo,« pravi Lopuhova in poudarja, da mora glavni koordinator paliativne oskrbe postati bolnikov lečeči zdravnik, ki najbolje pozna potek posameznikove bolezni. Tudi Figelj poudarja, da se je treba v bodoče usmeriti na vpeljavo organizirane paliativne oskrbe na primarni nivo, tako strokovno kot tudi finančno. Stroka tudi pogreša povezavo med bolnišnico, zdravstvenimi domovi, domovi za ostarele in drugimi institucijami.

Paliativna oskrba preprečuje in lajša trpljenje bolnikov z napredovalo kronično boleznijo in vključuje tudi bolnikove svojce. »Je k bolniku in družini orientirana oskrba, ki je dokazano najprimernejša za obdobje ob koncu življenja,« pojasnjuje Figelj. »Trenutno so v naši oskrbi pretežno bolniki z rakom, vendar si želimo, da bi ta trend obrnili. Statistike namreč kažejo, da četrtina ljudi umre zaradi raka, slabe tri četrtine pa zaradi drugih kroničnih bolezni, ki tako kot rak, tudi povzročajo trpljenje bolnikov, zato je prav, da paliativno oskrbo ponudimo tudi njim,« opozarja Figelj. Paliativna oskrba se na ravni države organizirano uvaža v zadnjem desetletju.

Katja Munih

Matjaž Figelj
in šempetrska
bolnišnica

FOTO K.M.

V Gorici bo manj beguncev

V kratkem se bo priliv prosilcev za azil v Gorico in Gradišče zmanjšal. Tako napoveduje poslanec Giorgio Brandolin, po katerem se bo število beguncev zmanjšalo v prihodnjih tednih, ko bosta s polno paro začeli delovati novi teritorialni komisiji za ocenjevanje prošnje za azil v Padovi in Benetkah.

Kava s knjigo o Biljani

V galeriji Ars nad Katoliško knjigarno v Gorici bodo danes ob 10. uri »na kavi s knjigo« predstavili knjigo »Biljana« Petra Stresa, ki je izšla pri GMD.

»EU danes, EU 2050«

Na FUDŠ v Novi Gorici bo danes ob 18. uri okrogla miza »EU danes - EU 2050«. Predavala bosta docenta Matevž Tomšič in Igor Kovač ter Nežka Figelj, avtorica knjige o iranskem jedrskem programu, ki se ukvarja z mednarodno politiko in Bliznjim vzhodom.

Vozilo za slepe

Goriško združenje slepih in slabovidnih je kupilo vozilo s prispevkom Fundacije Goriške hranilnice. Namenu so ga predali včeraj v avtosalonu Aguzzoni v Gorici. Gre za rabljeni Fiat Panda; nadomestil bo dosedanje vozilo, ki so ga pri združenju uporabljali celih devetnajst let.

Pomoč za družine

Fundacija Goriške hranilnice obvešča, da bo 31. marca zapadel rok za prispevke, ki so namenjeni družinam v stiski z otroki na višji srednji šoli. Pojasnila in obrazci za vložitev prošnje so na voljo na spletni strani www.fondazionecarlo.it in v uradu fundacije v Gosposki ulici v Gorici.

Podaljšali rok

Goriška pokrajina sporoča, da bo v kratkem v uradnem listu dežele FJK objavljen sklep, s katerim so do 30. aprila podaljšali rok za vložitev prošnje za prispevke za nakup šolskih knjig in šolske prevoze; pomoč je namenjena višješolcem.

DOBERDOB - Poslovila se je Leda Cumini Jarc

Za sabo pušča sled

V mladih letih je bila sabljačica, zatem je opravljala knjigovodski poklic - Aktivna je bila v kulturnem življenju

V noči na ponedeljek je v tržiški bolnišnici preminila Leda Cumini vdova Jarc iz Doberdoba. Stara je bila 81 let.

Rodila se je v Gorici 26. oktobra 1933, kjer je tudi živela skupaj s sestro Livio in bratom Sergiom do aprila leta 1944, ko so nacisti surovo pretepli otroke s kopiti pušk, mamo in očeta pa odvedli v koncentracijsko taborišče. Mama Basilija, doma iz Brd, se iz Auschwitza ni vrnila, oče Romildo - aktiven protifašist - pa se je vrnil v slabem zdravstvenem stanju. Družina se ni več združila. Mlada Leda je živela pri teti na Rafutu pri Novi Gorici in se še zelo mlada zaposlila kot knjigovodja v Salonitu Anhovo, nato v kamnolomu Apnenice v Solkanu. V tem obdobju se je ukvarjala s športom, bila je sabljačica, kot se je večkrat rada spominjala. Leta 1955 je spoznala svo-

Leda Cumini Jarc

jega bodočega moža Andreja Jarca iz Doberdoba, ki je tu županoval celih 24 let. V Doberdobu sta si ustvarila družino. Rodila sta se jima sin Marko in hčerka Vlasta. Kot vojna sirota je dobila službo v knjigovodskem uradu doberdobske občine, kjer je ostala do

upokojitve leta 1993. V letih moževga županovanja ga je vselej spremljala, ko je bilo mogoče. Bila je aktivna v AFŽ in kasneje v ženskem odseku vaškega društva Jezero, ki je, med drugim, sodelovalo z ženskim odsekom iz pobratene občine Prvačina. Po upokojitvi je prostovoljno sodelovala s posvetovalnico sindikata upokojencev SPI-CGIL. Pred enajstimi leti je njo in moža Andreja razveselilo rojstvo vnuka Daniela, na katerega sta bila zelo navezana. Zadnja leta, potem ko je izgubila moža in se je njeno zdravstveno stanje nekoliko poslabšalo, je preživela na domu v družbi svojih dragih.

Danes med 9.30 in 11.30 bo pokojnica ležala v poslovljni vežici tržiške splošne bolnišnice. Pogreb z žaro bo jutri, 27. marca, ob 11.30 na doberdobskem pokopališču.

GORICA - O prvi svetovni vojni nekoliko drugače

Sporočilo mladini

Izdelali bodo avdiovizualne razglednice-poslanice miru in jih predstavili v Špetru, Trstu in Gorici

Na Travniku nižješolci iz Benečije in Doberdoba (zgoraj), s knjižničarko NŠK in sodelavko Kinoateljaja Martino Humar v Trgovskem domu (desno)

FOTO VIP

V projekt dežele FJK z naslovom *Otroci v prvi svetovni vojni - Sporočilo današnji mladini* se je vključil tudi goriški Kinoatelj z namenom, da mladim spregovori o vojni na drugačen način. K projektu so pristopile tudi večstopenjska šola iz Doberdoba, dvojezična šola iz Špetra, licej Prešeren iz Trsta ter višji srednji šoli Cankar in Vega iz Gorice. Minuli teden je Gorico tako obiskalo več kot 150 slovenskih dijakov, ki so si v dveh dneh (v sredo nižješolci, v petek pa višješolci) ogledali krajevne zanimivosti, povezane s prvo vojno. Ni šlo za klasično predavanje, temveč za ekskurzije z ogledom filma in obiskom avdiovizualnih delavnic. Mateja Zorn je v imenu Kinoateljaja povedala, da cilj je vzbuditi med mladimi razmišljanje o gro-

zotah vojne, predvsem pa o vrednoti miru.

Dijaki so si na šolah najprej ogledali dokumentarni film *Niso letele ptice* iz leta 2001 avtoric Nadje Velušček in Anje Medved. Film govori o ljudeh z Goriškega, ki so vojno doživeli kot otroci in so z družinami morali v begunstvu. V Gorici pa so dijaki spoznali večkulturnost mesta pred izbruhom vojne; predaval jim je pisatelj in germanist Hans Kitzmüller, Vili Princič pa jih je peljal na ogled zgodovinskih zanimivosti mesta; nižješolce je pospremil tudi na Oslavje, kjer so pred sto leti potekali krvavi boji. V Trgovskem domu so si nato s spremstvom Martine Humar ogledali stalno razstavo o arhitektu Maksu Fabianiju in multimedijški prikaz *Nora, du bist ein En-*

gel, ki je posvečen igralki Nori Gregor.

Ob koncu projekta bodo dijaki sodelovali pri nastanku avdiovizualnih razglednic-poslanic miru, ki jih bodo predstavili ob zaključku šolskega leta v Slovenskem multimedialnem oknu v Špetru, v Narodnem domu v Trstu in Trgovskem domu v Gorici.

ŠEMPAS - Prvi jadrarno-padalski »festival«

Nebo bo pisano

Pričakujejo udeležence iz več držav in preko tisoč vzletov

Če bo vreme dopuščalo, se bo konec tedna nebo nad Šmihelom odelo v pisane barve. Organizatorji prvega jadrarno-padalskega »festivala« v Sloveniji pričakujejo več kot sto udeležencev iz Slovenije in okoliških držav: Italije, Avstrije, Hrvaške, Madžarske, Poljske, Češke in Nemčije. Gre pa dobesedno za »festival«, saj bodo imeli vsi piloti jadrarnih padal možnost opravljanja testnih letov na opremi, ki jo bodo proizvajalci, prav posebej s tem namenom, pripeljali s seboj. Pilotom in obiskovalcem bo na voljo tudi prevoz od pristajališča do parkirišča pri vzletišču.

»V Sloveniji se v takšni obliki in obsegu jadrarno padalski festival še ni odvijal. Letos bo to prvič in upamo, da bo dogodek vzbudil dovolj zanimanja, da ga bomo lahko z veseljem organizirali tudi v naslednjih letih,« pravi vodja prireditve Mateja Kravos Pljakoski. Dogodek bo potekal na uradnem pristanku Lijak v vasi Šmihel pri Novi Gorici, ki ga ureja društvo Polet iz Nove Gorice. Že v soboto, 28. marca, zjutraj bo 20 proizvajalcev jadrarnih padal, sedežev, rezervnih padal in druge jadrarno-padalske opreme postavilo svoje šotore oz. razstavne prostore, kjer si bo mogoče ogledati opremo, ki jo izdelujejo. »Seveda ne bodo manjkali najnovejši izdelki, ki so ravnokar zapustili proizvodnjo. Nekateri izdelki, ki bodo razstavljeni, pa so še v zadnjih fazah oz. prototipnih verzijah in tik pred začetkom se-

rijske izdelave,« pojasnjuje vodja prireditve. Poleg tega bodo imeli piloti jadrarnih padal, pa tudi tisti, ki o tem športu šele razmišljajo, možnost pogovora s strokovnim kadrom proizvajalcev, ki jim bo na voljo za vprašanja.

Ker je področje Lijaka poznano po zelo dobrem vremenu in pogojih za letenje že v februarju in marcu, organizatorji upajo, da jim bo vreme naklonjeno.

»Kakor vsak šport, se tudi jadrarno padalstvo prilagaja potrebam sodobnih športnikov. Vedno bolj postaja priljubljena kombinacija hoje oz. teka in letenja (Hike&Fly). Tako se bo skupina ljubiteljev te zvrsti v soboto zjutraj že ob 7.30 uri zbrala na pristanku Lijak in ob 8. uri odpravila na 10-urno pot, ki bo tako predstavljala kombinacijo hoje in letenja, seveda vsak po svojih najboljših močeh,« napoveduje Mateja Kravos Pljakoski.

Organizatorji v dveh dneh, kolikor bo trajal »festival«, pričakujejo čez 1.000 vzletov. Za popestritev bo poskrbel tudi G-Force, ki simulira težnost ali gravitacijsko silo.

Poleg proizvajalcev jadrarno padalske opreme, pa bo za dober okus po uspešnem letu poskrbelo še Turistično društvo Ozeljan-Šmihel, ki bo pripravilo polento, ki jo drugače kuhajo tradicionalno vsako leto v juliju na praznikno polento v Ozeljanu, ter drugi ponudniki dobrot kot so vino, domače pivo in šempaske štruklje. (km)

GORICA - Abonma Slovenskega stalnega gledališča

V mestnem gledališču jutri premiera nagrajene predstave o Nori Gregor

ZA PREDSTAVO O NORI GREGOR

Bršljanov venec Nedi Rusjan Bric

Vest o pomembnem priznanju za režiserko predstave *Nora Gregor - Skriti kontinent spomina* je včeraj prispela iz Ljubljane. Bršljanov venec, ki ga Združenje dramskih umetnikov Slovenije (ZDUS) podeljuje za umetniške dosežke v letu 2014, prejme Neda Rusjan Bric, in sicer za idejno zasnovo, besedilo, režijo in celostno realizacijo predstave o goriški igralki Nori Gregor.

V utemeljitvi je zapisano: »Pri-poved Nede R. Bric tematizira usodo nemško govoreče Goričanke, ki je po razpadu Avstro-Ogrske ustvarila krajšo kariero na filmu, nato pa pred nacisti emigrirala v Argentino, in nadaljuje ukvarjanje režiserke s tematiko migracij človeškega duha, ki so opredelile že srž njene "primorske trilogije", ki jo je oblikovala v SNG Nova Gorica (in tam obravnavala fenomene Aleksandrinsk, Edvarda Rusjana in Simona Gregorčiča). Ta svojski režijski interes tudi v rekonstruiranju neobičajne usode Nore Gregor išče čezčasovno specifično in s postopkom montiranja realnega in fikcije, dokumenta in domišljije, ne priznava ne državnih meja ne omejitve časa. Pristop je v uporabi medijev na odru sintetičen in v nobenem hipu ne stoji na mestu, pač pa je vedno že naprej od točke, na kateri mu uspe ujeti gledalčev pozornost.«

Nagrade bodo podelili na odprtju Tedna slovenske drame v Prešernovem gledališču Kranj jutri ob 20. uri,

Neda Rusjan Bric

natanko na večer, ko bo predstava *Nora Gregor - Skriti kontinent spomina* doživela v Gorici premiero na italijanskih odrih.

Ostale odločitve komisije, ki so jo sestavljali Alenka Pirjevec (predsednica), Primož Jesenko in Gašper Tič, so naslednje: Veliki Bršljanov venec ZDUS za življenjsko delo prejme režiserka, dramaturginja in gledališka pedagoginja Balbina Battelino Baranovič, odličje Marija Vera za življenjsko delo pa dolgoletna članica igralskega ansambla Slovenskega mladinskega gledališča Olga Grad. Ob Bršljanovem vencu za umetniške dosežke Nede Rusjan Bric bosta priznanje za igralske dosežke v minulem letu prejela še Nika Rozman in Vladimir Vlaškalič.

Nora Gregor se je vrnila v rodno Gorico. Državna premiera nje posvečene mednarodne koprodukcije, ki bo jutri, 27. marca, v goriškem mestnem gledališču Giuseppe Verdi, je z združenimi močmi postala širši, deželni dogodek, ki se v teh dneh odvija med Trstom in Gorico z razstavami, predavanji, srečanji. Predstava *Nora Gregor - Skriti kontinent spomina*, ki je skupni dosežek Slovenskega mladinskega gledališča Ljubljana, Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica, Schauspielhaus Graz in Stalnega gledališča FJK - Il Rossetti Trst, sodi v goriški program abonmaja Slovenskega stalnega gledališča (SSG).

Veliko je seveda zadovoljstvo, da bodo na oder Verdijevega gledališča stopili slovenski igralci, dodatno zadoščenje pa prinaša včerajšnja vest iz Ljubljane, da je režiserka Neda Rusjan Bric za predstavo prejela Bršljanov venec, ki ga podeljuje Združenje dramskih umetnikov Slovenije.

Večmedijska predstava *Nora Gregor - Skriti kontinent spomina* bo v Gorici odigrana jutri, ob Svetovnem dnevu gledališča, z začetkom ob 20.45; na povabilo goriške občine bodo poleg občinstva v dvorani tudi posebni gostje, med njimi nagrajena režiserka. Na odru bo prikazana zgodba o ključnih letih Norinega življenja. Film, ki se prepleta z odrsko postavitevjo, pa prikazuje vzporedno življenjsko zgodbo novinarja našega časa, ki išče odgovore na družinska vprašanja, povezana z Gorico, mestom srečanja in spopada različnih kultur. Obe zgodbi govorita o zapletenih odnosih med tremi sosedskimi narodi v času dveh svetovnih vojn in o družbenih spre-

Helena Peršuh in Gorazd Jakomini v predstavi (zgoraj), plakat koprodukcije (spodaj)

membah, ki krojijo usode ljudi. Predstava, v kateri nastopajo igralci iz treh držav, bo v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku, opremljena bo z nadnapisi.

BREZPLAČNI AVTOBUSNI PREVOZ

Abonenti in gledalci SSG bodo kot običajno imeli na voljo brezplačni avtobusni prevoz. Postaje in urniki bodo naslednji: Doberdob (na Trgu sv. Martina) ob 19.35, Tržič (Ulica San Polo, pri bolnišnici, ob 19.45), Šti-

van (pri križišču na avtobusni postaji) ob 19.50, Jamlje (na avtobusni postaji) ob 20. uri, Gabrje (na avtobusni postaji) ob 20.10, Sovodnje (pri lekarni) ob 20.15. Vstopnice so še na prodaj pri blagajni Verdijevega gledališča, jutri tudi eno uro pred začetkom predstave.

RAZSTAVA, PREDSTAVA IN SREČANJE

Nori Gregor bo posvečen tudi dogodek, ki bo potekal danes ob 18. uri v predverju mestnega gledališča Verdi. Občina Gorica ga prireja v sodelovanju s Kinoateljcem in z društvom Kulturhaus Görs. Na srečanju o nemško govoreči kulturi med Gorico in Dunajem v času Nore Gregor bo prikazan dokumentarni film avtoric Anje Medved in Nadije Velušček, ki je nastal na začetku goriških raziskav o igralki. Po torkovem Srečanju z Noro v Gorici, po včerajšnjem predavanju na novogoriški gimnaziji, po odmevni Kinoateljjevi razstavi, ki bo še do nedelje na ogled v Trgovskem domu, in po jutrišnji premieri v gledališču Verdi se bo Norina pot nadaljevala v Trstu: v torek, 31. marca, ob 20.30 bo ponovitev predstave v gledališču Rossetti, še pred tem bo ob 20. uri odprtje razstave, v četrtek, 9. aprila, ob 17. uri pa bosta v kavarni gledališča Rossetti tržaško Srečanje z Noro in vodeni obisk razstave.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

D'UDINE, Trg sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH

ALL'ANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

Gledališče

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI iz niza »Špas teater« bo danes, 26. marca, ob 20. uri monokomedija v sodelovanju z Rankom Babičem »Moška copata«; predprodaja vstopnic vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditve (tel. 003865-3354016, blagajna@kulturnidom-ng.si).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: danes, 26. marca, ob 21. uri musical »Cantando sotto la pioggia« v izvedbi gledališke skupine Corrado Abati, glasba Nacia Herba Browna; rezervacije po tel. 0481-532317 ali na info@artistiassociatigorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 26. marca, ob 20.45 nastopata pianist Julien Brocal in pianistka Maria Joao Pires. V nedeljo, 29. marca, ob 16. uri bo koncert orkestra godal konservatorija Tartini iz Trsta;

prodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664 in v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici, tel. 0481-30212; več na www.teatromonfalcone.it.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.30 - 18.15 »Home - A casa«; 20.00 »Cenerentola«; 22.00 »The divergent series - Insurgent«. Dvorana 2: 16.00 »Cenerentola«; 18.00 - 20.10 - 22.15 »L'ultimo lupo«. Dvorana 3: 16.15 »Dancing with Maria«; 17.45 - 20.00 - 22.00 »La famiglia Belier«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 16.40 - 18.20 »Home - A casa«; 20.00 - 22.15 »The Divergent Series - Insurgent«. Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »L'ultimo lupo«. Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.10 »La famiglia Belier«. Dvorana 4: 17.10 - 19.45 »Cenerentola«; 22.00 »Latin lover«. Dvorana 5: 16.45 - 20.15 - 22.00 »Ho ucciso Napoleone«; 18.20 »Latin lover«.

Izleti

22. POHOD PO STOPINJAH VALENTINA STANIČA bo v soboto, 28. marca, s parkirišča pri mostu v Solkanu od 6. do 9 ure; informacije po tel. 0038641-604887 in pdvs.kanal@gmail.com. Več na www.pd-kanal.nvoplanota.si.

PD ŠTANDREŽ organizira šestdnevni društveni izlet v Makedonijo od 21. do 26. aprila; informacije in vpisovanje po tel. 347-9748704 (Vanja Bastiani) in tel. 0481-20678 (Božo Tabaj, od 12. do 14. ure).

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO V GORICI tudi letos prireja večdnevni izlet. Od 26. junija do 3. julija bodo obiskali nekaj vrhov v Romuniji ter kulturne in naravne znamenitosti v tej deželi. Prevoz bo z avtobusom. Informacije in predprijave: Vlado.

SPDG prireja v nedeljo, 29. marca, izlet na hrib Festa (1055 m). Predvidene so štiri ure hoje. Zbirališče ob 7.15 na parkirišču pri Rdeči hiši v Gorici, odhod ob 7.30; možnost prevoza s kombijem. Informacije po tel. 338-3550948 (Mitja).

SPDG prireja v nedeljo, 29. marca, 1. kolesarski izlet MTB sezone 2015 v okolico Gorice, skozi Panovec in po biljskih gričih. Predstavitve izleta bo danes, 26. marca, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI v Ul. Rossini. Zbirališče na parkirišču pri Rdeči hiši ob 8.30; informacije po tel. 328-8292397 (Robert). Obvezna je čelada, zaželen je prijava udeležencev.

NA SEDEŽU SPDG, Verdijev Korzo 51/int. v Gorici bodo v petek, 27. marca, ob 20. uri predstavili program štiridnevne pohoda iz Rezije v Trst. Pohod bo potekal od 16. do 20. septembra, ob priložnosti 2. prireditve Slofest.

Obvestila

OBČINA ŠTEVERJAN v sodelovanju s Civilno zaščito, lovskima društvoma iz Števerjana in Jazbin, društvoma F.B. Sedej in Briški grič ter osnovno šolo A. Gradnik, organizira »Ekološki dan« v soboto, 28. marca. Udeleženci se bodo zbrali ob 9. uri pred občinsko hišo. **RIBIŠKO DRUŠTVO VIPAVA** prireja v soboto, 28. marca, ob 16. uri na svojem sedežu ob robu Sovodenj salamijado. Pokušini salam bosta sledila nagraje-

vanje in družabno srečanje. V nedeljo, 29. marca, se začne nova ribolovna sezona; ribiči se bodo po 10. uri zbrali na svojem sedežu, kjer bo prijateljsko druženje. Čistilna akcija na bregovih Soče in Vipave, ki je odpadla zaradi slabega vremena, bo v nedeljo, 19. aprila. **ZSKD** sklicuje pokrajinski svet včlanjenih društev na Goriškem, ki bo v ponedeljek, 30. marca, ob 7.30 v prvem in ob 20.00 v drugem sklicu, v Tumovi dvorani KB Centra, Korzo Verdi 51, v Gorici.

SKGZ obvešča člane deželnega sveta, da bo seja v torek, 31. marca, ob 19.30 na sedežu društva Kremenjak v Jamljah (Prvomajska ul. 20).

Prireditve

V GORICI: v KC Lojze Bratuž bo danes, 26. marca, ob 20. uri msgr. Marjan Turnšek, nekdanji mariborski nadškof, teolog in profesor, protagonist novega »Srečanja pod lipami«. Pogovor, ki ga bo vodila mlada izobraženka Martina Valentinič, bo preletel sončne in senčne plati današnje družbe in Cerkve. Ob 18.30 bo msgr. Marjan Turnšek daroval mašo v Štandrežu.

V NOVI GORICI: v knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja 4 bo danes, 26. marca, ob 18. uri predstavitev antologije sodobne manjšinske in priseljenke književnosti v Sloveniji »Iz jezika v jezik«, ki jo je izdalo Društvo slovenskih pisateljev; več na www.ng.sik.si.

UČENCI IN UČITELJI OŠ PETRA BUTKOVIČA-DOMNA vabijo na šolsko prireditev v petek, 27. marca, ob 18.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.50, Elvira Marassi iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

Zveza slovenskih kulturnih društev sklicuje

49. redni občni zbor

v petek, 10. aprila 2015, ob 9. uri na sedežu ZSKD, ul. San Francesco 20 v Trstu v prvem sklicu, in

v soboto, 11. aprila 2015, ob 10. uri v Kulturnem domu Jožefa Češčuta - SKRD Sovodnje, Prvomajska ul. 73, Sovodnje (GO) v drugem sklicu

DANES V LOČNIKU: 9.00, Laura Scandroglio por. Campochiaro (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: od 9.30 do 11.30 bo Leda Cumini Jarc ležala v poslovnih vežici tržiške bolnišnice, sledila bo upepelitev (jutri, 27. marca, ob 11.30 bo žarni pogreb na pokopališču v Doberdobu); 10.50, Teresa Caiffa vd. Olimpo iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja in na pokopališče.

DANES V ROMANSU: 11.00, Ezio Verzeznassi (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi v kraju Fratta in na pokopališču v Borgnanu pri Krminu.

Ob težki izgubi drage mame Lede, izrekamo odborniku Marku in ostalim sorodnikom iskreno sožalje

Združenje Prostovoljnih krvodajalcev Doberdob

Sestri Zvezdi in bratu Kragulju izrekamo iskreno sožalje ob izgubi drage mame.

Rajevci RMV

178 tisoč evrov na dan!

RIM - Leto 2014 za Lionela Messija ni bilo nepozabno. Na SP v Braziliji se z Argentino ni izkazal, zlate žoge ni osvojil. A je bil kljub temu med nogometaši največji zaslužkar. Po lestvici, ki jo je objavil France football, je namreč »pridelal« kar 65 milijonov evrov, če v to vsoto vštejemo plačo, najrazličnejše premije in dobiček od osebnih sponzorjev. To znaša 178 tisoč evrov na dan! Največji zaslužkar je že petič v zadnjih šestih letih. Sledita mu Cristiano Ronaldo (54 milijonov) in Neymar (36,5)

Pozzovivu 3. etapa

BARCELONA - Domenico Pozzovivo je zmagovalec tretje etape dirke po Kataloniji. Na preizkušnji, dolgi 156,6 km, s startom in ciljem v Gironi, je imel več moči od Irca Daniela Martina in Kolumbijca Rigoberta Urana. Uran in Martin sta zaostala tri sekunde, tako kot še nekaj kolesarjev, ki so skupaj kolesarili v zadnjih kilometrih; med njimi so bili tudi Španec Alberto Contador, Italijan Fabio Aru in Avstralec Richie Porte. V skupnem seštevku je novi vodilni Francoz Pierre Rolland (Europcar).

JADRANJE - Jadralca Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti na poti na Palmo de Mallorca

Razmišljata samo o nastopih

Pozitivna je poteza, da sta se priključila reprezentančni ekipi - Regata le trening pred regato za svetovni pokal - Kmalu nova jadrnica

Jadralca Čupe Simona Sivitz Košuta in Jaša Farnetija smo včeraj zmotili med vožnjo proti Genovi. Tam ju je čakal kontejner z jadrnico, s katero sta v začetku leta jadrjala v Miamiu. Danes bosta jadrnico natovorila na prikolico in se odpeljala v Barcelono, kjer se bosta zvečer vkrcala na trajekt. Pojutrišnjem ju čaka že prva miniregata na Palmi de Mallorca. Špansko letovišče bo njun doma vse do velike noči, saj bosta od 30. marca začela nastope na kvalifikacijski regati za svetovni pokal. Regato v Palmi de Mallorci so namreč črtali iz seznama regat za svetovni pokal in bo odslej le ena izmed kvalifikacijskih regat. Tisti, ki so kot Čupina jadralca že kvalificirani na naslednjo regato za svetovni pokal, bodo tam nabirali predvsem kilometrine: »Rezultat ne bo bistven. Želiva predvsem, da bi uspela pokazati vse, kar sva izpilila lani in na zadnjih treningih z reprezentanco. Letos sva se osredotočila predvsem na manevre in taktiko, lani pa sva veliko truda vlagala v izboljšanje hitrosti in tehnike,« je razložil krmar Sivitz Košuta. Palma bo torej odskočna deska za regato za svetovni pokal v francoskem Hyeresu, kjer bosta morala potrditi uvrstitev med najboljših 30 posadk, kar jima bo dalo ponovno pravico do nastopa na četrtni regati za svetovni pokal v Weymouthu (Anglija) junija meseca. »Predvsem v Hyeresu želiva biti v dobri formi, da si zagotoviva mesto med trideseterico, zato bo Palma zagotovo dober trening,« je pojasnil krmar. Slovenska posadka je zdaj na 27. mestu svetovne jakostne lestvice, potem ko je bila najvišje na 17. mestu.

Kar ju najbolj veseli je, da bosta sedaj, odkar sta se ponovno vključila v reprezentančno ekipo (tačas sta sicer edina moška posadka!), lahko razmišljala izključno o nastopih: »Lani je celotna organizacija slonela na nas samih. Ko sva tekmovala na enem prizorišču, sva že razmišljala o naslednjem. Zdaj pa za to skrbijo drugi v zvezi, lahko se osredotočiva izključno na nastop in odjadra-va maksimalno,« je še dodal Sivitz Košuta. Po dveh tednih treningov na Sardiniji je reprezentančno vodstvo določilo, da ju bo letos spremljal portugalski trener Luis Roccia. »Skupaj smo že sodelovali na treningih, v Palmi bova z njim preizkusila še sodelovanje med regato. A občutki so dobri,« pravi flokist Farneti.

Doslej sta z reprezentanco dorekla program prvega dela sezone. Po Palmi ju čaka že regata za svetovni pokal v Hyeresu, nato pa bosta tekmovala še na Gardskem jezeru (Expert Garca). Od rezultata v Hyeresu bo odvisno, kje bosta nadaljevala sezono. Če bosta potrdila uvrstitev med najboljših 30 posadk, bosta priprave usmerila že na evropsko prvenstvo, ki bo na Danskem, sicer pa bosta morala nastopiti še v Medembliku na Nizozemskem.

»Domenila pa sva še se, da bova maja po regati na Gardskem jezeru trenirala teden dni v Sanremu, kjer se bodo zbrale najmočnejše posadke razreda 470. Treninge

Na regatnem polju (arhivska fotografija)

sva že uskladila z Manninijem, našim bivšim trenerjem, s katerim sva ohranila dobre odnose,« je razložil Sivitz Košuta. Skratka, nesoglasja z zvezo kar zadeva načrtovanja treningov sta, kot kaže, odpravila.

Novost letošnje sezone bo tudi nova jadrnica, ki sta jo že naročila pri novozelandskem podjetju Mackay. V Palmi se

bosta te dni srečala tudi s projektantom, da se bosta z njim dogovorila še za nekaj podrobnosti.

»Kalup bo nov, tako da se bova morala na to šele privaditi. A nama je podjetje obljubilo, da bova ja-

drnico prejela že konec maja ali v začetku junija, tako da bova imela dovolj časa, da jo spoznava in regulirava,« je pojasnil flokist Farneti. Večina posadk se zdaj sicer odloča za nemškega proizvajalca, a je čakalna doba predolga. Tudi novozelandsko podjetje je tačas med najboljšimi. In če bo šlo vse kot po olju, bosta z novim biserčkom (stane okrog 20.000 evrov) jadrjala že poleti. Cilj je, da bi se na novo jadrnico optimalno privadila do svetovnega prvenstva, ki bo med 10. in 17. oktobrom. V Haifi v Izraelu ju namreč čaka najpomembnejši letošnji nastop: tam bosta lovila vstopnico za Rio 2016. (vs)

TRADICIONALNI KARATE

Šest kolajn za Shinkai club

Tekmovalci Shinkai karate kluba so v Tolminu nastopili na mednarodni tekmi, ki jo je organizirala Slovenska zveza tradicionalnega karateja. Nastopili so športniki iz Italije (FJK in Lombardija), Srbije, Hrvaške in Slovenije. Devet tekmovalcev Shinkaia je odneslo kar šest kolajn. Zanimivo je, da so se tekmovalca udeležili tudi karateisti iz Milana, ki so v Tolminu pripotovali v spremstvu naših športnikov, pri katerih so dan prej tudi prenočili na njihovih domovih. Uvrstitve članov Shinkai karate kluba: plavi pas, master: 1. Igor Štoka, 3. Denis Švab; črni pas, seniores: 3. Martina Budin; rumeni pas, mlajši dečki: 3. Uroš Merku; črni pas, starejše deklice: 2. Mija Ukmar. Borbe: plavi pas, starejši dečki: 3. Goran Hammoussi in Patrick Zidarič. Nastopila sta še Jakob Zudek in Matteo Blocar.

ALPSKO SMUČANJE

Fanchini in Štuhčeva Simoncelli, slovo

Nadia Fanchini je na državnem smučarskem prvenstvu, ki se odvija v naši deželi, v torek v smuku zaostala za sestrom Eleno, včerajšnji superveslalom na Trbižu pa je osvojila. Na 2. mesto se je, kot dan prej, spet uvrstila Slovenka Ilka Štuhhec (+35 stotink sekunde), na stopničke za DP pa sta stopili še Francesca Marsaglia (+45 stotink in Federica Brignone (+75 stotink). Superveslalom je štel tudi za alpsko kombinacijo. Slovenke so prikazale odlične slalomske vožnje, Ilka Štuhhec je po njej na koncu ugnala vso konkurenco. Italijanka Francesca Marsaglia je na drugem mestu zaostala sedem desetink sekunde, zaostanek 0,89 sekunde pa je pomenil tretje mesto Novogoričanke Ane Bucik, ki je bila sicer najhitrejša v tem delu kombinacije.

Moški so se preizkusili v veleslalomu. Zmagovalec je bil Florian Eisath. Drugo mesto si je z zaostankom 6 stotink sekunde prisvojil Davide Simoncelli, tretji pa je bil Giovanni Borsotti z zaostankom 41 stotink. Po tekmi je Simoncelli (letnik 1979) sporočil, da končuje svojo kariero.

Danes ne bo tekem.

KOTALKANJE - Tržaška faza

Jazbečeva prvič premagala Kukovo

V openski telovadnici Polisportiva Opicina je bilo tržaško pokrajinsko prvenstvo v umetnostnem kotalkanju, to je uvodna tekma sezone. Med številnimi tekmovalkami in redkimi tekmovalci so bili tudi kotalkarji ŠD Polet.

Med mladinkami je Katarini Jazbec prvič uspelo premagati klubsko tovarišico Metko Kuk, kar kaže, da so se dobri treningi skozi celo zimo na koncu obrestovali. Svoj program je izpeljala brez napake, čeprav je bila njena vaja še nekako neizdelana in nedokončana, je ocenil trener Mojmir Kokorovec.

Med kadetinjami je Irene Albisini osvojila 2. mesto. Fizično zelo nadarjena tekmovalka je program izvedla zelo solidno in brez velikih napak, kar

potrjuje, da ima dober potencial.

Jessica Piazza je v državni diviziji D gladko zmagala v obveznih likih glede na to, da je v svoji kategoriji med najboljšimi v Italiji, a prostega programa ni izvedla zaradi poškodbe. V diviziji A je Alice Martellani zaradi nenatančnega nastopa ni dosegla zaželenega rezultata in se je morala zadovoljiti s 4. mestom. Zanimiv je bil nastop fanta Andree Dessantija (divizija B), ki je začel je ponovno kotalkati po štirih letih in je na treningih že pokazal izredne napredek. Med naraščajniki B je Daniel Rovina tekmoval sam, a izpeljal svojo vajo na najboljši način in tako lahko upamo v kaj dobrega za naprej. V kategorijah začetnikov in najmlajših je tekmovalke ŠD Polet ob prvem nastopu izdala napestost. Začetnice so bile solidne, a morajo še dosti vaditi. Uvrstitve, začetnice B: 5. Giulia Bonvicini, 9. Gaja Giacomini, 12. Amina Cernigoj. Najmlajše A: 4. Sani Gregori, 1. Kevin Zenic. Najmlajše B: 3. Nina Dazzara, 4. Sara Hlabian.

Prvenstva se je udeležila tudi naša najboljša kotalkarica Martina Peccihar. Med članicami je tekmovala sama in zanjo je bil to predvsem dober trening.

Konec tedna se začnejo v Gradšču deželna prvenstva v obveznih likih.

KRAŠKI MARATON

V Sežani padel tudi rekord proge

Uspel nedeljski 15. kraški (pol)maraton, ki se je, kot vsako leto, delno odvijal tudi po cestah tržaškega Krasa, je na 21 kilometrov dolgi progi postregel tudi z rekordom tega tekmovanja. Anton Kosmač je namreč razdaljo pretekel v odličnem času 1 ura 5 minut 46 sekund. Vremenske razmere (oblačno vreme brez vetra) so bile idealne, ker pa je proga precej razgibana, je dosežek še toliko bolj vreden. Med dekleti je zmago slavila Lucija Krkoč (1.18:32). Tekme, vključno z 9,4 kilometra dolgim rekreacijskim tekom, se je udeležilo nekaj manj od 2800 prijavljenih, a so bili organizatorji vsekakor zadovoljni. Organizirali so tudi tek za najmlajše (600 otrok), na atletski stezi športnega parka pa so istočasno tekmovali tudi hitrohodci. Pobudnik in organizator tekme, Lonjerc Fabio Ruzzier, je bil izjemno zadovoljen, da se je mednarodne tekme, ki je štela tudi za Pokal Alpe/Adria in za deželno Trofejo "Five Race Walking Races", v različnih kategorijah udeležilo kar 67 tekmovalk in tekmovalcev, sam pa je med člani (3 km) zasedel 3. mesto. Za 18-letnim Eliom Orazijem iz Macerate (15:35) je naš veteran zaostal za 21 sekund.

Evropa zdaj

LJUBLJANA - Od jutri dalje bodo spet na vrsti kvalifikacijske tekme za Euro 2016. Slovenija se bo jutri ob 20.45 v Ljubljani pomerila s San Marinom, Italija pa bo v soboto ob isti uri gostovala v Bolgariji.

Izidi prijateljskih tekem: Nemčija - Avstralija 2:2, Mali - Gabon 3:4, Gana - Namibija 1:0, Indonezija - Kamerun 0:1, Gruzija - Malta 2:0, Danska - ZDA 3:2 (1:1). Danes: 21.00 Francija - Brazilija. Under 21, danes ob 15.00 v Kopru prijateljska tekma Slovenija - Ukrajina.

Košarkarska evroliga

KAUNAS - Košarkarji Barcelone so v 12. krogu drugega dela evrolige gostovali pri Žalgirisu in zmagali s 83:72. Boštjan Nachbar je za špansko ekipo pred skoraj 10.000 gledalci v 17 minutah prispeval dve točki in ujel tri žoge.

Danes tudi Emporio Armani - LaBoral Kutxa.

SLOVENIJA - Za prvaka, 1. krog: Grosuplje - Union Olimpija 56:64

Salonit polfinalist

ANHOVO - Po drugi tekmi četrtfinala končnice 1. slovenske odbojarske lige so se ACH Volley, kamniški Calcit in Salonit Anhovo že uvrstili v polfinale, med Krko in Pomgradom bo potrebna 3. tekma. V prvi tekmi za obstanek je goriški Go Volley s 3:2 premagal SIP Sempeter.

ROKOMET - Šestnajstletna Martina Bearzi iz Sesljana

Z italijansko reprezentanco je na Poljskem nastopila na kvalifikacijah za kadetsko EP

V našem prostoru ženski rokomet ni popolna neznanka. Ekipo so kar nekaj let imeli pri ŠK Kras, nato je vse skupaj malce poniknilo. Da o tem zdaj spet pišemo, je zasluga šestnajstletne Martine Bearzi, dijakinje liceja Franceta Prešerna v Trstu, ki je v dresu italijanske reprezentance na Poljskem nastopila na kvalifikacijah za evropsko kadetsko prvenstvo, ki bo od 23. julija do 2. avgusta v Makedoniji.

Športna zgodba Bearzijeve, doma iz Sesljana, je zelo zanimiva. Ljubezen do rokometu ji je vcepil oče Stefano, rokometni trener. Ker je otroštvo z družino preživela v Vidmu (vsak dan pa se vozila v slovensko šolo v Devin, kasneje pa v Nabrežino), je tam, v očetovem klubu, začela tudi svojo rokometno pot, stara deset let. A jo zdaj, ko se je z družino preselila v Sesljan, nadaljuje v Kopru, v mladinski ekipi kluba ŽURD, ki s seniorkami nastopa tudi v 1. slovenski ligi.

»V Vidmu sem po selitvi v Sesljan vztrajala še dve leti, v Kopru igram že tretje leto. Treningov je tukaj več, so bolj intenzivni, prvenstva pa kakovostnejša in je tekme precej več. V Italiji smo se morale na tekme odpraviti v Veneto, kadetsko prvenstvo v Sloveniji pa šteje dve skupini, v naši, to je zahodni, je deset ekip. Najdlje gostujemo v Naklu oziroma Škofji Loki,« pravi Martina, ki igra na položajih leve, desne ali srednje zunanje igralke.

Kadetanje Kopra, ki jih trenira Boris Čuk, so redni del končale na 3. mestu, zdaj jih čaka še nastop v fazah za naslov prvaka. Stvar je resna, saj trenirajo štirikrat na teden, poleg tega pa imajo še tekmo.

Vezi z italijanskim rokometnim svetom pa Martina ni povsem prekinila. To zanjo predstavlja državna reprezentanca.

Na različne izbirne treninge so jo povabili že lani. Zgodnejšo vključitev v izbrano kadetsko vrsto ji je preprečila poškodba, naposled se je selektor Ruben Romualdi odločil, da ji zaupa. Že januarja letos je v Tuniziji (da, prav tam, kjer je bil prejšnji tedne pokal v muzeju) nastopila na Sredozemskih igrah. Turnirja so se poleg Italije udeležile reprezentance Črne gore, Turčije, Egipta in Tunizije, kot gost pa Finska. Še večji izziv so za Martino konec preteklega tedna predstavljale kvalifikacije za evropsko prvenstvo v Chorzowu pri Krakovu na Poljskem. V dvoboju z gostiteljicami in Portugalkami je Italija potegnila krajši konec. Proti Poljakinjam je nepričakovano vodila s 13:9, a nato izgubila s 24:15, Portugalk, ki so premagale tudi Poljakinje, pa so zmagale z 28:18. Martina je na vsaki tekmi igrala približno 20 minut, proti Poljski je tudi dosegla zadetek s strelom od daleč.

»Pred turnirjem smo se zbrale v Rimu. Imele smo tridnevne priprave, odigrale smo tudi tekmo proti članski reprezentanci. Premalo za tako zahteven nastop,« je Martina ocenila severnoevropski troboj. Več sreče sta v dresu reprezentance Slovenije imeli Martinini klubski soigralki Anamarija Baruca in Lara Maslo. Slovenija (zanjo je igrala tudi Lucija Rebec iz RK Izola) se je namreč v kvalifikacijski skupini v Črni gori zavihtela na prvo mesto v močni konkurenci gostiteljic, Španije in Moldavije in bo torej nastopila tudi na sklepnih fazi celinskega prvenstva.

Martina upa, da se sodelovanje v reprezentanci s tem ni končalo.

»Trener je bil zadovoljen z mojim nastopom, reprezentanca pa ima štiriletni cikel in upam, da me bodo vsaj v tem času še poklicali,« je povedala desno roka in 1,78

Martina Bearzi (na sliki v dresu italijanske reprezentance), dijakinja liceja Franceta Prešerna v Trstu, že tretje leto igra v mladinski ekipi kluba ŽURD Koper

metra visoka Bearzijeva. O sebi pravi, da tehniko igre v napadu in obrambi obvlada, je dovolj agresivna, soigralke glasno spodbuja tudi s klopi, premalo teče in je morda v igri prevelik altruist.

V veliko pomoč ji je družina, oče jo skoraj vedno pelje na trening v Koper, enkrat na teden se tja odpelje z avtobusom. Čeprav pot od šole in nazaj do doma, od tam v Koper in nazaj niso mačje solze, uspe Martina vse uskladiti z učenjem, kar še najbolj potrjuje, da je zaradi visoke srednje

ocene med prejemniki nagrade ZŠSDI šport in šola. Se je pa morala lani odpovedati igranju kitare. V rokometu ima namreč velika pričakovanja. V Kopru cilja na igranje v prvi ligi, sanje je tudi članska reprezentanca. Je kdaj razmišljala o tem, da bi igrala za Slovenijo? »Nimam državljanstva. Vem, da bi ga sicer lahko dobila, vem tudi, da bi s Slovenijo imela boljše uspehe (bi se pa težje uvrstila v reprezentanco), a vseeno raje igram za Italijo.«

A. Koren

Mattia Del Latte 50.

Smučar Mladine je včeraj začel nastope na državnem prvenstvu dekčkov in naraščajnikov v Santa Caterini Valfurva. Na slalomu je med dečki osvojil 50. mesto, kar je glede na konkurenco v Italiji, zadovoljiv rezultat. Lahko bi bil za nekaj mest boljši, a je v obeh spustil naredil manjše napake. Najboljši iz dežele je bil Alessandro Baschiera na 34. mestu. Danes bodo dečki tekmovali v veleslalomu. Naraščajniki in naraščajnice pa so tekmoval v veleslalomu. Omeniti velja srebro Lare Della Mea, ki je šele okrevala po hudem padcu na trofeji Topolino, in bron Giulie Di Francesco, ki brani barto kluba Cai Monte Lussari.

PLANINSKI SVET

SPDT: Predavanje o Tolminski

Slovensko planinsko društvo Trst vabi jutri, v petek, 27. marca 2015, v Razstavno dvorano Zadržne kraške banke, ul. Ricreatorio 2, na odkrivanje lepote in zanimivosti Tolminskih gor in Posočja. Jutrišnji predavatelj, gospod Miljko Lesjak, je velik ljubitelj narave in gora, občutljiv opazovalec sveta, ki nas obdaja, strasten fotograf. V svoj objektiv skuša ujeti predvsem lepoto gora in narave ter živali in rastline, ki jih srečuje v gorskem svetu. Pa ni samo gornik, je tudi gorski reševalec, pripravljen pomagati človeku v stiski. Med predavanjem, ki ga je naslovil Tolminska - na sončni strani Alp, nas bo s pomočjo fotografij popeljal po tolminskih gorah in nam na nekoliko čustven, pa tudi malce kritičen način predstavil svoj pogled skozi objektiv fotoaparata. Začetek predavanja ob 20.30. Vabljeni.

Izlet na Mali Golak

Pohodniški odsek SPDT organizira v nedeljo, 29. marca, pomladni izlet po Trnovskem gorcu in na njegovo najvišjo, razgledno točko. Povzpeli se bomo namreč na Mali Golak (1495m), že pot kot taka pa bo seveda vredna našega zanimanja. Sprejeli nas bodo prostorni vrha. Z njega je lep razgled na celotno Slovenijo, ob lepem vremenu se blešči Triglav in Julijske Alpe, tudi Karavanke in Kamniške Alpe se vidijo, na južni strani pa seveda kraljuje Primorska z našim Jadranskim morjem. Pohodniki se bodo zbrali ob 8.00 uri na Opčinah pred hotelom Daneu ali ob

8.15 na trgu v Sesljanu, od koder se bodo z osebnimi avtomobili, na razpolago bo tudi društveni kombi, podali do izhodiščne točke. Načrtujemo izhodišče v Tihi dolini pri koči Edmunda Čibeja, od koder bomo ciljali na vrh Malega Golaka, nato pa sestopili mimo Iztokove koče na Golakih proti Predmeji, kjer bomo krožno turo tudi zaključili. Če bomo dovolj hitri, bo tura zahtevala 4-5 ur hoje. Priporočamo pohodniško opremo (dobri gorniški čevlji, pohodne palice), spomladanska oblačila (lahko bo vroče, v senci ali oblakih pa zlahka hladno) in dovolj hrane ter pijače. Za morebitne informacije in za rezervacijo mesta v kombiju, lahko pokličete na tel. št. 040 413025.

Pomladanski izlet

Med najbolj priljubljene izlete tržaških planincev sodi tudi Pomladanski izlet, ko se na velikonočni ponedeljek skupaj podamo na sprehod po prebujajoči se naravi. Na letošnji velikonočni ponedeljek, to je 6. aprila, se bomo na izlet dodali z avtobusom. Naš cilj bodo Mengore, 453 m visoka vzpetina, ki se dviguje med Mostom na Soči, Volčami in Tolminom. Vrh se sicer ne more pohvaliti z vrtoglavo višino, vendar je zelo zanimiv. Z vrha, kjer stoji cerkva sv. Marije, se odpira lep razgled na Kolovrat in okoliške vasi. Mengore so pomembne tudi iz zgodovinskega vidika. Na tem vrhu so se zbirali puntarji pred odhodom proti Gorici. Pomembno vlogo pa so odigrale tudi med prvo svetovno vojno saj so s sosednjima vrhovoma Cvetjem in Bučenco predstavljale jedro avstro-ogrskih obrambe tolminskega mostišča. Tura je nezahtevna, primerna je za vse. Predvidene so 3 ure zložne hoje. Vpisovanje je četrta, 2. aprila, pokličite na tel. št. 040 413025.

Spominski pohod po Kosovelovi poti

Planinski društvo Sežana in Kulturno društvo Tomaj v sodelovanju z Zavodom za šport in prosti čas Sežana, vabita dne, 29. 3. 2015, na sedemnajsti spominski pohod po poti Srečka Kosovela, ki je posvečen 111. obletnici pesnikovega rojstva. Pohodniki se bodo zbrali pred Kosovelovo rojstno hišo v Sežani med 8.15 in 9.00 uro, ko bo v rojstni hiši možen ogled pesniške spominske sobe. Ob 9. uri se bodo podali proti Tomaju, kjer bo možen ogled Kosovelove domačije. Sledil bo krajši kulturni program, ki ga bodo pripravili učenci osnovne šole Dutovlje enota Tomaj. Za pohodnike je organiziran brezplačen avtobusni prevoz iz Tomaja v Sežano.

Letni program SK Devin

Planinski odsek SK Devin je za prihajajočo sezono pripravil bogat in pester program raznovrstnih pobud, od pohodov do plezalnih vzponov, kolesarskih tur, večdnevni izletov v bolj oddaljene kraje in spoznavanja novih poti in odkrivanja naravnih lepote.

Program: **29. marca:** Dan »ferate« (po zavarovani poti) v Glinščici; **12. aprila:** 1. Pomladni pohod po stezi Mirka Škabarja; **1., 2., 3. maja:** Pohod po otoku Hvar; **17. maja:** Peralba-ferata; **24. maja:** Pohod na Kmetijo Kolišče; **14. junija:** Vzpon na Krn; **27. in 28. junija:** Marmolada-Ferata; **26. julija:** Vzpon na Kanin iz doline Režije; **9. in 10. avgusta:** Glossglockner; **5. in 6. septembra:** Pohod po Velebitu; **20. septembra:** Istra - Bike; **4. oktobra:** Cerkniško jezero - Bike; **25. oktobra:** Pohod Kraških jam; **15. novembra:** Martinovanje; **24. decembra:** Pohod z baklami na sv. Lenart; **31. decembra:** Silvestrski pohod z baklami.

Pojasnila in informacije na info@skdevin.it ali na tel. 335 8416657

»Dan ferate« v Glinščici

Planinski odsek SK Devin prireja »Dan ferate« v dolini Glinščice. Kdor želi preizkusiti plezanje po zavarovani poti se nam lahko pridruži v nedeljo, 29. marca 2015 od 9.00 do 14.00. Obvezna samozavarovalna oprema in čelada. Vabljeni so tudi pohodniki, ki imajo že izkušnje po zavarovanih poteh. Za informacije in prijave E.mail: info@skdevin.it - Mob.tel. 335 8416657 (Dario) Zbirališče ob 8.30 pri cerkvi na Jezeru.

SPDG: Predstavitev pohoda iz Režije do Trsta

V prostorih Slovenskega planinskega društva bodo jutri, 27. t.m. ob 20. uri podrobneje predstavili pobudo, ki jo bosta v jeseni, ob 2. Slofestu uresničili goriško in tržaško planinsko društvo. Štiridnevni pohod se bo pričel 16. septembra v Stolbici, zaključil 20. septembra v Trstu. Udeleženci bodo v štirih etapah prehodili kar dolgo pot, ki bo od Režije skozi Benečijo in Brda ter preko Krasa povezovala prostor kjer živi slovenska narodnostna skupnost.

Pot so organizatorji že pregledali in dejansko prehodili in obenem posneli kar nekaj fotografij, ki jih bodo na večeru tudi predstavili.

Občni zbor bo 16. aprila

Goriški planinci vabijo na redni letni občni zbor društva, 16. aprila v malim dvorani Kulturnega doma v Gorici. Predstavili bodo obračun delovanja v lanskem sezoni, sprejeli finančni obračun in proračun ter se dogovorili o nalogah v tekočem letu. Med zahtev-

KOŠARKA - D-liga Kontovel in Sokol že v petek

Deželna košarkarska je objavila koledar drugega dela D-lige. Kontovel bo igral prvo tekmo osmine finala v petek ob 21. uri v Vidmu. Sokol pa bo v skupini za obstanek igral prav tako v petek ob 20.45 v Nabrežini proti Albi.

UNDER 19 ELITE

Jadran ZKB - Basket Trieste 63:82 (15:16, 30:36, 48:55)

Jadran: Regent 4, Coloni 2, Peric, Kojanec 10, Albanese 3, Sardoč 12, Ušaj 10, Zobec 11, Gelleni 4, Kocijančič 7, trener Gerjevič. Tri točke: Sardoč 2

V vnaprej igrani tekmi predzadnjega kroga je Jadran, spet v okrnjeni postavi, zaslužen izgubil. Trieste Basket se je predvsem odlikovala po visokem odstotku pri metu. Naši košarkarji so bili gostom enakovredni v prvih treh četrtinah, v zadnji pa so povsem popustili. Verjetno se je poznala utrujenost, saj so v dveh dneh igrali dve tekmi, pa tudi "kratka klop" (predvsem se je poznala odsotnost glavnega aduta Martina Ridolfija). Tako ali drugače, jadranci so v zadnji četrtini povsem odpovedali v obrambi in izgubili veliko število žog. Le Kojanec (sedem pridobljenih žog) in Sardoč, z 12 točkami najboljši strelec naše ekipe, sta se borila do konca, ostali so igrali pod svojimi sposobnostmi. (lako)

DEŽELNO PRVENSTVO U15

Dom Mark - Aibi 32:100 (9:25, 13:59, 25:75)

Dom: Čavdek, Cecere 6, Terčič 3, Srebrnič, Frandolič 5, Zavadvav, Ussai 13, Peric 5. Trener: Eriberito Dellisanti.

Domovci so sklenili letošnje nastope z visokim porazom proti prvi sili prvenstva. Proti ekipi iz Foljana so bili nemočni, saj so tokrat prikazali nekoliko slabšo igranje v primerjavi s prejšnjimi nastopi. V prvem polčasu so odpovedali predvsem v obrambi, v napadu pa izgubili preveč žog. Za nekoliko boljše predstavo so poskrbeli v tretji četrtini, predvsem po zaslugi borbenega Terčiča. On in Cecere sta bila najboljša domovca na igrišču. (av)

nejšimi je vsekakor priprava srečanja slovenskih planincev, drugo nedeljo junija na Vrhcu.

Pohod po poteh Valentina Staniča

V soboto, 28. t.m. bo med Solkanom, Vrhovljami in Kanalom potekala tradicionalna prireditev, pohod po stezah Valentina Staniča. Prvi udeleženci bodo šli na pot že zgodaj zjutraj in v prvih popoldanskih urah sestopili v Kanal, kjer bo ob koncu pohoda zaključna prireditev s podelitvijo priznanj.

Celotna pot zahteva od 7 do 8 ur hoje. Mogoče je prehoditi tudi samo del trase in sicer iz Solkana do Vrhovelj ali od Vrhovelj do Kanala. Vrhovlje so približno na pol poti. Prijave na startnem mestu v Solkanu.

Goriški planinci prirejajo izlet v Romunijo

Po lanskem obisku Pirenejev prirejajo goriški planinci od 26. junija do 3. julija avtobusni izlet v Romunijo z vzponom na tri gorske vrhove in z ogledom niza kulturnih in drugih zanimivosti. V prihodnjih dneh bo na razpolago točen program in druga navodila glede udeležbe. Prevoz bo z avtobusom iz Gorice.

NŠK - Otroška delavnica in razstava

Pisan popoldan z Živo Pahor

Živa Pahor je bila mentorica otroškim ustvarjalcem

FOTODAMJ@N

V prostorih Oddelka za mlade bralce Narodne in študijske knjižnice v Trstu je v petek zaživel pisano pomladanski popoldan v znamenju ustvarjalnosti z odprtim razstavo izvirnih ilustracij Žive Pahor in bogatim kulturnim programom, ki je bil namenjen predvsem najmlajšim. Za glasbeni uvod in zaključek je poskrbel nastop deklet MIVS Vesela Pomlad pod vodstvom Andreje Štucin Cergolj, ki so z ubranimi glasovi zapele ob klavirski spremljavi Alenke Cergolj, na flavto pa je igrala Tjaša De Luisa.

Živa Pahor je leta 2001 prvič razstavljala na sedežu knjižnice, ki je prav z njenimi ilustracijami začela svojo razstavno dejavnost, ena izmed razstavljenih risb, ki upodablja Letečo deklino z odprto knjigo, je postala od takrat logotip Odelka za mlade bralce. Po uradnem odprtju razstave so otroci pod vodstvom umetnice sledili likovni delavnici ter veselo ustvarjali. Likovni pozdrav začetku pomladi so otroci doživeli ob ustvarjanju živopisanih metuljev, ki so jim nakazali pot v svet domišljije.

Pomlad je obdobje, ko se narava prebudi in nas vsakic znova preseneča zaradi barv cvetov, ki se odpirajo, zaradi dnevo, ki se daljšajo, sonca, ki nas s svojo svetlobo ponovno privabi na odprto. Podobno se v ilustracijah za otroke pojavijo podobe, ki pritegujejo našo pozornost, nas presenečajo zaradi svoje izvirnosti, pogostoma so naravnost neobičajne ali smešne, pogostoma pravljicne, pripovedujejo nam pisane zgodbe. To kar nam uspejo povedati risbe, barve, je različno od tega kar je napisano z besedo. Ilustracija se sicer na tekst navezuje, vendar ga ne zgolj opisuje, ga nadgrajuje, v enem samem hipu nam pove zelo dosti, ker pričara vzdušje, dovoljuje nam, da se zelo hitro vživimo v zgodbo in postanemo del nje, iz detajlov razberemo marsikaj, kar v tekstu ni napisano.

Vsak ilustrator, ki ustvarja za otroke, je ostal v srcu otrok: radoveden je in igriv, spontan in radoživ. Živa Pahor je v svojih ilustracijah otrokom zelo blizu: izbira take prizore, v katerih se vedno dogaja kaj zanimivega, glavni protagonisti so prav otroci, njihovi prijatelji in okolje, v katerem živijo. Ilustracija za otroke pa ima tudi pomembno vzgojno funkcijo. Ni dovolj, da je lepa, važno je tudi, kaj sporoča. Če si pozorno ogledamo ilustracije Žive Pahor in še bolj, če beremo knjige, ki jih je ilustrirala, bomo ugotovili, da si prizadeva vtakati v ilustracijo posamezne podobe, ki izpričujejo kulturo prostora, v katerem se pripoved odvija. To je razvidno predvsem v knjigah Eveline Umek: Sprehod z baronom in drugimi imenitnimi Slovenci ter Malka gre v Trst. Otroci prav preko opazovanja ilustracij vidijo, kakšen je bil Trst nekoč, kakšna oblačila so nekoč nosili naši predniki, spoznavajo našo kulturno dediščino. Tovrstne ilustracije terjajo od umetnika poglobljeno študijsko delo in razgledanost. V primeru, ko so protagonisti zgodovinske osebnosti, jih zna Živa Pahor zelo uspešno karakterizirati in jim dati prepoznavnost, dejansko so to ilustrirani portreti: npr. baron Žiga Zois, pisatelj Ivan Cankar. Prednost ilustracije v primerjavi s fotografijo pa je v tem, da lahko ilustrator zbere, kar je pomembno prikazati in se osredotoča na nekatere detajle bolj kot na druge.

Živa Pahor nam rada živahne barve, izžarevajo svetlobo in veselje. Različne izrazne tehnike spretno kombinira, od akvarela do akrila in lepljenke. Osnova je konturna risba z barvnim svinčnikom, s katero definira figure, ki jih pobarva s svežimi potezami. Nekatere ilustracije so celostranske in jih lahko upoštevamo kot likovno celoto, druge so že v fazi načrtovanja predvidevale prazen prostor ali le rahlo obarvano podlago, da bo tam naknadno natisnjen tekst. Pomembno je, da lahko opazujemo izvirne ilustracije in tudi natisnjeno knjigo, za katero so nastale. Knjiga je namreč celota, v kateri ilustracija zaživi v sozvočju z drugimi prvini: od izbire tipologije črk, papirja, vsklajenosti s tekstom, vse do tipa vezave strani. Ob listanju knjige se lahko prepričamo, kako je tudi pomembno zaporedje podob in prepoznavnost stila.

Živa Pahor nas s svojimi domiselnimi ilustracijami popelje v svet pravljice in domišljije, kjer je vedno dovolj prostora za vse. Razstava bo na ogled do 30. aprila ob ponedeljkih in torkih med 9.00 in 13.30, od srede do petka pa v popoldanskih urah, in sicer od 13.30 do 18.00.

Jasna Merku

TRŽIČ - Koncert v občinskem gledališču

Odlična mlada solista Chiara Opalio in Giuseppe Guarrero z enkratno Beethovnovno glasbo

Solista Chiara Opalio in Giuseppe Guarrero je spremljal Mitteleuropa orchestra FVG

Preživeti večer ob Beethovnovi glasbi pomeni vedno znova občudovati ustvarjalni postopek, s katerim je genialni skladatelj zgradil čudovite arhitekture, mogočne in istočasno človeško tople, sijajne in sporočilne: to velja še posebej za simfonije in koncerte, katerih lepota je dostopna tudi preprostem poslušalcu, ki se morda boji približati se bolj abstraktnemu svetu godalnih kvartetov. Tržiško Občinsko gledališče je lani začrtalo projekt, ki zaobjema vseh pet klavirskih koncertov in zraven še nekaj simfonij: lani sta lepi načrt začela uresničevati dva mlada solista, ki sta se letos vrnila in ga dopolnila.

Petindvajsetletna Chiara Opalio ter leto mlajši Giuseppe Guarrero sta si to čast popolnoma zaslužila, kajti oba imata zavidljiv curriculum: Opaliova, ki je rojena v mestu Vittorio Veneto, je komaj šestnajstletna diplomirala na tržaškem konservatoriju, Guarrero pa je iz rodne Sicilije prišel v Gorico, kjer je na SCGV Emil Komel študiral pri prof. Sijavušu Gadjevu. Oba talenta, ki sta medtem osvojila že vrsto nagrad, se izpopolnjujeta v tujini: Chiara v Baslu, Giuseppe v Berlinu, in oba imata že kar živahno koncertno dejavnost. Mlada solista je spremljal FVG Mitteleuropa Orchestra, ansambel, ki ima svoj sedež v Vidnu in skuša napolniti vrzel, ki je nastala po razpadu prejšnjih orkestrrov. Ekonomski problemi še vedno niso rešeni, zato orkester deluje z razkosanimi obdobji le približno šest mesecev v letu, kar ni najboljši sistem za izoblikovanje ubravnega in discipliniranega ansambla. Tudi čas za vaje je običajno skopo odmerjen, zato so pomanjkljivosti prišle na površje med izvedbo Simfonije št.2 v D-Duru op.36, ki med deveterico ne zaseda prvih mest, je pa prežeta s sončnim optimizmom in po tehtnosti nikakor ne zaostaja za bolj popularnimi. Dirigiral je Giovanni Pacor, tržaški violinist, ki je na Dunaju diplomiral kot dirigent, vodil več let komorni orkester iz Budimpešte, nato operni orkester iz Celovca, kmalu pa se je zasedel pomembne vodilne funkcije tako v Celovcu kot v tržaškem gledališču Verdi, veronski Areni, atenski in genovski Operi, pa tudi drugod. Izvedba je bila dokaj korektna, nikakor pa ne sproščena in samozavestna, pogrešali pa smo predvsem finese, ki vtisnejo godalom homogenost in lepoto zvoika.

Orkester se je bolje izkazal med spremljavo obeh solistov. Chiara Opalio je igrala Koncert št.2 v B-Duru op.19, ki je sicer nastal še pred prvim v C-Duru. Krstno izvedbo je sam Beethoven igral pod Haydnovim vodstvom in v partituri je zaznati vpliv starejšega mojstra, takoj pa opazimo pečat močne osebnosti, ki želi podirati kalupe ter zaorati nove brazde v glasbenem

snovanju. Opaliova je koncert interpretirala z veliko muzikalnostjo, jasno in prosojno, pa tudi energično in samozavestno, z globokim spoštovanjem do umetnine, ki nam jo je podala neokrnjeno.

Giuseppe Guarrero je igral Koncert št.4 v G-duru op.58, po mnenju izvedencev (ki se jim pridružim) najlepši izmed peterice: spočetka je bilo zaznati rahlo napetost, ki se je postopoma sprostila tako, da je pianist sproti črpal energijo ter pri-

vedel svojo interpretacijo na vroč nivo, še posebno v zahtevnih kadencah, ni manjkalo pa pesniškega navdiha v zasanjanih frazah. Bilo je nekaj manjših neskladnosti med solistom in orkestrom, a ne takih, da bi skazile celostno podobo. Mladi interpret, kakor pred njim tudi Opaliova, je požel dolge in navdušene aplavze, zaradi medsebojne korektnosti pa sta se oba odpovedala dodatkom.

Katja Kralj

filmi@primorski.eu

GREMO V KINO

French connection

Režija: Cedric Jimenez

Igrajo: Jean Dujardin, Celine Sallette, Benoit Magimel, Gilles Lellouche in Pauline Burlet

Francija 2014

Ocena: ★★★★★

POGLEJ TRAILER

Eno najlepših sredozemskih pristaniških mest, Marsej, je bil sredi sedemdesetih let tudi pomembna postaja prekupevalcev z mamili.

Pierru Michelu, mlademu komisarju doma iz Metzja, na severu Francije, ki se je prav zaradi službene priložnosti z družino preselil na jug države, so zaupali zahtevno nalogo. V družbi nekaterih sodelavcev mora namreč odkriti in predvsem prekiniti delovanje zločinske tolpe, imenovane La French.

Dolge lovke kriminalne združbe segajo od Turčije, preko Francije, Kanade, vse do ZDA, se pravi po neskončni mednarodni poti tihotapljenja heroina.

Nadebudni a neizkušeni Michel se novi preizkušnji posveti z največjo vnemo in se sploh ne meni za Gaetana Tanyja Zampo, starosto marsejske mafije, čigar moč in oblast pa bo mladi komisar kmalu preizkusil tudi na svoji koži. Žanrski film, prepoln ritma in akcije se seveda zgleduje po legendarnih 'polar' zgodbah, ki se jim danes posvečajo predvsem onkraj Oceana. Za francosko, dobro izpeljano inačico pa je poskrbel še ne štiridesetletni pariški režiser, Jimenez, ki je v resnici šele pri drugem filmu. Vlogi protagonistov, komisarja in mafijskega bossa, je zaupal Jeanu Dujardinu in Gillesu Lelloucheju, se pravi dvema izrednima francoskima igralcema.

Film se naslanja na resnično zgodbo, pa čeprav jo je režiser nekoliko prilagodil filmskim potrebam. Komisar Pierre Michel se je namreč res z vsemi močmi zoperstavil francoski mafiji in celo sodeloval s palermskim sodnikom Giovannijem Falconejem. V filmu je v resnici govor tudi o Michelovem sodelovanju s politiko, točneje s takratnim predsednikom Mitterrandom. (Iga)

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.00 Tv Kocka: Peter in volk **20.30** Deželni Tv Dnevnik

20.50 Dok.: Lep pozdrav! Miran, sledi
Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme
6.45 Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere
11.10 A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco
14.05 Torto o ragione? La macchina della verità **14.40** Torto o ragione? Il verdetto finale **16.00** La vita in diretta
18.50 Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi (v. F. Insinna) **21.15** Nad.: La dama velata
23.25 Aktualno: Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.10** Nad.: Streghe
8.30 Nad.: Il tocco di un angelo **10.00** 13.30 Rubrike
11.00 I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 23.50 Dnevnik in vreme
16.15 Serija: Ghost Whisperer **17.00** Serija: Cold Case
18.00 Šport **18.50** Serija: Blue Bloods
19.40 Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.10** Virus – Il contagio delle idee **0.05** Obiettivo Pianeta

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir
12.00 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik in vreme
12.45 Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **14.50** Rubrike **15.10** Nad.: Terra Nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo
16.40 Dok.: Geo **20.00** 23.35 Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole
21.05 Film: Tutto tutto niente niente (kom., It., '12) **22.45** Kratki film: Malavita **23.10** Nad.: Scandal

RAI4

11.45 Heroes **12.30** 18.05 Robin Hood
13.20 18.50 Andromeda **14.15** 20.20 Star Trek Enterprise **15.00** 90210 **15.40** Heartland
16.30 The Lost World **17.15** Novice **17.20** Streghe **19.35** Stargate Atlantis **21.15** Teen Wolf **21.55** Supernatural **22.40** Orange Is the New Black **23.40** Weeds

RAIS

14.10 La Terra vista dal cielo **15.05** Oceani **15.45** Museo Italia: Musei Vaticani **16.55** Art of Cina **17.45** Cinque buoni motivi
17.50 Novice **18.00** 20.25 Memo – L'agenda culturale **18.25** Grandi giardini di Francia
19.30 Art of America **21.15** Petruška **22.15** Glasba **23.45** David Letterman Show

RAI MOVIE

13.50 Film: The Tower (triler) **16.00** Film: La freccia insanguinata (western) **17.50** Novice **17.55** Film: Il computer con le scarpe da tennis (kom.) **19.30** Film: Il colonnello Buttiglione diventa generale (kom., It., '74)

21.15 Film: Grace Is Gone (dram., '07, i. J. Cusack) **22.40** Movie.Mag **23.15** Film: Final Destination 2 (horor, '03)

RAI PREMIUM

11.05 Nad.: Un posto al sole **12.10** Nad.: Medicina Generale **13.05** 19.10 Nad.: Ter-

ra Nostra **14.00** Serija: Medium **15.35** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema
15.40 Nad.: Capri **16.40** Nad.: Legami **17.30** Novice **17.35** Nad.: Batticuore **18.30** Nad.: La signora in rosa **20.10** Nad.: Un medico in famiglia **21.10** The Voice of Italy

RETE4

6.40 Serija: Miami Vice **8.45** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme
12.00 Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.35** Ieri e oggi in Tv **17.00** Serija: Walker Texas Ranger **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte

21.15 Film: Trappola sulle Montagne Rocciose (akc., '95, i. S. Seagal) **23.25** Film: La promessa dell'assassino (triler, '07)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Uomini e donne **16.15** 21.10 Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecenza **23.30** Supercinema

ITALIA1

6.55 Risanke **8.30** Nad.: Una mamma per amica **10.30** Nad.: The O.C. **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Šport **13.55** Nan.: Simpsonovi **14.45** Serija: Merlin **15.40** Serija: The Vampire Diaries **16.35** Serija: Dr. House – Medical Division **19.00** Fattore umano **19.30** Notoriji **19.55** L'isola dei famosi – Day Time **20.30** Serija: N.C.I.S. – Miami **21.10** Le Iene Show

IRIS

13.35 Film: Gian Burrasca (kom., It., '82) **15.25** Film: Piovuto dal cielo (kom., '03) **17.15** Film: Romanzo popolare (kom., It., '74) **19.15** Serija: Supercar **20.05** Serija: A-Team **21.00** Film: La pelle che abito (dram., '11, i. A. Banderas) **23.15** Io l'ho visto **23.20** Film: La mala educación (dram., '04)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** 19.55 Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.15** Serija: Le strade di San Francisco **18.05** Serija: L'ispettore Barnaby **20.30** Otto e mezzo **21.10** Servizio Pubblico

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** Chef per un giorno **9.10** I menù di Benedetta **10.05** 19.00 Cuochi e fiamme **11.00** 17.00 Cambio moglie **13.00** 21.10 Nad.: Grey's Anatomy **16.00** SOS Tata **18.55** Dnevnik **0.50** La mala educaxxxion

TELEQUATTRO

7.00 7.30 Sveglia Trieste! **8.30** 13.00 Dodici minuti con Cristina **8.45** Rotocalco Adnkronos **12.40** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Košarka: Ginnastica Triestina – Pallacanestro Vigarano **18.00** 18.55, 23.30 Trieste in diretta **20.05** Happy Hour **21.00** Ring

LAEFFE

12.50 17.35 Chef Sara in Italia **14.30** 18.30 Il cuoco vagabondo **15.30** Popoli in festa – India **16.30** Popoli in festa – Giappone **19.40** Novice **20.00** Racconti dalle megapoliti **21.00** Film: American Life (rom., '09) **22.50** Nad.: Top of the Lake – Il mistero del lago

CIELO

12.00 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.30 MasterChef Australia **16.30** 18.15 Fratelli in affari **17.30** Buying & Selling **19.15** 19.45 Affari di famiglia **20.15** Top 20 Funniest

21.10 Film: Hell – Esplode la furia (akc., '03) **22.30** 23.00 Love, Jessica

DMAX

12.30 Liquidator **13.20** 18.35 Affare fatto! **14.10** 19.30 Banco dei pugni **15.05** Cattivissimi amici **15.55** Supercar: auto da sogno **16.50** 22.00 Affari a quattro ruote **17.45** 23.45 Airport Security **20.20** Rimozione forzata **21.10** Top Gear **22.55** Street Custom Las Vegas

SLOVENIJA1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.20** 18.25 Kviz: Vem! **11.10** Turbulenca **11.55** Odprta knjiga **12.15** NaGlas! **12.30** Evropski magazin **13.00** 15.00, 17.00, 18.50, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Odkrito **14.20** Slovenci v Italiji **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.10 Risanke in otroške serije **15.50** Nad.: V boju s časom **16.15** Točka preloma **17.30** 0.25 Ugriznimo znanost **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tarča **21.30** Prava ideja! **22.00** Odmevi **23.05** Osmi dan **23.35** Sveto in svet

SLOVENIJA2

6.00 9.35, 0.15 Zabavni infokanal **7.00** Risanke in otroške odd. **8.05** Kviz: Male sive celice **8.50** Infodrom **10.15** Dobro jutro **12.45** 19.00, 23.30 Točka **13.45** Glasnik **14.20** Odd.: Bleščica **14.50** Dok. odd.: Živali v umetnosti **15.45** Mostovi – Hidak **16.15** Umetnostno drsanje: SP, pari, pon. **17.50** Pričevalci **19.50** Žrebanje Deteljice **20.00** Film: Besa (dram.) **21.45** Nan.: Sodobna družina **22.10** Nad.: Harry in Charles **23.00** Avtomobilnost

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmenja Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** 19.45 Avtomobilizem **14.45** Nad.: Modrina **15.15** Najlepše besede **15.50** Ciak Junior **16.20** Dok. odd.: K2 **16.50** Slovenski magazin **17.20** Webolution **18.00** 23.50 Izostritev **18.35** Vreme **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.05 Vsedanes – TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Dogodki **20.00** Zvočno klasični **20.45** City Folk **21.15** Folkest: Antonella Ruggero **22.20** Glasba zdaj **23.30** Lynx magazin **23.20** Med valovi

POP TV

7.00 Risane in otroške serije **8.15** 9.00, 10.55, 12.10 Tv prodaja **8.30** Serija: Morske deklice **9.15** 17.20 Nad.: Moje srce je tvoje **11.10** 16.00 Nad.: Zaljubljen do ušes **12.25** 15.00 Nad.: Dubrovniška zora **13.25** Serija: Lepo je biti sosed **14.25** Serija: Mala pariška kuhinja z Rachel Khoo **17.00** 18.55, 22.55 Novice in vreme **20.00** Serija: Epilog

21.05 Film: Plemenita kri (dram., '98, i. J. Lange, G. Paltrow) **23.25** Serija: Na kraju zločina – Miami

KANAL A

7.00 18.00, 19.50 Svet **7.50** 11.45 Nad.: Budva na morskim peni **8.45** Risanke **10.15** 16.15

IRIS

Četrtek, 26. marca
Iris, 23.20

La mala educación

Španija, 2004

Režija: Pedro Almodovar

Igrajo: Gael García Bernal, Fele Martinez in Daniel Gimenez Cacho

Madrid, 1980. Enriqueja Godeda, 27-letnega režiserja, obišče bradat mladenič, ki se predstavi kot njegov nekdanji sošolec, Ignacio Rodríguez. Enrique se dobro spominja imena, vendar njegovih potez in lastnosti ne prepozna v mladem obiskovalcu. Ignacio mu je prinesel kratko zgodbo, ki obravnava njuno otroštvo, v šolskih klopih in mu predlagal, da bi iz nje naredil film.

Bodoči film naj bi tako pripovedoval o dveh prijateljih, ki sta skupaj odrasčala v strogi katoliški šoli, eden od njihovih mentorjev je bil pater Manolo. Scenarij v režiserju zbudi celo vrsto otroških spominov in na dan privrejo že pozabljene mračne skrivnosti. Tudi zato se Enrique odloči, da bo po zgodbi res posnel film. Pred tem pa želi razumeti kdo je v resnici fant, ki se prodaja za Ignacia Rodrígueza...

VREDNO OGLEDA

Serija: Goldbergovi **10.40** 12.45, 13.00 Tv prodaja **10.55** 16.50 Serija: Odvetnik z ulice **13.15** 18.55 Serija: Komisar Rex **14.15** Film: Huda učiteljica (kom., '11, i. C. Diaz) **16.00** 17.45 V živo iz hiše Big Brother **20.00** Big Brother **21.00** Film: Predobra zame (kom., '10) **23.00** Film: Težave ob meji (krim., '12, i. S. Stone)

PLANET TV

10.55 Tv prodaja **11.25** Nad.: Moja družina **12.10** 18.00 Nan.: Castle **13.05** Nad.: Sulejman Veličastni **14.10** Ellen **15.05** Nan.: Zasebna klinika **16.00** 21.00 Bar **17.00** Nan.: Havaji 5.0 **18.55** Danes **20.00** Nad.: Ena žlahtna štorija **22.00** Ta teden z Juretom Godlerjem **22.30** Nan.: Pretkane služkinje **23.25** Nan.: Lov na osumljenca

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena, Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena, Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena, Glasbeni magazin; 11.00 Studio D; 12.15 Pesem morja, zemlje in ljudi – Barkovlje nekoč in danes; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odprta knjiga: Natalia Ginzburg: Družinski besednjak – 4. nad., sledi Music box; 18.00 Kulturne diagonale: Literarni pogovori, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dobra zgodba; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.15 Pregled prireditev; 10.00 RK svetuje; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Ob enajstih!; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Poslovne informacije; 14.00 Aktualno; 15.30 DiČ; 16.30 Planinski vodnik; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Filmofil; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Glasbeni abonma; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Od glave do rapa; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprima classifica; 11.00, 18.00 Cultura e società; 11.35 Playlist; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Punto e a capo; 13.35 Ora musica; 14.00, 21.30 Mi ritorni in mente; 14.35 Glasba; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 18.35 Nel paese delle donne; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Glasba; 22.00 Extra extra extra; 23.00 Tutti i topi vogliono ballare; 0.00 Notetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

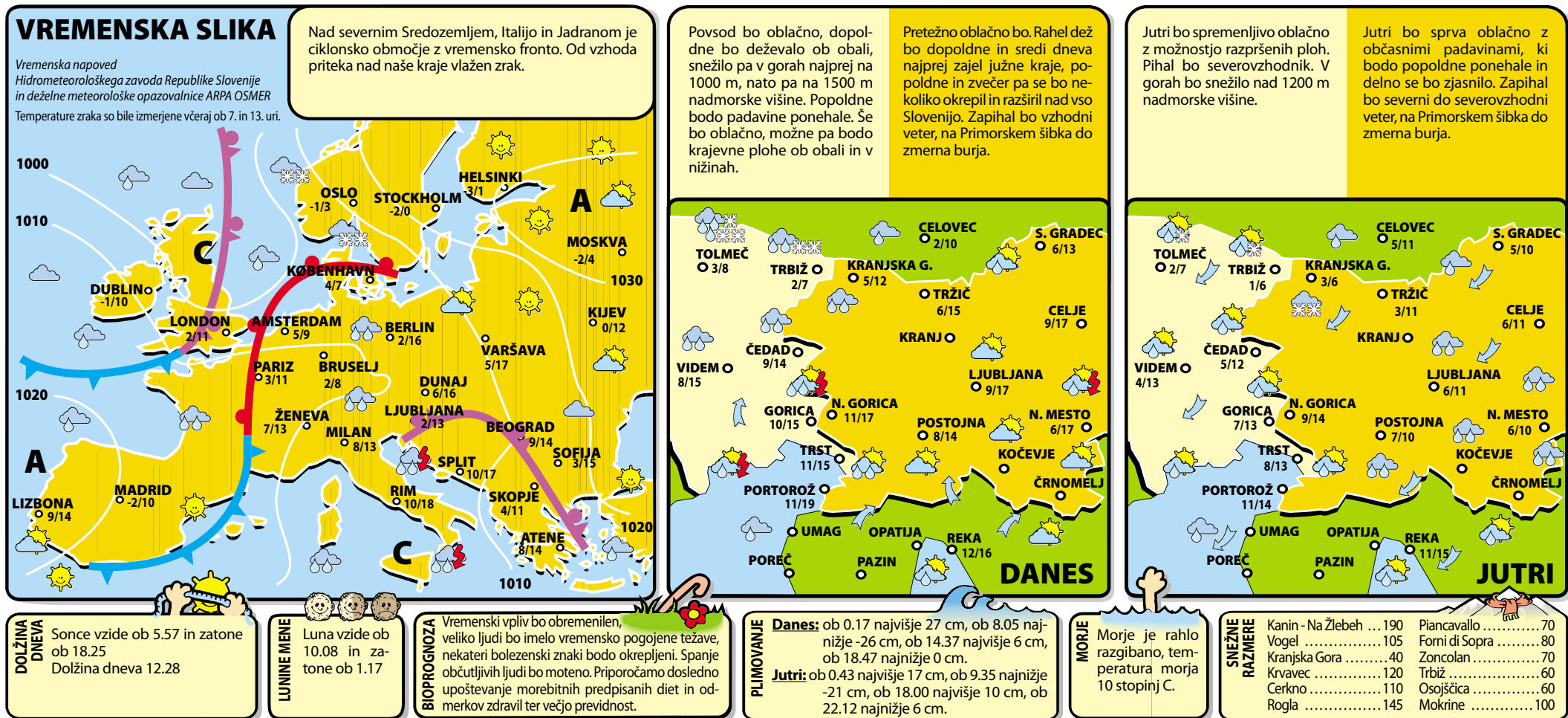
ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Pred 30 leti umrl slikar Marc Chagall

PARIZ - Včeraj je minilo 30 let od smrti rusko-francoskega slikarja Marca Chagalla (1887-1985, na portretu Pen Yehude). Umetnik, ki je preživel dve vojni in revolucijo, je ljubil življenje. V svojih delih je iz utrinkov otroških fantazij, ljudskega izročila, legend in judovske religije sestavljal nadrealistične podobe človekovih čustev, spominov in stisk.

Chagall se je rodil v Ljosnu pri Vitebsku v Rusiji. Študiral je v Sankt Peterburgu. Med letoma 1910 in 1914 je živel v Parizu. Prvo samostojno razstavo je imel leta 1914 v berlinski galeriji revije Der Sturm in z njo vzbudil veliko pozornosti. Po oktobrski revoluciji je bil komisar nove sovjetske oblasti za likovno umetnost v Vitebsku, leta 1923 pa se je dokončno naselil v Parizu.

Ameriški znanstveniki bi pridobivali zlato iz iztrebkov

NEW YORK - Ameriški znanstveniki so ugotovili, da je v iztrebkih Američanov toliko zlata in plemenitih kovin kot v kakem rudniku. Tako naj bi bilo v iztrebkih milijona Američanov kar za 13 milijonov dolarjev zlata. Znanstveniki zdaj preučujejo, na kakšne načine bi lahko iz človeškega blata pridobili plemenite kovine. V človeškem blatu so poleg zlata in srebra odkrili tudi nekatere plemenite kovine, kot sta paladij in vanadij. Po ocenah naj bi v ZDA v kanalizaciji vsako leto pristalo okoli sedem milijonov ton človeškega blata. Približno polovico porabijo za gnojilo, ostalo pa gre v sežigalnice ali na deponije odpadkov.

STATISTIKA - Stroški za elektriko, gretje, vodo in komunalne storitve Ljubljana med najdražjimi, Trst med najcenejšimi mesti v Evropski uniji

Življenje v Ljubljani je v primerjavi z drugimi evropskimi prestolnicami precej drago

ARHIV

LJUBLJANA - Ljubljanci povprečno plačujejo najvišje stanovanjske stroške v primerjavi z ostalimi prebivalci prestolnic v državah članicah Evropske unije, je objavila spletna stran numbeo.com, ki primerja življenjske stroške v različnih mestih. Sledijo Zagrebčani, ki za stanovanjske stroške na mesec povprečno porabijo štiri evre manj kot Ljubljanci.

Na tej lestvici je tudi Trst in to med mesti, kjer so ti stroški najnižji, saj za elektriko, gretje, vodo in komunalne stroške povprečni Tržačan (ali Tržančanka) vsak mesec odšteje 100,92 evra.

Podatki za marec 2015 kažejo, da je za elektriko, gretje, vodo in komunalne stroške v stanovanju velikosti 85

kvadratnih metrov v Ljubljani potrebno mesečno odšteti nekaj manj kot 214 evrov, medtem ko v Zagrebu plačujejo 1595 kun (210 evrov). Ob tem je treba upoštevati, da Ljubljanci denar za stanovanjske stroške zaslužijo v 30 delovnih urah, medtem ko Zagrebčani za to potrebujejo 38 ur. Povprečna plača v Ljubljani je bila marca letos 1103 evra, v Zagrebu pa 6656 kun (876 evrov), še navaja portal, ki primerja vrsto podatkov o mestih po celemu svetu, od stanja zdravstva do stopnje kriminala.

Statistika kaže, da Ljubljanci in Zagrebčani plačujejo celo višje stanovanjske stroške kot Londončani, ki imajo povprečno 2813 evrov plače in 194 evrov stanovanjskih stroškov, za kar mo-

rajo delati 11 ur. Med prestolnicami članic EU najnižje stanovanjske stroške plačujejo prebivalci Helsinkov, in sicer 76 evrov. Ta denar zaslužijo v petih urah ob povprečni plači 2305 evrov.

Najvišje stroške plačujejo v Darwinu v Avstraliji, kjer morajo mesečno odšteti 390,72 evra. Na drugem mestu na tem seznamu pa je Modena, kjer jih elektrika, gretje, voda in komunalni stroški mesečno stanejo okroglih 360 evrov. V sosednjih državah Slovenije so mesečni stroški v prestolnicah z izjemo Zagreba bistveno nižji. Tako Dunajčani mesečno za omenjene stroške porabijo 170 evrov, prebivalci madžarske prestolnice Budimpešte 160, Rimljani pa samo 154 evrov.

TEHNOLOGIJA - Poskus japonske vojske Z igro za pametne telefone do novih vojakov

TOKIO - Japonska vojska je razvila igro za pametne telefone, s katero želi približati svoje delovanje širši javnosti in promovirati vojsko med morebitnimi novimi vojniki. Igra Jieitai Collection vključuje miniaturne animacijske like v vojaški opremi, ki varujejo dom, medtem ko lastnikov ni doma. Igralci lahko uživajo v akciji z dotikom zaslona, pri čemer se kot junaki lahko plazijo po tleh ali pa nadzirajo vojaška letala, helikoptere in bojne ladje. V igri bo vsak mesec do junija na voljo nova misija. Japonske samoobrambene sile so objavile tudi štiri promocijske videoposnetke na YouTubeu s sloganom Bodi predstavnik samoobrambenih sil in varuj svoj dom. "Želimo, da ljudje različnih starostnih skupin spoznajo, kaj počnejo samoobrambene sile," je dejal tiskovni predstavnik japonskega obrambnega ministrstva.

Japonska vojska je v minulem letu zabeležila upad kandidatov za 10 odstotkov.

Igra je že bila deležna kritik družbenih medijev, češ da je pretežka. Sicer pa predstavlja ljubek pristop nove igre pravo nasprotje videoigri, ki jo je leta 2013 ustvarila kitajska vojska. Ta je namreč igralcem na spornih otokih v Vzhodnokitajskem morju omogočila bojevanje s sovražniki, kar je povzročilo pravi diplomatski spor med azijskimi silama.

V Keniji zaradi prepovedi vstopa temnopoltim zaprli kitajsko restavracijo v Nairobiju

NAIROBI - V kenijski prestolnici Nairobi so mestne oblasti zaprle kitajsko restavracijo, ker so njeni lastniki prepovedali vstop temnopoltim. Mestne oblasti so postale pozorne na restavracijo po jeznem odzivu prebivalca, ki je na družbenih omrežjih oznanil očitno rasistično politiko, ker v restavracijo po 17. uri niso spustili afriških obiskovalcev.

Po navedbah lastnikov restavracije so ukrep uvedli po ropu leta 2013 in se opravičili za morebitno žalitev. A kitajsko restavracijo so pristojne oblasti zaprle tudi zato, ker ni imela ustreznih dovoljenj za obratovanje. »Ugotovili smo, da restavracija nima dovoljenj, zato sem odredil njeno zaprtje, dokler vodstvo tega ne uredi,« je povedal guverner Nairobija Evans Kidero.